

za

2022 ROK

RAPORT O STANIE MIASTA GDAŃSKA

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

Podsumowanie działań realizowanych w 2022 roku

GDAŃSK

Spis treści

1.	Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz Gdańsk Programy Rozwoju 2023	3
2.	Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska	4
3.	Wieloletni Ramowy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2022-2025; Szczegółowy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2022	5
4.	Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2021-2025	7
5.	Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016–2023.....	8
6.	Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017-2025 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska”	12
7.	Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2025	13
8.	Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030	14
9.	Program „Duża Gdańska Rodzina”	15
10.	Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2022.....	16
11.	Gdański Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata 2018–2023.....	18
12.	Gdański Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023	19
13.	Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023	21
14.	Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023	22
15.	Model Integracji Imigrantów	24
16.	Model na rzecz Równego Traktowania	25
17.	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Gdańsku na lata 2021-2031	26
18.	Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023	28
19.	Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024	29
20.	Gminny Program Opieki nad Zabytkami za lata 2020-2023	30
21.	Miejski Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na 2022 r.	35
22.	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2020-2024 .	38
23.	Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Gdańska.....	39
24.	Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2021-2023 z perspektywą do roku 2025	42
25.	Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gdańska na lata 2018-2023.....	43
26.	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2014-2030	46
27.	Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030	47
28.	Strategia Rozwoju Elektromobilności w Gdańsku do roku 2035	54
29.	Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w mieście Gdańsku.....	55
30.	Strategia Realizacji Systemu Tras Rowerowych dla Gdańska (SR STeR)	56
31.	Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030	57
32.	Miejski Program Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2022–2024.....	59
33.	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2022 roku.....	60
34.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska	61
35.	Gminny Program Rewitalizacji	64
36.	Studium Lokalizacji Obiektów Wysokościowych (SLOW)	66

Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta oraz Gdańsk Programy Rozwoju 2023

Uchwała Nr LVII/1327/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 września 2014 r., Uchwała Nr XVII/514/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r. oraz Uchwała Nr LIV/1363/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 września 2022 r.

Ogólny zarys Programu

Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta wraz z dokumentem Gdańsk Programy Operacyjne 2023 wyznaczają nadrzędne ramy w zakresie planowania, kształtowania i zarządzania rozwojem Gdańska.

Ich wdrażanie służy osiągnięciu trwałego i zrównoważonego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w mieście.

Strategia określa wartości strategiczne, wizję i kierunki rozwoju miasta w perspektywie długofalowej. Programy operacyjne konkretyzują natomiast bardziej krótkoterminowe działania rozwojowe.

Programy obejmują dziewięć obszarów, na które składają się: Edukacja, Zdrowie publiczne i sport, Integracja społeczna i aktywność obywatelska, Kultura i czas wolny, Innowacyjność i przedsiębiorczość, Atrakcyjność inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i transport oraz Przestrzeń publiczna. W celu wdrażania zapisów dokumentów dla każdego z Programów Operacyjnych wyznaczono funkcję koordynatora.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich **efekty:**

Odzwierciedleniem zmian rozwojowych zachodzących w Gdańsku jest w szczególności **wzrost wskaźnika jakości** życia (wskaźnik ten systematycznie rośnie; w skali ocen od 1 do 6 w 2021 r. wyniósł on 3,78 wobec poziomu 3,70 w roku 2018; kolejna edycja badania planowana jest w 2023 r.). Zmiany rozwojowe w sposób ogólny odzwierciedla również **wzrost liczby mieszkańców** (w 2022 r. było to 486,3 tys. osób, wobec 466,6 tys. osób w 2015 r.).

1. W 2022 r. **zakończono proces aktualizacji obowiązującej Strategii**, zapoczątkowany Uchwałą Nr XXXIX/1021/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 30.09.2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania zmian dokumentu pn. „Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta”, w tym trybu konsultacji. Potrzeba zmiany Strategii wynikała m.in. z zachodzących przemian i nowych trendów społeczno-gospodarczych, rozpoczęcia perspektywy Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz miała na celu zachowania spójności ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 przyjętą przez Sejmik Województwa w dniu 12 kwietnia 2021 r. Wynikała również z nowelizacji Ustawy o samorządzie gminnym oraz Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zmiana obowiązującej Strategii miała zapewnić jej dostosowanie do wymagań proceduralnych i merytorycznych wynikających ze wskazanych wyżej ustaw, w tym do wymogu zawarcia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Prace w zakresie zmiany dokumentu w 2022 r. objęły w szczególności opracowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gdańska, konsultacje społeczne z mieszkańcami oraz wysłuchanie publiczne projektu zmienionego dokumentu. Bieżąca komunikacja procesu zmiany Strategii, w tym publikowanie wyników działań partycypacyjnych, prowadzone było przede wszystkim za pomocą strony internetowej www.gdansk.pl/strategia. Ponadto proces zmiany Strategii obejmował spotkania Koordynatorów oraz posiedzenia Kolegium Prezydenta Miasta Gdańska. Rada Miasta Gdańska przyjęła zaktualizowaną Strategię uchwałą Nr LIV/1363/22 w dniu 29 września 2022 r.
2. Raporty ewaluacyjne. W ramach monitoringu realizacji dziewięciu **programów operacyjnych**, które wg założeń obowiązują do 2023 r. włącznie, co roku sporządzane są raporty stanowiące jakościowe i ilościowe podsumowanie realizowanych przedsięwzięć rozwojowych. Informacje te przedstawiane są na stronie www.gdansk.pl/strategia oraz w corocznych Raportach o stanie miasta. W 2022 r. sporządzono 9 raportów, po jednym dla każdego programu.
3. W IV kwartale 2022 r. przystąpiono do opracowania **programów rozwoju**, które zastąpią obecne programy operacyjne. Będą obowiązywały w latach 2024-2030 i posłużą wdrażaniu celów strategicznych określonych w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus. W celu przygotowania programów rozwoju, na rok 2023 planowane jest przeprowadzenie diagnoz tematycznych oraz przeprowadzenie konsultacji z mieszkańcami. Uchwalenie programów rozwoju przez Radę Miasta Gdańska planowane jest na IV kwartał 2023 r.
4. Spotkania Zespołów Programowych. W IV kwartale 2022 r. rozpoczęto cykl spotkań zespołów w ramach planowanych do powstania czterech programów rozwoju. W skład zespołów wchodzi przedstawiciele wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek i spółek miejskich oraz zewnętrzni eksperci.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Polityki Gospodarczej (w zakresie monitoringu wdrażania Strategii i Programów Operacyjnych, a także aktualizacji Strategii oraz przygotowania programów rozwoju)

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Koordynatorzy programów operacyjnych (Edukacja – Grzegorz Szczuka, Zdrowie publiczne i sport – Marek Jankowski, Integracja społeczna i aktywność obywatelska – Maria Maślak, Kultura i czas wolny – Barbara Frydrych, Innowacyjność i przedsiębiorczość – Magdalena Lidzbarska, Atrakcyjność inwestycyjna – Marek Ossowski, Infrastruktura – Olga Goitowska, Mobilność i transport – Remigiusz Kitliński, Przestrzeń publiczna – Edyta Damszel-Turek), wydziały Urzędu Miejskiego w Gdańsku, jednostki i spółki miejskie. W zakresie przygotowania programów rozwoju: wydziały Urzędu Miejskiego w Gdańsku - Biuro Architekta Miasta, Biuro ds. Rad Dzielnic i Współpracy z Mieszkańcami, Biuro Energetyki, Biuro Informatyki, Biuro Prezydenta, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Wydział Rozwoju Społecznego, Wydział Środowiska, Wydział Urbanistyki i Architektury; jednostki organizacyjne, stowarzyszenia i spółki miejskie - Biuro Rozwoju Gdańska, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Europejskie Centrum Solidarności, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Gdański Ośrodek Sportu, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdańskie Nieruchomości, Hevelianum, Instytut Kultury Miejskiej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Straż Miejska, Zarząd Transportu Miejskiego, Arena Gdańsk sp. z o.o., Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego sp. z o.o., Gdańska Infrastruktura Społeczna sp. z o.o., Gdańska infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna sp. z o.o., Gdańskie Autobusy i Tramwaje sp. z o.o., Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o., Gdańskie Wodociągi S.A., Gdańskie Wody sp. z o.o., Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A., Port Czystej Energii sp. z o.o., Port Lotniczy Gdańsk sp. z o.o., Zakład Utylizacyjny sp. z o.o., Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A., Gdańska Organizacja Turystyczna, Gdańska Fundacja Przedsiębiorczości, Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Gdańsk-Gdynia-Sopot, Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot.

Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska

Uchwała Nr XXII/569/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 kwietnia 2020 r. oraz Uchwała Nr XXXV/897/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Celem Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży jest promowanie młodzieży szczególnie uzdolnionej uczącej się na terenie Gminy Miasta Gdańska. Motywowanie uczniów do podejmowania działań mających na celu odkrycie własnych uzdolnień oraz ciągłej pracy nad rozwijaniem talentów i pogłębianiem wiedzy jednocześnie tworząc pozytywne wzorce dla społeczności uczniowskiej.

Celem programu jest też otoczenie szczególną opieką uzdolnionych uczniów i maturzystów pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska oraz motywowanie ich do dalszego rozwoju w ramach realizacji programu. Stypendium stanowi dla młodzieży nagrodę za zaangażowanie i wykonaną dodatkową pracę – często kosztem rezygnacji z wolnego czasu – by uzyskać wysokie wyniki w nauce lub mieć szczególne osiągnięcia w różnych dziedzinach. Powinno wzmacniać poczucie własnej wartości.

Program adresowany jest do dzieci i młodzieży pobierających naukę w szkołach samorządowych i niesamorządowych na terenie Gminy Miasta Gdańska od klasy IV szkoły podstawowej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W ramach **Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży** pobierających naukę na terenie Gminy Miasta Gdańska przyznawane jest jednorazowe stypendium Prezydenta Miasta dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz maturzystów osiągających najwyższy wynik z egzaminu maturalnego.
2. Stypendium przyznawane jest w pięciu kategoriach i ubiegać się o nie mogą uczniowie i maturzyści, którzy spełniają wszystkie kryteria wymienione w Regulaminie, który określa uchwała RMG z dnia 30 kwietnia 2020 r. oraz z 29 kwietnia 2021 r.
3. W 2022 r. przyznano **726 jednorazowych stypendiów** na łączną kwotę 378 800 zł, z czego:
 - **w ramach I kategorii** – za najwyższy wynik z egzaminu maturalnego i osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej – 5 stypendiów po 3000 zł, łącznie 15 000 zł,
 - **w ramach II kategorii** – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w konkursach ogólnopolskich lub międzynarodowych – 187 stypendiów po 500 zł, łącznie 93 500 zł,
 - **w ramach III kategorii** – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w konkursach wojewódzkich – 233 stypendiów po 450 zł, łącznie 104 850 zł,
 - **w ramach IV kategorii** – za osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, wysoką średnią ocen oraz osiągnięcia w sporcie na szczeblu krajowym lub międzynarodowym – 301 stypendiów po 450 zł, łącznie 135 450 zł,
 - **w ramach V kategorii** – dla wybitnych talentów, za spektakularne osiągnięcia w dziedzinie swoich zainteresowań – 10 stypendiów po 3 000 zł, łącznie 30 000 zł. Stypendium w tej kategorii przeznaczone jest na realizację indywidualnego programu rozwoju ucznia tworzonego we współpracy tutora z uczniem.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: placówki oświatowe.

Wieloletni Ramowy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2022-2025; Szczegółowy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2022

Uchwała Nr XLVIII/1205/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 marca 2022 r. oraz Uchwała Nr XLVIII/1206/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 marca 2022 r. ze zm.

Ogólny zarys Programu

Szczegółowy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2022 był integralną częścią Wieloletniego Ramowego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na lata 2022-2025, jednocześnie będąc częścią dokumentów lokalnych: Gdańsk 2030 Plus Strategia Rozwoju Miasta, a także Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030.

Celem głównym Programu było Zmniejszenie skali zjawiska problemów uzależnień mieszkańców i mieszkańców Gdańska przez zachowania prozdrowotne i pełne uczestnictwo w edukacji, pracy, życiu społecznym i rodzinnym.

Założeniem Programu było ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania środków psychoaktywnych poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, wzrost społecznej świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych, doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w jego realizację, a także systemowo prowadzony monitoring i ewaluacja.

Problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych, w tym nowe substancje psychoaktywne (NSP) dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany był do wszystkich mieszkańców Gdańska oraz osób realizujących zadania z obszaru uzależnień.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Zrealizowano **106 zadań/projektów**, w tym 72 obejmowały obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 11 obejmowało obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 23 obejmowały oba obszary. Z Programu skorzystało ok. **80 tys. odbiorców** usług bezpośrednich, w tym dzieci i młodzież (ok. 40 tys.). Na szeroką skalę prowadzono kampanie społeczne i działania w mediach społecznościowych, które dotarły do ponad 36 tysięcy osób. Na realizację Programu przeznaczono kwotę w wysokości **20 311 512 zł**. Ponadto w związku z ustawą z dn. 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów Gmina Miasta Gdańska przeznaczyła w 2022 r. dodatkowe środki w łącznej wysokości **200 000 zł**. Zostały one przeznaczone na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu w ramach zadań realizowanych przez Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży.

Program realizował 3 kierunki w ramach 4 obszarów:

1. Kierunek: Prewencja (zapobieganie)

- Obszar: Edukacja zdrowotna oraz podnoszenie kompetencji kadr

Prowadzono działalność informacyjno-edukacyjną, w tym konferencje, wykłady, kampanie społeczne: "Kieruj bez procentów", "Młodość bez procentów", "Dom bez przemocy", "DOM-Dziecko Otulone Miłością", "Bajeczna świadomość" oraz kampanię o szkodliwości marihuany. Zakupiono materiały informacyjno-edukacyjne z szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Zrealizowano moduł edukacyjny "Zdrowy uczeń" dotyczący kształtowania kompetencji zdrowotnych młodzieży w zakresie unikania substancji psychoaktywnych. Utworzono punkt informacyjno-konsultacyjny w obszarze uzależnień. Zrealizowano szkolenia podnoszące kompetencje i kwalifikacje zawodowe przedstawicieli organizacji/podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych), podejmowano akcje promocyjne i wydarzenia z zakresu szeroko rozumianej edukacji publicznej, w tym skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Zapewniono wsparcie merytoryczne realizatorom działań.

Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości **2 263 826 zł**, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 1 993 365 zł. Zrealizowano **18 zadań/projektów**, w tym 12 obejmowało obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 2 obejmowały obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 4 występowały zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało blisko **40 tys. odbiorców**, w tym dzieci i młodzież (ponad 12 tys.). Z działań pośrednich (kampanii społecznych) skorzystało ponad **36 tys. odbiorców**.

- Obszar: Profilaktyka (w tym: profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca)

Prowadzono działania związane z profilaktyką uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Kontynuowano realizację rekomendowanego programu Good Behavior Game w 36 Gdańskich szkołach. Ponadto poszerzano ofertę pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej, w tym prowadzone w 19 placówkach wsparcia dziennego. Realizowano projekty rozwijające kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjające budowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży. Prowadzono oddziaływania w zakresie promocji zdrowia i aktywności fizycznej,

z wykorzystaniem wiodących strategii profilaktycznych w ramach programu Profis – sport bez uzależnień (103 projekty) i “Żyj z pasją”. Zrealizowano konsultacje i warsztaty specjalistyczne w ramach: “Poradni zdrowego życia GOPZIPU” oraz “Akademii zdrowego życia GOPZIPU”. Zrealizowano warsztaty psychoedukacyjne pn.: “Kłopoty w plecaku”, programy rekomendowane. Prowadzono również akcje profilaktyczne promujące zdrowy styl życia i systemowe mobilne działania profilaktyczne. Zapewniono możliwość udziału w koloniach, obozach i półkoloniach. Zrealizowano programy streetworkingowe. Rozszerzono ofertę dla osób i rodzin zagrożonych problemem alkoholowym (terapeuta uzależnień) oraz poradnictwo dla rodzin z problemem alkoholowym posiadających dzieci. Odbływały się dalsze prace dotyczące adaptacji budynku na potrzeby utworzenia Środowiskowego Centrum Profilaktyki dla dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości **8 938 959 zł**, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 7 161 085 zł. Zrealizowano **43 zadania/projekty**, w tym 29 obejmowało obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 1 obejmowało obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 13 występowało zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało ok. **30 tys. odbiorców**, w tym dzieci i młodzież (ponad 26 tys.).

2. Kierunek: Interwencja (pomaganie)

- Obszar: Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zrealizowano programy/oferty zwiększające dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, w tym ofertę na prowadzenie Miejskiej Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia. Kontynuowano program z zakresu redukcji szkód, w tym stacjonarnej wymiany igieł i strzykawek. Prowadzono programy postterapeutyczne, w tym prowadzono 2 mieszkania readaptacyjne i 1 hostel dla osób uzależnionych od narkotyków. Zapewniono kompleksową specjalistyczną pomoc psychologiczną i terapeutyczną prowadzoną przez GOPP dla dzieci i młodzieży oraz rodziców/opiekunów, w tym zwiększono dostępność pomocy dla dzieci z FASD. Ponadto zapewniono pomoc psychospołeczną i prawną rodzinom z problemem alkoholowym, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Udzielono dotacji dla Centrum Integracji Społecznej, wsparto również działalność klubów abstynenta. Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych kontynuowało swoją działalność w zakresie motywacyjno-informacyjnym kierowanym do osób z kręgu problemów uzależnień. Realizowano również zadania dotyczące: zapewnienia pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom niepełnosprawnym intelektualnie oraz programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób dorosłych, wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym (DDA). Realizowano zadanie dotyczące kompleksowego wsparcia osób zadłużonych. Finansowano działalność prowadzoną na rzecz pomocy dzieciom będącym ofiarami różnych przestępstw i form krzywdzenia. Zapewniono usługę społeczną w zakresie stałego zamieszkania w raz z szerokim interdyscyplinarnym wsparciem (Housing First).

Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości **7 212 450 zł**, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 6 942 987 zł. Zrealizowano **41 zadań/projektów**, w tym 30 obejmowało obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 8 obejmowało obszar z zakresu przeciwdziałania narkomanii, 3 występowały zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/projektów Programu skorzystało ponad **10 tys. odbiorców**, w tym dzieci i młodzież (ponad 600).

3. Kierunek: Organizacja programu i zadania regulacyjne

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Obszar: Wzmacnianie zasobów, synergia działań oraz zadania regulacyjne</u> <p>Zabezpieczono warunki pracy dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdańsku (26 członków). Dopuszono realizatorów i partnerów Programu w sprzęt komputerowy i biurowy niezbędny do realizacji zadań. Zapewniono bieżący monitoring działań w ramach współpracy z członkami Zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Programu. Zapewniono warunki pracy dla Komisji Konkursowych powołanych do oceny ofert składanych w obszarze zdrowia publicznego. Upowszechniano informację na temat dostępu do usług realizowanych w ramach Programu.</p> <p>Na realizację zadań w tym obszarze przeznaczono kwotę w wysokości 1 896 277 zł, w tym wykonanie kształtuje się na poziomie 632 490 zł. Zrealizowano 4 zadania/projekty, w tym 1 obejmował obszar z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, 3 występowały zarówno w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i przeciwdziałania narkomanii. Z bezpośrednich zadań/działań Programu skorzystało ok. 100 odbiorców.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Zespół Schronisk i Sportu Szkolnego, Centrum Integracji Społecznej, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, podmioty edukacji i opieki (szkoły, poradnie), placówki wsparcia dziennego, podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą zadań z zakresu zdrowia publicznego. W realizację Programu zaangażowanych było ok 270 jednostek, podmiotów, instytucji, organizacji i zespołów.</p>	

<p>Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2021-2025</p>	
<p>Uchwała Nr XXIX/753/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2020 r.</p>	
<p>Ogólny zarys Programu</p> <p>Gdański Program Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym na lata 2021–2025 ma służyć wydłużeniu życia w zdrowiu, poprawie zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszeniu nierówności społecznych w zdrowiu mieszkanki i mieszkańców Gdańska.</p> <p>Adresatami Programu są gdańszczanie, szczególnie osoby młode oraz seniorzy. Do głównych założeń programu należy wydłużenie życia w zdrowiu oraz ograniczenie skali zachorowań na choroby cywilizacyjne poprzez: zmniejszenie ryzyka występowania schorzeń, poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie, w tym promocja zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, rozwój kompetencji zdrowotnych na wszystkich etapach życia i we wszystkich odgrywanych rolach (zdrowa matka, zdrowe dziecko, zdrowy człowiek w wieku produkcyjnym, zdrowy senior), a także podniesienie efektywności i skuteczności programu przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym.</p>	<p>Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Profilaktyka zakażeń grypy – program polityki zdrowotnej „Zaszczep się przeciwko grypie, a będziesz cieszył się jesienią życia”. Oferta obejmuje szczepienia przeciwko grypie skierowane do seniorów. Program był realizowany przez 2 podmioty lecznicze w Gdańsku. Ze szczepionych w 2022 r. skorzystało 740 osób. 2. Program zdrowotny w zakresie prewencji i wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży – 6-10-14-18+ dla Zdrowia. Program polega na przeprowadzeniu badań przesiewowych i ankietowych w kierunku czynników ryzyka, stylu życia i zachowań zdrowotnych wśród uczniów, wyselekcjonowaniu z powyższych grup dzieci z czynnikami ryzyka chorób cywilizacyjnych, tj.: cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia odżywiania, zaburzenia depresyjne, przeprowadzeniu pełnej interwencji edukacyjno-leczniczej u dzieci z wykrytymi problemami zdrowotnymi. Prowadzony był kompleksowy program edukacyjny dla dzieci i rodziców w zakresie diety, aktywności fizycznej, budowania pozytywnych zachowań zdrowotnych. W 2022 r. w projekcie uczestniczyło 7519 dzieci i młodzieży, w tym w 39 warsztatach Koszyk Edukacyjny “Zdrowie w szkole” ukierunkowanych na edukację dzieci, rodziców i nauczycieli w obszarze prowadzenia zdrowego trybu życia - aktywność fizyczna, zdrowa dieta, aspekty psychologiczne w odżywianiu, wzięło udział 839 osób. 3. Działania profilaktyczne w zakresie HIV/AIDS skierowane do dzieci, młodzieży i studentów – zrealizowano programy szkoleniowe skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz kampanie informacyjno-edukacyjne skierowane do studentów. W 2022 r. z programów skorzystało 2169 osób.

4. Prowadzono konsultacje psychologiczne i terapie grupowe osób seropozytywnych oraz zrealizowano turnus terapeutyczno-rehabilitacyjny. Skorzystały łącznie **34 osoby**.
5. Promocja aktywnego starzenia się prowadzona była poprzez realizację programu **Trzeci wiek w zdrowiu**. Z promocji skorzystało **110 osób**.
6. **Program Kierunek Zdrowie** – jest projektem skierowanym do 6-latków i ich rodziców, uczestnicy projektu objęci są interdyscyplinarną konsultacją ze specjalistami zdrowia publicznego. W 2022 r. w programie wzięło udział **1970 dzieci**.
7. Program **Zdrowy Uczeń** skierowany jest do dzieci w wieku 9-11 lat, obejmuje stworzenie planu postępowania prozdrowotnego dla każdego z uczestników. W programie wzięło udział **4775 dzieci**.
8. **Gdańsk – jeMY zdrowo!** – program służący poprawie jakości żywienia dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych. W ramach programu wspierana jest odpowiednia komunikacja dotycząca żywienia dzieci w przedszkolach i szkołach pomiędzy placówkami oświatowymi a rodzicami, opiekunami. W 2022 r. narzędzie wykorzystywane było w **80 placówkach oświatowych, co stanowi 58% szkół i przedszkoli**, które mają dostęp do aplikacji.
9. **Koperta Życia** – kampania służąca upowszechnieniu wśród mieszkańców Gdańska idei posiadania krótkiej informacji o zdrowiu osoby, do której wezwano pomoc medyczną. W ramach projektu prowadzona jest promocja prawidłowego gromadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej. W 2022 r. kopertę otrzymało **ponad 5 tys. gdańszczan i gdańszczanek**.
10. **Program Profilaktyki Czerniaka** - służy podniesieniu kompetencji prozdrowotnych dzieci i młodzieży w obszarze profilaktyki onkologicznej. Prowadzony w formie powszechnej edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia poprzez przeprowadzenie lekcji na podstawie materiałów (scenariusz lekcji, film, plakat, materiały pomocnicze) opracowanych przez SKN ONKOMA. Ma na celu zwiększenie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych oraz wzmocnienie motywacji do prowadzenia zdrowego stylu życia. W 2022 r. działaniami objęto **41 placówek oświatowych, w tym 4276 uczniów i 68 nauczycieli**.
11. **FitKlasa** – głównym celem programu jest promowanie aktywności fizycznej wśród dzieci klas 0–III szkół podstawowych. W 2022 r. w kampanii uczestniczyło **12 tys. osób**, przeprowadzono **40 audytów** na terenie szkół.
12. **#Zdrowie** – program mający na celu zwiększenie poziomu osobistej odpowiedzialności za zdrowie poprzez: podniesienie poziomu wiedzy na temat organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce, zwiększenie umiejętności pozyskiwania wiarygodnych treści dotyczących zdrowia, podniesienie poziomu wiedzy na temat praw pacjenta, promocji prawidłowego gromadzenia i przechowywania informacji o swoim zdrowiu, zwiększenie kompetencji w zakresie postępowania na wypadek konieczności wezwania pogotowia ratunkowego. Program kierowany do młodzieży 17,5-18,5 letniej uczącej się w gdańskich szkołach ponadpodstawowych. W 2022 r. w programie uczestniczyło **1375 uczniów**.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.

Uchwała Nr XXVI/665/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 maja 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2023 (GPOZP) ma na celu tworzenie lokalnego systemu zapewniającego optymalne warunki i szanse rozwoju psychicznego mieszkańców Gdańska oraz poprawę jakości życia osób w trudnościach i kryzysach psychicznych oraz z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin, opiekunów i otoczenia społecznego w Gdańsku.

Adresatami GPOZP są mieszkańcy Gdańska – osoby z różnych grup wiekowych, zmagające się z problemami, zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz osoby znajdujące się w otoczeniu osób cierpiących, tj. rodziny, środowisko lokalne oraz członkowie wszelkich grup zawodowych świadczących szeroko rozumianą pomoc.

Do głównych założeń programu należy: prewencja, interwencja, integracja, koordynacja i zarządzanie. Prewencja, czyli podniesienie wartości zdrowia psychicznego i ograniczenie zjawisk mu zagrażających. Interwencja, czyli rozwój wczesnej, kompleksowej, dostępnej działalności diagnostycznej i terapeutycznej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i opieki. Integracja, czyli utrzymanie, wzmocnienie lub powrót do odgrywania ról społecznych, odzyskania samodzielności i aktywności społecznej na miarę możliwości. Koordynacja i zarządzanie, czyli zbudowanie systemu zarządzania działaniami z zakresu ochrony zdrowia psychicznego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

W 2022 r. w ramach 4 celów szczegółowych zrealizowano w sumie **27 projektów**, obejmując wsparciem ponad **24 tys. odbiorców**.

- 1. Prewencja – podniesienie wartości zdrowia psychicznego i ograniczenie zjawisk mu zagrażających**
 Przeprowadzono 11 projektów, które dotarły do ok. **18,5 tys. odbiorców**. Prewencja obejmuje zarówno działania z zakresu **promocji zdrowia psychicznego** skierowane do dzieci i młodzieży, warsztaty, seminaria, spotkania, np. w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, czy programy psychopedagogiczne wsparcia dla dzieci i młodzieży w żałobie. Wspierano również **działania edukacyjne**, z zakresu podnoszenia wiedzy i kompetencji kadr podmiotów zaangażowanych w działania związane z ochroną zdrowia psychicznego oraz zapewniono im niezbędne wsparcie. Ponadto odbyło się także 9 webinarów w ramach projektu **Gdańska Akademia Rodzica**, których odbiorcami było niemal 2 tys. osób.
- 2. Interwencja – rozwój wczesnej, kompleksowej, dostępnej interwencji diagnostycznej i terapeutycznej oraz zapewnienie bezpieczeństwa i opieka**
 Działania, które stosuje się, gdy wystąpią wczesne sygnały zaburzeń, służące udzieleniu niezbędnego wsparcia w momencie kryzysu, rozumianego jako zdarzenie nagłe o intensywnym przebiegu (np. epizod psychiatryczny, próba samobójcza). Kompleksowe działania interwencyjne dla osób potrzebujących wsparcia psychicznego, ich rodzin i opiekunów oraz otoczenia były realizowane w ramach **10 projektów**, z których skorzystało **1810 osób**. Ponadto świadczono usługę **wsparcia psychologicznego środowiska szkolnego** (projekt "Jestem") z którego skorzystało **ponad 4 tys. odbiorców**.
- 3. Integracja – utrzymanie, wzmocnienie lub powrót do pełnienia ról społecznych, odzyskanie samodzielności i aktywności społecznej na miarę możliwości**
 Realizacja celu służy zapobieganiu, ograniczaniu skutków przebytej choroby i hospitalizacji oraz przeciwdziałaniu jej nawrotom, zmniejszaniu ryzyka wtórnych uszkodzeń związanych z przebyciem chorobą i ewentualnych dysfunkcji. W zakresie integracji realizowano zadania obejmujące działania długofalowe, służące powrotowi chorego do prawidłowego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, zawodowym, społecznym oraz zapobieganiu nawrotom choroby czy nawrotom sytuacji kryzysowych (leczenie, rehabilitacja, terapia, opieka, wsparcie). Zadania objęły **specjalistyczne usługi z zakresu pomocy psychologicznej i terapeutycznej** dla osób dotkniętych kryzysem psychicznym, trudnościami, zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz ich rodzin i opiekunów, w tym: opieki psychiatrycznej, psychogeriatrycznej, rehabilitacji długoterminowej itp. Przygotowano lub poszerzono ofertę wsparcia środowiskowego dla adresatów Programu, w tym: psychiatrii środowiskowej, zespołów leczenia środowiskowego, zespołów interwencyjnych, terapii środowiskowej, grup samopomocowych i grup wsparcia. W zakresie integracji w 5 projektach wsparcie otrzymało **324 odbiorców**.
- 4. Koordynacja i zarządzanie – zbudowanie systemu zarządzania działaniami z zakresu ochrony zdrowia psychicznego**
 Zadania obejmują w szczególności organizację współpracy międzypodmiotowej, mającej na celu wdrażanie, monitoring i ewaluację działań realizowanych w ramach Programu. Z realizowanego projektu skorzystało **3478 osób**. Wsparcie świadczono w ramach **Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego** oraz **Aplikacji Mobilnej (PIK&APP)** udostępniających mieszkańcom i mieszkańcom informacje o dostępnych w Gdańsku usługach z zakresu zdrowia psychicznego, w tym:

prowadzono i aktualizowano bazę internetową w zakresie dostępnej oferty wsparcia, prowadzono infolinię, a przede wszystkim świadczone konsultacje, dzięki którym każda osoba uzyskała pomoc w znalezieniu właściwego dla siebie wsparcia.

W ramach GPOZP zadania realizowane były także przez **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz funkcjonujący w jego ramach Ośrodek Interwencji Kryzysowej**. Prowadzono następujące działania na rzecz wsparcia psychicznego gdańszczanek i gdańszczan:

- Prowadzono **14 środowiskowych domów samopomocy** – to usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu i podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. W 2022 r. utworzono Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) dla osób ze spektrum autyzmu oraz zwiększono liczbę miejsc w 2 ŚDS, tym samym zwiększyła się ogólna liczba miejsc w tego typu placówkach o 12 tj. do **345 miejsc**, z których skorzystało **413 osób**.
- Osoby z zaburzeniami psychicznymi mogły korzystać z **6 klubów samopomocy**. W 2022 r. z usług skorzystało **109 osób**.
- Ofertę usług świadczonych w ramach Programu uzupełniało **6 warsztatów terapii zajęciowej** – wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom z niepełnosprawnościami, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W 2022 r. z usług skorzystało **239 osób**.
- Zapewniano miejsca w **domach pomocy społecznej** dla osób psychicznie chorych, które wymagają całonocnej opieki, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Przebywało w nich **159 osób**.
- Zapewniono **wsparcie środowiskowe** w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi 154 osobom.
- Wsparcie środowiskowe prowadzono w formie **usług asystenta osobistego** osoby z zaburzeniami psychicznymi. W 2022 r. zrealizowano **17 165 godzin** usług dla **85 osób**. Ponadto realizowano program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu osobom z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. Z Programu skorzystały 302 osoby (44 dzieci, 228 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 30 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności). Zrealizowano 81 826 godzin usług.
- Prowadzono **punkt wsparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi** (terapia indywidualna i grupowa, współpraca z przedstawicielami instytucji i placówek medycznych, porady psychologiczne, psychoterapia, socjoterapia, trening aktywności społecznej, trening podejmowania ról społecznych, analiza sytuacji zawodowej i edukacyjnej, praca nad motywacją do powrotu do edukacji w ramach opuszczonego etapu, ewentualna zmiana ścieżki edukacyjnej), **208 osób** skorzystało z **799 godzin porad**.
- Wsparcie środowiskowe świadczone także w formie **zabezpieczenia opieki dla osób z niepełnosprawnością** oraz wsparcia członków rodziny w opiece nad osobą z niepełnosprawnością poprzez możliwość uzyskania pomocy w formie **opieki wytchnieniowej**. Usługę realizowano w ramach pobytu dziennego (w miejscu zamieszkania skorzystało 125 osób a w ośrodkach wsparcia 28 osób) oraz w ramach pobytu całonocnego (skorzystało 26 osób).

	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewniono trwałość projektu „Gdański model deinstytucjonalizacji usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi” m.in. przez zlecenie dalszej realizacji wsparcia uczestników w środowiskowym domu samopomocy, 4 mieszkań wspomaganych oraz kontynuację prowadzenia klubu integracji społecznej. • Zapewniono 60 miejsc w 17 mieszkaniach wspomaganych (w tym w 4 mieszkaniach chronionych), w których świadczone wsparcie psychospołeczne, z zakresu usamodzielniania, w tym m.in. trening porządkowy, kulinarny, czystości, lekowy, finansowy, trening mieszkaniowy z zakresu: samoobsługi, rozwijania kontaktów społecznych, odgrywania ról społecznych, pomocy w nawiązywaniu kontaktów społecznych, zagospodarowania czasu wolnego, ubiegania się o uzyskanie mieszkania z gminnego zasobu mieszkaniowego czy załatwiania spraw urzędowych, podtrzymania kontaktów z rodziną i środowiskiem lokalnym. W 2022 r. z usług skorzystało 87 osób. • W ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzono Miejski System Interwencji Kryzysowej (MSIK) – w ramach MSIK współpracowało 31 instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych i prawnych na rzecz skutecznego, interdyscyplinarnego wsparcia udzielanego mieszkańcom i mieszkankom Gdańska znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Celem działania MSIK jest podniesienie skuteczności działań – spójna i wzajemnie uzupełniająca się formuła działań profilaktycznych, interwencyjnych i post-interwencyjnych udzielanych bezzwłocznie. W 2022 r. do MSIK wpłynęło 6 spraw, w ramach których podjęto interdyscyplinarne działania mające na celu wsparcie osób potrzebujących.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, podmioty lecznicze i organizacje pozarządowe.</p>	

Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017-2025 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska”

Uchwała Nr XXXV/941/17 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 lutego 2017 r. oraz Uchwała Nr XXIX/754/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 października 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Program Polityki Zdrowotnej na lata 2017–2025 pod nazwą „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska” ukierunkowany jest na:

1. Budowanie świadomości, podniesienie poziomu wiedzy oraz promowanie zachowań prozdrowotnych młodzieży gdańskich szkół w zakresie zdrowia prokreacyjnego. Adresatami Programu w tym zakresie są uczniowie pierwszych klas szkół ponadpodstawowych.
2. Zwiększenie dostępu dla mieszkańców Gdańska do opieki psychologicznej na każdym etapie leczenia niepłodności oraz po zakończeniu leczenia medycznego. Beneficjentami modułu są wszyscy mieszkańcy Gdańska zmagający się z trudnościami w prokreacji, zamieszkujący na terenie Gdańska co najmniej od roku i rozliczający się z podatków w Urzędzie Skarbowym w Gdańsku.
3. Leczeniu niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego opartego na obowiązujących standardach postępowania i procedur medycznych, poprawie dostępu dla mieszkańców Gdańska do usług medycznych w zakresie leczenia niepłodności.
4. Do Programu zostają zakwalifikowane pary pozostające w związku małżeńskim lub partnerskim, które mieszkają lub opłacają podatki w Gdańsku, a które nie mogą zrealizować planów rozrodczych oraz spełnią kryteria medyczne kwalifikujące do metody zapłodnienia pozaustrojowego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W ramach **modułu edukacyjnego**, dotyczącego zdrowia seksualnego człowieka oraz odgrywania odpowiednich ról w rodzinie skierowanego do uczniów pierwszych klas szkół ponadpodstawowych skorzystało 19 osób. W wykładzie dla rodziców wzięło udział **70 osób**.
2. **Moduł wsparcia psychologicznego** w Programie obejmuje kompleksową, specjalistyczną pomoc osobom dotkniętym niepłodnością i trudnościami w prokreacji, w tym także po zakończeniu leczenia medycznego. Ze wsparcia psychologicznego w ramach programu skorzystało łącznie **165 osób**. Realizatorzy programu udzielili łącznie **1237 godzin** konsultacji psychologicznych w różnej formie, od jednorazowych porad po terapie długoterminowe indywidualne lub partnerskie, interwencje kryzysowe, terapie krótkoterminowe i porady. W konferencji wzięło udział 380 uczestników.
3. **Moduł medyczny** – leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego polega na wsparciu par spełniających kryteria wskazane w Programie poprzez współfinansowanie przez Miasto Gdańsk niezbędnej procedury medycznej. Na ten cel w 2022 r. przeznaczono 2,4 mln zł, z pomocy skorzystało 244 pary. **Od początku istnienia Programu do 31 grudnia 2022 r. na świat przyszło 660 dzieci, a w samym 2022 r. 173 dzieci.**

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: podmioty lecznicze, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień

Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2025

Uchwała Nr XII/217/2019 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r. oraz Uchwała Nr LII/1297/22 RMG z dnia 30 czerwca 2022 r.

Ogólny zarys Programu

Program profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego (HPV) na terenie Gminy Miasta Gdańska na lata 2019-2025 ma służyć zwiększeniu odporności osobniczej na zakażenia wirusem HPV gdańskich dziewcząt i chłopców w wieku 12 lat oraz zwiększeniu poziomu wiedzy w zakresie zapobiegania chorobom nowotworowym i zakażeniom wywołanym przez wirusy brodawczaka ludzkiego.

Adresatami programu są dzieci w wieku 12 lat (oraz 13 i 14 lat w 2019 r.), zamieszkałe na terenie Miasta Gdańska, których rodzice rozliczają się z podatków w jednym z urzędów skarbowych w Gdańsku. W przypadku beneficjentów, mających opiekunów prawnych wyznacznikiem będzie zamieszkanie dzieci na terenie Miasta Gdańska. Dzieci, które wykonały pełny cykl szczepień zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, które przeszły kwalifikację lekarską, a ich rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili pisemną zgodę na zaszczepienie.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

W ramach programu, w dwukrotnie ogłoszonym otwartym konkursie ofert, udało się wyłonić 6 podmiotów leczniczych i w II połowie roku rozpocząć realizację. Z edukacji w zakresie zapobiegania chorobom nowotworowym i zakażeniom wywołanym przez wirusy brodawczaka ludzkiego, a przede wszystkim ze szczepienia dziewięciowalentną szczepionką Gardasil 9 w 2022 r. **skorzystało 566 12-latków**. Program cieszył się dużym zainteresowaniem.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: 6 podmiotów leczniczych

Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030

Uchwała Nr XXX/846/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.

Ogólny zarys Strategii

Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (GSRPS) jest elementem całościowego programu rozwoju Gdańska. Obok Strategii Rozwoju Miasta i Programów Operacyjnych jest podstawowym dokumentem nakreślającym kierunki rozwoju społecznego w Gdańsku. Identyfikuje trudności i problemy gdańszczyzn oraz wskazuje optymalne kierunki rozwiązań. Jednocześnie stanowi zbiór wytycznych dla budowania branżowych dokumentów, w których wytyczone są rozwiązywania poszczególnych problemów społecznych. Gdańska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (GSRPS) jest realizowana poprzez branżowe programy, projekty, modele, procedury i plany.

Głównym celem Strategii jest zwiększenie spójności społecznej i jakości wsparcia osób, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. **Dodatkowo wskazano trzy cele strategiczne:**

1. Rozwój wsparcia skierowanego do osób i rodzin w pokonywaniu trudności, ubóstwa lub wykluczenia społecznego.
2. Zwiększenie zintegrowania i udziału wszystkich polityk publicznych rozwiązywania problemów społecznych.
3. Poprawa jakości zarządzania systemem polityki społecznej.

Adresatami GSRPS są wszyscy mieszkańcy Gdańska ze szczególnym uwzględnieniem osób z trudnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Jako grupy szczególnej uwagi wskazać można m.in.: osoby ubogie, osoby niepełnosprawne, osoby chorujące psychicznie, osoby z problemami uzależnień, osoby długotrwale bezrobotne, rodzice samotnie wychowujący dzieci.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Strategii oraz ich efekty:

1. **Prowadzono koordynację rozwiązywania problemów społecznych** opartą na zadaniach i działaniach zaplanowanych w branżowych programach, projektach, procedurach i planach oraz w Programach Operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta. W obszarach tematycznych funkcjonowało łącznie **65 dokumentów branżowych** realizujących cele i kierunki GSRPS (20 programów, 2 modele, 40 projektów, 3 procedury). W 2022 r. kontynuowano prace nad 2 programami.
2. **Monitorowanie Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych** do roku 2030 odbywało się poprzez prace Zespołu Zarządzającego GSRPS powołanego Zarządzeniem PMG Nr 51/2017, którego skład został zaktualizowany Zarządzeniem PMG Nr 1208/20. Zorganizowano 2 spotkania Zespołu. W spotkaniach w związku z koordynowaniem prac Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz PO Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska uczestniczyli przedstawiciele obu zespołów koordynujących. Monitorowano Plan Realizacyjny GSRPS na lata 2022-2023. W październiku 2022 r. odbyło się spotkanie-konsultacja Zespołu Zarządzającego z doradcą ds. strategii rozwiązywania problemów społecznych Fundacja Polskiej Akademii Nauk w Lublinie, w ramach projektu Strategor, którego celem jest dostosowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych w zakresie planowania oraz zarządzania strategicznego w obszarze lokalnej polityki społecznej przez samorządy gminne w Polsce (więcej na stronie internetowej www.projektstrategor.pl). Weryfikacja zgodności GSRPS ze zaktualizowaną Strategią Rozwoju Miasta Gdańska, przedstawienie rekomendacji dotyczących możliwych zmian w GSRPS.
3. **Zrealizowano 12 badań i analiz, w tym badania ewaluacyjne dotyczące programów branżowych:** „Ocena jakości relacji szkolnych”; „Badanie korzyści rozwojowych, wynikających z praktykowania swobodnej zabawy przez gdańskich uczniów samorządowych szkół podstawowych”; badanie ewaluacyjne Gdańskiego Programu Promocji Zdrowia i Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym za lata 2020–2021; Imigranci w Gdańsku – ankieta dla szkół, Imigranci w Gdańsku – ankieta dla Urzędu Miejskiego; Imigranci w Gdańsku – ankieta dla organizacji pozarządowych, Imigranci w Gdańsku – ankieta dla mieszkańców; Badanie ewaluacyjne Gdańskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do roku 2030 za lata 2020-2021; badanie ewaluacyjne Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego na lata 2016-2023 za lata 2020-2021 wraz z meta-analizą za cały okres realizacji programu; ewaluacja w formie badania eksperckiego, podsumowująca dotychczasowy okres realizacji Modelu Integracji Imigrantów; analiza strukturalno-prawna możliwości aktualizacji Modelu na rzecz Równego Traktowania do koncepcji Miast Praw Człowieka; badanie sytuacji społeczności jednego z budynków komunalnych.
4. **Prowadzono działania analityczne i badawcze** dotyczące różnych obszarów szeroko rozumianych kwestii społecznych: sporządzono kolejną edycję Oceny Zasobów Pomocy Społecznej wraz z rekomendacjami, przeprowadzono merytoryczne pogłębione analizy i diagnozy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków, dotyczących jakości usług opiekuńczych, usług świadczonych na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży, potrzeb uczniów, nauczycieli, szkół w obszarze edukacji morskiej, w zakresie mieszkalnictwa społecznego oraz ochrony zdrowia psychicznego. Przygotowano analizę porównawczą gęstości usług społecznych oraz charakterystyki demograficznej dzielnic Gdańska. Ponadto prowadzono działania ukierunkowane na przygotowanie kompleksowej analizy potrzeb mieszkańców budynku komunalnego objętego szczególnym programem wsparcia społecznego.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Biuro Prezydenta – Biuro ds. Rad dzielnic i współpracy z Mieszkańcami, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, Wydział Skarbu, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna, Gdańskie Centrum Świadczeń, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki wsparcia dziennego, podmioty lecznicze i organizacje pozarządowe realizujące zadania Miasta.

Program „Duża Gdańska Rodzina”

Uchwała Nr XIV/387/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 września 2015 r.

Ogólny zarys Programu

Program „Duża Gdańska Rodzina” ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej i pozytywnego jej wizerunku, umacnianie oraz wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie dostępności usług do nich skierowanych, a także zwiększanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z tych rodzin.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Karta Dużej Rodziny umożliwi rodzinom wielodzietnym zamieszkałym w Gdańsku m.in.: **bezpłatne korzystanie z komunikacji miejskiej**, bezpłatny wstęp do Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego, zapewnia ulgi w opłatach za pobyt dziecka z rodziny wielodzietnej w żłobku Gdańskiego Zespołu Żłobków.
2. W 2022 r. połączono **Gdańska Kartę Dużej Rodziny z Gdańską Kartą Mieszkańca**. W okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., obowiązywały równocześnie karty wydawane przez Zarząd Transportu Miejskiego i Gdańską Organizację Turystyczną. Od 1 stycznia 2023 r. występuje już tylko w ramach Gdańskiej Karty Mieszkańca.
3. Od 1 kwietnia 2022 r., aby korzystać z Karty Dużej Rodziny, wystarczyła Karta Mieszkańca z dodanym pakietem Gdańskiej Dużej Rodziny oraz plastikowa karta w wersji ze zdjęciem lub telefon z zainstalowaną **aplikacją Jestem z Gdańska**. Aplikacja oferuje pełną funkcjonalność plastikowej karty, jest dostępna bezpłatnie na urządzenia działające pod systemem Android i iOS. Dodatkowym ułatwieniem dla rodzin wielodzietnych jest fakt, że zarówno wnioski o nowy pakiet, jak i o jego coroczne przedłużenie można składać online. Nie ma również konieczności pobierania naklejek z hologramami, dotychczas niezbędnymi do korzystania z Karty Dużej Gdańskiej Rodziny. Co więcej, w przypadku korzystania z **aplikacji mobilnej Jestem z Gdańska** nie ma również potrzeby odwiedzania punktu obsługi - wszystko można załatwić szybko i wygodnie, bez wychodzenia z domu. Rok 2022 był ostatnim rokiem funkcjonowania plastikowych Kart Dużej Gdańskiej Rodziny, wydawanych przez Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku. Wydane dotychczas karty z aktualnymi hologramami pozostały ważne do 31 grudnia 2022 r. W okresie od kwietnia do końca 2022 r. Pakiet Dużej Gdańskiej Rodziny dodało do swoich kont 7315 osób. Od 1 stycznia 2023 r. jedynymi obowiązującymi nośnikami są plastikowe Karty Mieszkańca ze zdjęciem lub aplikacja mobilna Jestem z Gdańska.
4. **Na koniec 2022 r. Kartę Dużej Rodziny miało 18 550 gdańszczanek i gdańszczan.**

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańska Organizacja Turystyczna, przedsiębiorcy.

Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2022

Uchwała Nr XLI/1034/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 października 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wypracowany przez Miasto wspólnie z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gdańska, program współpracy stanowi wyraz zaangażowania obu stron w tworzenie optymalnego planu współdziałania na zasadach uczciwej konkurencji i jawności.

Miasto współpracuje z organizacjami w formie finansowej i pozafinansowej.

Najważniejszą i najszerszą formą współpracy finansowej jest zlecenie zadań własnych gminy i powiatu do realizacji organizacjom pozarządowym. W 2022 r. zrealizowano działania w 24 priorytetowych obszarach sfery pożytku publicznego.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Program Współpracy Miasta Gdańska z Organizacjami Pozarządowymi określa:

1. Cele i obszary współpracy.
2. Zasady i formy współpracy.
3. Tryb powoływania członków oraz organizacja i tryb działania Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.
4. Przedmiot współpracy - priorytetowe zadania realizowane w ramach współpracy finansowej.
5. Zasady i tryb organizowania konkursów.
6. Partnerstwa Miasta z organizacjami.
7. Konsultowanie i współtworzenie z organizacjami projektów aktów normatywnych.
8. Tryb tworzenia rocznego programu współpracy oraz jego konsultacji.
9. Autoewaluację i monitoring programu współpracy.

Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, co roku w maju, Prezydent Miasta Gdańska przedkłada Radzie Miasta Gdańska sprawozdanie z wykonania rocznego Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za poprzedni rok. Opracowanie jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Jest to raport, który zawiera szczegółowe dane na temat liczby umów, wartości wkładu własnego, liczby beneficjentów i innych efektów współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Planowana alokacja na zadania zlecane do realizacji organizacjom pozarządowym w trybach określonych ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą o zdrowiu publicznym przewidziana w Programie na 2022 r. to **91,4 mln zł**.

Na współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi w trybach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie o zdrowiu publicznym przyznano z budżetu Miasta Gdańska kwotę **105,9 mln zł**, czyli o 29,2 mln zł więcej niż 2021 r.

W ramach Programu przewidziano zlecenie zadań w następujących obszarach, w ramach których przekazano środki we wszystkich trybach:

1. Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób.
2. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej.
3. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększanie świadomości prawnej społeczeństwa.
4. Działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego.
5. Działalność na rzecz integracji cudzoziemców.
6. Działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami – środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

7. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.
8. Działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn.
9. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.
10. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
11. Edukacja, oświata i wychowanie.
12. Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.
13. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.
14. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.
15. Porządek i bezpieczeństwo publiczne.
16. Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania wspomagające rozwój demokracji.
17. Promocja i organizacja wolontariatu.
18. Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.
19. Rewitalizacja.
20. Działalność na rzecz organizacji pozarządowych.
21. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej – prowadzenie placówek wsparcia dziennego.
22. Ochrona i promocja zdrowia.
23. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym – w ramach Szczegółowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska na rok 2022.
24. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Polityki Gospodarczej, Biuro Prezydenta ds. Komunikacji i Marki Miasta, Wydział Środowiska, Wydział Gospodarki Komunalnej, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu, Gdański Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Biuro Rozwoju Gdańska, Instytut Kultury Miejskiej, Gdański Ogród Zoologiczny, Europejskie Centrum Solidarności, organizacje pozarządowe działające na terenie Gdańska na rzecz jego mieszkańców.

Gdański Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności na lata 2018–2023

Uchwała Nr LI/1522/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 kwietnia 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Misją Programu jest interdyscyplinarna praca na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności, poprzez zapobieganie, interweniowanie, wzmacnianie w usamodzielnianiu oraz wspólne działanie na rzecz doskonalenia systemu wsparcia osób bezdomnych. Hasło przewodnie Programu brzmi: **Różne są oblicza bezdomności, ale każde ma twarz człowieka.**

W obszarach działania wskazano następujące priorytety:

1. Zapobiegamy: aby nikt nie został bez domu.
2. Interweniujemy: bo bezdomność to nie tylko brak domu.
3. Wspieramy w usamodzielnianiu: wspieramy, edukujemy, aktywizujemy, aby skutecznie włączać osoby bezdomne w życie społeczne.
4. Doskonalimy system wsparcia: dbamy o godność osoby w kryzysie bezdomności.

Celem Programu jest zapobieganie bezdomności, łagodzenie jej skutków oraz zwiększenie skuteczności procesu usamodzielnienia osób w kryzysie bezdomności, poprzez działania o charakterze prewencyjnym, interwencyjnym i integracyjnym.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Realizowano usługę typu **outreach – w formie streetworkingu**. 6 streetworkerów dotarło do 467 osób w bezdomności przebywających w miejscach niemieszkalnych, zapewniając im niezbędną pomoc i informację o możliwych formach wsparcia.
2. Organizowano pomoc mobilną z dostępem do m.in. usług ratownika medycznego, pracownika socjalnego/streetworkera oraz gorącego posiłku – **Autobus SOS** funkcjonował w okresie jesienno-zimowym. W autobusie wydano 16,6 tys. porcji zupy i 2,3 tys. sztuk odzieży. Średnio dziennie z pomocy korzystało 59 osób.
3. Prowadzono **świetlice** dla osób w kryzysie bezdomności – z pomocą animatorów społecznych, opiekuna czy pracownika socjalnego 93 osoby miały okazję bezpiecznie i aktywnie spędzić dzień w świetlicy.
4. Zapewniono miejsca w **ogrzewalni**, 362 osoby skorzystały z krótkoterminowego pobytu.
5. Do 31 marca 2022 r. ze względu na sytuację epidemiczną kontynuowano prowadzenie dodatkowej **placówki buforowej z miejscami izolacyjno-kwarantannowymi** dla osób w bezdomności zgodnie z wytycznymi Wojewody Pomorskiego – zabezpieczenia w tej formie skorzystało 189 osób.
6. Zabezpieczono 115 miejsc w noclegowniach, 257 miejsc w schroniskach, w tym 110 miejsc dla osób wymagających dodatkowych usług ze względu na stan zdrowia i 30 miejsc w domach dla matek z małoletnim dzieckiem i kobiet w ciąży.
7. Zabezpieczono miejsca w **schroniskach z usługami opiekuńczymi** na terenie Gdańska 22 osobom.
8. Zapewniono wsparcie **imigrantom zagrożonym bezdomnością** – zabezpieczono dla nich 6 miejsc noclegowych, z których skorzystało 16 osób.
9. Rozpoczęto remont w jednej placówki dla osób w bezdomności, niezbędne działania do wdrożenia minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni zgodni z Rozporządzeniem do 31 grudnia 2023 r.
10. 26 osób objęto **indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności**, z 449 osobami w bezdomności zawarto kontrakty socjalne.
11. W **procesie usamodzielniania** uczestniczyło 57 osób, w tym 43 osoby w mieszkaniach wspomaganych oraz 14 w mieszkaniach ze wsparciem, usamodzielniała się 1 osoba z mieszkania ze wsparciem i 11 osób z mieszkań wspomaganych.
12. Wdrażano rozwiązania mieszkaniowe w nurcie redukcji szkód skierowanych do osób w bezdomności przebywających w przestrzeni publicznej w projekcie **„Housing First”** – wsparciem pracownika socjalnego objęto 13 uczestników.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Skarbu, Komenda Miejska Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku, Straż Graniczna w Gdańsku, Komenda Regionalna Straży Ochrony Kolei w Gdańsku, Wojewódzki Szpital Psychiatryczny, COPERNICUS – Podmiot Leczniczy, Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne „Prometeusz”, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku, Gdański Urząd Pracy, PCPB MONAR MARKOT, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Towarzystwa Wspierania Potrzebujących „PRYZYTAŃ”, Bank Żywności w Trójmieście, Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Fundacja Społecznie Bezpieczni, Gdański Komitet Obywatelski, Centrum Interwencji Kryzysowej „Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę”, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek.

Gdański Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023

Uchwała Nr XXXIII/841/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 lutego 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Głównym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Cel główny Programu to tworzenie warunków rozwoju dla dzieci i rodzin przeżywających trudności w wychowywaniu dzieci przez doskonalenie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 1: Prawidłowe funkcjonowanie rodzin przeżywających trudności w wychowywaniu dzieci w środowisku lokalnym.

Cel szczegółowy 2: Skuteczne wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 3: Rozwój systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wychowywaniu dzieci i systemu wspierania pieczy zastępczej.

Grupy docelowe Programu to dzieci, młodzież oraz rodzice w rodzinach przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze, dzieci i młodzież w pieczy zastępczej, w tym usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, rodzice i opiekunowie zastępczy, pracownicy gdańskich instytucji, organizacji z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, środowiska lokalne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich **efekty:**

1. **Asystenci rodziny współpracowali z 409 rodzinami**, w których wsparciem objęto 807 dzieci i młodzieży. Do wszystkich rodzin wymagających wsparcia, zgłoszonych przez pracowników socjalnych oraz Sąd, został skierowany asystent rodziny.
2. Powołano **15 rodzin wspierających**, które wspomagały rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych funkcji społecznych.
3. Zorganizowano warsztaty dla osób o obniżonych sprawnościach poznawczo-percepcyjnych i posiadających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Zorganizowano 3 edycje „**Szkoły dla rodziców**”.
4. Psychologowie udzielili **732 konsultacje** dot. problemów opiekuńczo-wychowawczych.
5. Dla 52 rodzin z 123 dziećmi prowadzono specjalistyczne, interdyscyplinarne **poradnictwo dla rodzin z dziećmi** w pieczy lub zagrożonych umieszczeniem w pieczy.
6. W ramach wewnętrznego projektu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (MOPR) w 34 rodzinach udało się uniknąć zabezpieczenia 112 dzieci w pieczy zastępczej dzięki **interdyscyplinarnym działaniom**, współpracy i konsolidacji działań podmiotów pracujących na rzecz rodzin.
7. Z 19 placówek wsparcia dziennego skorzystało 853 dzieci i młodzieży w wieku 5-19 lat. Uruchomiono nową placówkę w formie pracy podwórkowej prowadzoną przez wychowawcę oraz placówkę w formie opiekuńczej.
8. MOPR prowadził regularne **działania promujące rodzicielstwo zastępcze** celem zachęcenia osób do rozpoczęcia działania jako rodzina zastępcza. Na stronie MOPR aktualizowane były dane oraz informacje dot. rodzicielstwa zastępczego.
9. Wykonano **140 opinii** dotyczących posiadania predyspozycji i motywacji przez kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka oraz dla osób sprawujących funkcję rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka.
10. Przeprowadzono 4 cykle **szkoleniowe dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka**.
11. **Objęto opieką** nowo umieszczone w pieczy zastępczej dzieci zgodnie z postanowieniami sądu – w pieczy rodzinnej (90 dzieci) i instytucjonalnej (141 dzieci).
12. Przeprowadzono **1105 zespołów ds. oceny sytuacji dziecka** w rodzinnej pieczy zastępczej oraz **148 oceny rodzin zastępczych** i rodzinnych domów dziecka.
13. Wykonano **153 diagnozy psychofizyczne dla dzieci** przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinnej pieczy zastępczej.
14. Kontynuowano realizację projektu „**Pomorskie dzieciom**”, którego celem jest zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej – zatrudniono 5 psychologów, którzy objęli wsparciem tj. poradnictwem rodzinnym, psychologicznym 206 rodzin zastępczych od początku projektu.
15. W **4 szkoleniach dla rodzin zastępczych** oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka mających na celu podniesienie ich kwalifikacji wzięło udział 78 osób. 32 rodziców zastępczych skorzystało z **superwizji**.
16. Udzielano **specjalistycznego wsparcia i porad** dla rodzin zastępczych i dzieci – łącznie 10 tys. porad. Wsparcia rodzinom zastępczym udzieliło także 20 rodzin pomocowych.
17. Funkcję **zawodowych rodzin zastępczych** pełniło **45 rodzin**, w tym: 7 typu pogotowia rodzinnego, 7 rodzin specjalistycznych oraz 15 rodzinnych domów dziecka.
18. Podwyższono minimalne miesięczne wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej, prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz pogotowia rodzinnego.

19. Łącznie przez cały rok w **21 placówkach opiekuńczo-wychowawczych** przebywało 285 dzieci i młodzieży.
20. Kontynuowano wdrażanie „**Modelu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej w Gdańsku**”. Zorganizowano 5 szkoleń dla młodzieży i kandydatów do pełnienia funkcji opiekuna usamodzielniania (udział wzięło 54 kandydatów).
21. Monitorowano sytuację życiową **250 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej**, w tym 46 wychowanków objęto wsparciem w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.
22. Z mieszkań **wspomaganych skorzystało 29 usamodzielniających się** wychowanków.
23. Kontynuowano współpracę z fundacją „Metapomoc” w **Programie Rozwojowym „Patron”** dedykowanym wychowankom pieczy zastępczej w Gdańsku. W programie brało udział 12 wychowanków pieczy zastępczej z Gdańska.
24. Kontynuowano współpracę z fundacją Robinson Crusoe w zakresie prowadzenia zajęć **Wehikułu Usamodzielnienia**. Program zapewniał zarówno naukę umiejętności, jak i wsparcie emocjonalne. W spotkaniach uczestniczyło 24 wychowanków.
25. Kontynuowano współpracę w **Projekcie „Akademia Karierę”** realizowanym przez firmę PROSPERA Consulting, którego celem było kompleksowe i indywidualizowane wsparcie zwiększające możliwości zatrudnienia osób młodych, które są w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. W projekcie brało udział 18 wychowanków będących w procesie usamodzielniania.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, placówki oświatowe w Gdańsku, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Gdański Zespół Żłobków, sądy, placówki wsparcia dziennego, pogotowia rodzinne, placówki całodobowe, w tym opiekuńczo-wychowawcze, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, organizacje pozarządowe, osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego, spółdzielnie socjalne, spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym na lata 2016-2023

Uchwała Nr XXXI/867/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 listopada 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Wielu mieszkańców Gdańska znajduje się w szczególnej, trudnej sytuacji życiowej. Wykluczeni i zagrożeni wykluczeniem społecznym wymagają wsparcia w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego (GPMS) jest wyrazem solidarności społecznej, służy koordynacji i usystematyzowaniu działań w zakresie mieszkalnictwa dla najbardziej potrzebujących.

Jako **cel główny** Programu wskazano zintegrowanie rozwiązań obszaru polityki mieszkaniowej z rozwiązaniami obszaru pomocy i integracji społecznej w kierunku deinstytucjonalizacji i indywidualizacji wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wyróżniono także **3 cele szczegółowe**:

1. Zwiększenie dostępności do lokali mieszkalnych w ramach realizacji GPMS.
2. Zapewnienie wysokiej jakości wsparcia dla uczestników GPMS.
3. Organizacja i doskonalenie systemu łączącego pomoc mieszkaniową z adekwatnym wsparciem, uwzględniający kierunek deinstytucjonalizacji i indywidualizacji usług.

Zakres Programu obejmuje zarówno obszar gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, jak i obszar integracji i pomocy społecznej. W ramach realizacji Programu wdrożono system wsparcia oraz kształtowania umiejętności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Realizacja Programu umożliwiła wprowadzenie deinstytucjonalizacji usług rozumianych jako rozwój zindywidualizowanych usług świadczonych w społecznościach lokalnych będących alternatywą dla opieki instytucjonalnej. Działania programu dążą do indywidualizacji oferty wsparcia stosownie do potrzeb i możliwości adresatów programu. Program ten wdrożył dwa modele: Model Mieszkań Wspomaganych i Model Mieszkań ze Wsparciem.

Beneficjentami programu mogą być absolwenci programów społecznych, wychowankowie pieczy zastępczej,

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. W 2022 r. na cele programu **przeznaczono z zasobu lokalowego gminy kolejnych 10 mieszkań** (7 przeznaczono na mieszkanie wspomagane, a 3 na mieszkania ze wsparciem). Osiągnięto 26% wartości założonego wskaźnika liczby przekazywanych lokali mieszkalnych rocznie. Ponadto kontynuowano prace koncepcyjne nad przygotowaniem inwestycji na cele społeczne związane z realizacją Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego. 2 mieszkania ze wsparciem zostały przekształcone w mieszkania docelowe.
2. Ogółem w 2022 r. w ramach programu funkcjonowało ogółem **190 mieszkań**, w których wsparciem objęto **446 osób**. W 75 mieszkaniach wspomaganych w ramach 15 projektów objęto pomocą 286 osób. W mieszkaniach wspomaganych realizowana jest usługa społeczna, która przygotowuje osoby przebywające w mieszkaniu lub domu do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewnienia pomocy w prowadzeniu samodzielnego życia. Pobyt w takim mieszkaniu jest przyznawany w drodze decyzji administracyjnej w przypadku mieszkania chronionego lub na podstawie umowy cywilnoprawnej w przypadku pozostałych form mieszkań wspomaganych. W 115 mieszkaniach ze wsparciem w ramach 6 projektów (w tym w 48 pomieszczeniach tymczasowych – Centrum Treningu Umiejętności Społecznych) objęto pomocą 160 osób. Najemcy tych mieszkań objęci są wsparciem, które zapewnia MOPR i/lub organizacje pozarządowe działające na zlecenie Miasta. Projekty mieszkaniowe w 2022 r. realizował bezpośrednio MOPR oraz **19 organizacji pozarządowych**.
3. Monitorowanie Programu na podstawie prac Zespołu Zarządzającego i innych funkcjonujących zespołów roboczych. Odbyło się: **6 spotkań Zespołu Zarządzającego Gdańskim Programem Mieszkalnictwa Społecznego**. Zespół ten pełnił jednocześnie funkcję zespołu monitorującego realizację projektu Domu ekologicznego ze Wsparciem przy ul. Dolne Młyny (prowadzono bieżący monitoring projektu). Na przestrzeni 2022 r. odbyło się **41 komisji** kwalifikujących do mieszkań wspomaganych (dotyczyły nowych kwalifikowanych osób/rodzin) oraz **5 posiedzeń** Podzespołu Kwalifikującego do mieszkań ze wsparciem (dotyczyło 16 osób/rodzin, spośród nich zakwalifikowane zostało 6 środowisk, a 3 osoby otrzymały rekomendacje do mieszkania docelowego). Ponadto zorganizowano **7 spotkań** zespołu roboczego zajmującego się między innymi kwestiami mieszkalnictwa dla migrantów służących bieżącemu monitorowaniu działań prowadzonych w mieszkaniach wspomaganych dla migrantów. W spotkaniach brali udział przedstawiciele instytucji i podmiotów współpracujących ze społecznością romską (średnio uczestniczyło 15-20 osób). Ponadto prowadzono prace zespołu roboczego ukierunkowane na poprawę sytuacji mieszkańców budynku komunalnego przy ul. Ubocze 24.
4. Podjęto **działania o charakterze rozwojowo-innowacyjnym** związane z Programem:
 - Doskonalono wdrożony **standard wymiany informacji i prowadzoną bazę mieszkań** funkcjonujących w ramach Programu, która umożliwia sprawniejsze zarządzanie Programem i zachowanie równowagi pomiędzy Modelem Mieszkań Wspomaganych i Modelem Mieszkań ze Wsparciem oraz dodatkowo mieszkań docelowych dla absolwentów Programu.
 - Aktualizowano i monitorowano **wdrożenie Regulaminu pracy Podzespołu Kwalifikacyjnego** do projektów w ramach Modelu Mieszkań ze Wsparciem, który określa tryb i organizację pracy oraz jego skład dostosowywany do sytuacji kandydatów.

<p>wychowankowie innych placówek w procesie usamodzielnienia, rodziny wielodzietne, ofiary przemocy domowej, osoby uzależnione, osoby z niepełnosprawnością, osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby bezdomne, seniorzy i osoby/rodziny z grup społecznych najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne wskazane w GSRPS.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzono działania informacyjne związane z wdrożeniem nowej uchwały RMG w sprawie ponoszenia odpłatności za mieszkania wspomagane (weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.). • Wspierano i monitorowano proces wdrażania w model mieszkań wspomaganych mieszkań prowadzonych w nurcie redukcji szkód w oparciu o metodę housing first – najpierw mieszkanie adresowanych do osób w kryzysie bezdomności przebywających w przestrzeni publicznej borykających się z problemami psychicznymi i/lub uzależnieniem (działanie realizowane w ramach partnerskiego projektu “Housing First - Najpierw Mieszkanie”). • Prowadzono prace przygotowawcze i koncepcyjne w związku z przygotowaniem do realizacji kolejnych inwestycji prowadzonych przez Gdańską Infrastrukturę Społeczną na cele Programu. • Przeprowadzono badanie ewaluacyjne Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego (GPMS) na lata 2016-2023 za lata 2020-2021 wraz z meta-analizą za cały okres realizacji programu. • Promocja i upowszechnienie działań Gdańska w ramach GPMS poprzez aktywny udział w debatach, seminariach, konferencjach, spotkaniach.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Skarbu, Wydział Gospodarki Komunalnej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna, Gdańskie Centrum Świadczeń, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe realizujące zadania Miasta lub współpracujące z Miastem (19 fundacji i stowarzyszeń), Towarzystwa Budownictwa Społecznego, deweloperzy, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.</p>	

<h3>Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023</h3>	
<p>Uchwała Nr XXX/845/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r.</p>	
<p>Ogólny zarys Programu</p> <p>Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (BEiWOZ) ma służyć zwiększeniu bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców i mieszkańek Gdańska. Głównym celem programu jest koordynacja działań prewencyjnych, które dotyczą bezpieczeństwa ekonomicznego, wsparcia osób zadłużonych w wychodzeniu z niewypłacalności oraz wypracowania skutecznych rozwiązań w ww. obszarach. Przedmiotem działań jest rozwój międzysektorowej/ interdyscyplinarnej współpracy w tym obszarze oraz rozpowszechnianie wiedzy ekonomicznej, podnoszenie świadomości prawnej oraz wypromowanie odpowiedzialnej postawy przy korzystaniu z ogólnie dostępnych usług finansowych. W ramach Programu tworzona jest</p>	<p>Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koordynacja działań Platformy Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (sieci współpracy i przepływu informacji pomiędzy instytucjami, jednostkami, służbami i organizacjami w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego: edukacji, monitoringu i prewencji nadużyć i przestępstw ekonomicznych, wsparcia osób zadłużonych i ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych). W skład Platformy wchodzi wszyscy partnerzy i realizatorzy programu reprezentujący różne instytucje i organizacje (ok. 50 osób). W 2022 r. odbyło się łącznie 10 spotkań Grupy Zarządzającej, Platformy Bezpieczeństwa Ekonomicznego oraz spotkań roboczych. 2. Prowadzenie Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparciu Osób Zadłużonych przy Al. Grunwaldzkiej 8 (finansowane w formie dotacji – umowa na lata 2022-2024 na łączną kwotę 518 594,00 zł), w którym mieszkańki i mieszkańcy Gdańska mogą bezpłatnie skorzystać z różnych form wsparcia ukierunkowanych na wyjście z zadłużenia lub pomoc dla ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych. W Centrum w ramach tej dotacji od 15 marca 2022 r. prowadzono następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> • objęto doradztwem w zakresie edukacyjnym oraz prawno-finansowym odbiorców indywidualnych - 154 osoby, • doradztwem finansowym ds. bankowych i pożyczkowych objęto 82 odbiorców, • objęto doradztwem za pośrednictwem infolinii, udzielanie informacji w zakresie usług świadczonych przez Centrum oraz godzin otwarcia – odebrano 890 połączeń telefonicznych, • sporządzono wnioski o upadłość konsumencką na łączną kwotę ok. 10 000 000 zł,

<p>także sieć współpracy oraz prowadzony jest monitoring i prewencja zagrożeń ekonomicznych.</p> <p>Odbiorcami programu w zakresie edukacji ekonomicznej i prewencji są wszyscy gdańszczanie, szczególnie osoby młode i starsze. Pomoc kierowana jest do osób zmagających się z problemem nadmiernego zadłużenia, a także ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych oraz ich najbliższych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowano 126 indywidualnych planów wyjścia z zadłużenia, w tym 22 indywidualnych programów pomocy osobom będącym ofiarami przestępstw i nadużyć ekonomicznych, • w mieszkaniu wspomaganym objęto wsparciem 2 osoby. <p>Działania Centrum rozszerzano w oparciu o dotację udzieloną ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii na kwotę 80 086 zł, w ramach której z indywidualnego wsparcia prawnika, doradcy ekonomicznego i psychologa skorzystało 182 osoby, których zła sytuacja finansowa związana jest z uzależnieniem od alkoholu.</p> <p>Działania Centrum rozszerzono również w oparciu o dotację udzieloną ze środków Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na kwotę 81 460,26 zł, w ramach której udzielono bezpośredniego wsparcia 120 osobom przeciwdziałając zaburzeniom adaptacyjno-rozwojowym i nawrotom kryzysów i zaburzeń psychicznych związanych z nadmiernym zadłużeniem lub pokrzywdzeniem przestępstwami/nadużyciami ekonomicznymi – zrealizowane formy wsparcia to porady psychologiczne, porady prawne i porady doradcy ekonomicznego. Dodatkowo 7 tys. odbiorców pośrednich skorzystało z prowadzonej kampanii informacyjnej.</p> <p>3. Wydano jedną broszurę edukacyjną - publikacja tematyczna "Pocieszek – Przemoc Ekonomiczna" w wersji elektronicznej i drukowanej (nakład 2 tys. egzemplarzy).</p> <p>4. Organizacja dwóch wydarzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tygodnia Bezpieczeństwa Ekonomicznego, który odbył się w terminie 6-10 czerwca 2022 r. w Forum Gdańsk na mostku Historycznym na poziomie 0. • VIII Dnia bez Długów, który odbył się 17 listopada 2022 r. Akcja promocyjno-informacyjna odbyła się w specjalnym tramwaju kursującym na linii Strzyża – Siedlce.
--	---

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Biuro Prezydenta, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Skarbu, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Miejski Rzecznik Konsumentów, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Seniorów, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Osób Niepełnosprawnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Gdańskie Centrum Świadczeń, Gdański Urząd Pracy, Gdańskie Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (prowadzone przez Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej), Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Gdańska Fundacja Innowacji Społecznych, Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu, Policja, Straż Miejska, Gdańskie Nieruchomości, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Gdańsku, Narodowy Bank Polski Oddział w Gdańsku, Izba Notarialna w Gdańsku, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku, Urząd Komunikacji Elektronicznej Delegatura w Gdyni, Nieodpłatne Punkty Pomocy Prawnej, Biura Porad Obywatelskich, instytucje finansowe, podmioty pomocy i integracji społecznej, podmioty ochrony zdrowia, poradnie i ośrodki leczenia uzależnień, grupy samopomocowe.

Model Integracji Imigrantów

Uchwała Nr XXVI/673/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2016 r.

Ogólny zarys Modelu

Gdański Model Integracji Imigrantów jest odpowiedzią na obserwowane współcześnie ruchy migracyjne.

Jako atrakcyjne miejsce zamieszkania Gdańsk przyciąga wielu nowych mieszkańców z różnych stron świata. Model Integracji Imigrantów pozwoli wykorzystać ich potencjał na rzecz rozwoju miasta i pozwoli zmniejszyć ewentualne negatywne skutki różnic kulturowych, barier językowych, problemów administracyjnych i społecznych wynikających z procesów migracyjnych.

Powstanie Modelu miało charakter partycypacyjny, współtworzyły go organizacje pozarządowe, instytucje publiczne oraz sami imigranci i mieszkańcy.

Model pozwolił uporządkować współpracę różnych podmiotów, tworzy procedury i wspiera instytucje miejskie w zakresie współpracy z imigrantami.

Działania na rzecz integracji imigrantów podnoszą spójność społeczną i poziom adaptacji migrantów do nowego środowiska społecznego, kulturowego i prawnego, w którym funkcjonują.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Modelu oraz ich efekty:

1. Kluczowym i kontynuowanym w 2022 r. zadaniem realizowanym na rzecz integracji imigrantek i imigrantów było dofinansowanie zadania publicznego realizowanego przez organizację pozarządową Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek (CWII) – prowadzenia **Miejskiego Centrum Informacji i Wsparcia Imigrantów**, które oferuje tzw. „pomoc pierwszej linii” – wsparcie prawne, integracyjne i zawodowe. W ramach zadań zleconych przez miasto CWII przez cały rok realizowało też kursy języka polskiego dla obcokrajowców.
2. Swoją działalność zakończyła powołana w 2020 r. **III kadencja Rady Imigrantów i Imigrantek**. Obecnie trwa procedura powoływania Rady Imigrantów i Imigrantek IV kadencji.
3. Dodatkowo, działania na rzecz promocji różnorodności i równego traktowania w obszarze edukacji zostały wsparte przez Instytut na rzecz Równowagi Społeczno-Ekonomicznej, który realizuje **projekt pt. „Gdańsk Lab”**, w trakcie którego prowadzono zajęcia integracyjno-edukacyjne. Przyczynił się do lepszej integracji uczniów i uczennic oraz podniesienia ich aktywności obywatelskiej i włączania się w inne działania prowadzone w Gdańsku.
4. Intensywną działalność prowadziła również **Gdańska Rada Imigrantów i Imigrantek**. Osobom, które nie znają języka polskiego na poziomie zaawansowanym, zapewniono dostęp do niezbędnych informacji dotyczących aktualnych wydarzeń. Jej członkowie udzielali również wsparcia w zakresie tłumaczenia dokumentów dla obywateli Ukrainy, którzy wyjechali ze swojego kraju w związku z wybuchem wojny.
5. Wsparciem dla imigrantów mieszkających w Gdańsku w zakresie znalezienia pracy oraz wsparcia w poruszaniu się w formalnych procedurach zajmuje się **Dział Zatrudnienia Cudzoziemców (DZC)** – komórka funkcjonująca w strukturze organizacyjnej Gdańskiego Urzędu Pracy. W ramach DZC funkcjonuje **Punkt Pomocy Cudzoziemcom**. Cudzoziemcy mogą zasięgnąć tam informacji odnośnie ofert pracy, ofert kursów języka polskiego, porad dotyczących dostępu do usług polskiej opieki zdrowotnej czy obowiązujących przepisach prawa pracy. Konsultacje udzielane są w języku polskim, ukraińskim i angielskim.
6. Wraz z Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek realizowano program **„Łapcie polski”**, którego zadaniem jest rozwinięcie kompetencji językowych obcokrajowców mieszkających w Gdańsku. ECS i CWII prowadziło kolejną edycję **Programu Praktyk Obywatelskich „Cześć”**, dla nowoprzybyłych do Gdańska imigrantów.
7. Również we współpracy z Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek odbyła się kolejna edycja **Świetlicy letniej** dla dzieci proszących o datki, zagrożonych bezdomnością lub wykluczeniem społecznym, skierowana w głównej mierze do dzieci romskich z rodzin zamieszkujących w Gdańsku.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Gdański Urząd Pracy, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Spraw Obywatelskich, Biuro Prezydenta, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Gdańskie Nieruchomości, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, Europejskie Centrum Solidarności, Gdański Archipelag Kultury, Nadbałtyckie Centrum Kultury.

Model na rzecz Równego Traktowania

Uchwała Nr LV/1566/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.

Ogólny zarys Modelu

Model na rzecz Równego Traktowania ma służyć budowaniu bardziej przyjaznego i bezpiecznego Gdańska dla wszystkich, bez względu na różnice płci, wieku, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy stopnia sprawności.

Model powstawał od września 2017 r. do maja 2018 r. Pracował nad nim Zespół ponad 90 ekspertów i ekspertek. Model poddano szerokim konsultacjom społecznym.

Do **głównych celów** Modelu należą zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ochrony i wsparcia ofiar przemocy i dyskryminacji ze względu na przynależność do ww. grup, wprowadzenie nowych i poprawienie istniejących polityk i procedur, które posłużą poprawie równego traktowania w Gdańsku, rozszerzeniu oferty i dostępności usług publicznych, zwiększenie świadomości oraz kształtowanie postaw otwartości i solidarności wśród mieszkańców i mieszkanki Gdańska.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Modelu oraz ich efekty:

1. Realizacja **Gdańskiego Centrum Równego Traktowania (GCRT)** – partnerstwa organizacji pozarządowych, w których osoby doświadczające dyskryminacji mogły uzyskać bezpłatną pomoc psychologiczną i informacyjno-prawną. W 2022 r. spośród 279 osób, które zgłosiły się po wsparcie do GCRT – 243 osoby zostały zakwalifikowane do wsparcia jako osoby doświadczające dyskryminacji ze względu na jedną lub więcej przesłanek ustawowych, a pozostałe osoby przekierowano do wsparcia w ramach innych organizacji/projektów. GCRT udzieliło **918 godzin wsparcia eksperckiego**, zarówno indywidualnego, jak i grupowego: m.in. 514 godz. indywidualnego wsparcia psychologicznego, 121,5 godz. indywidualnego wsparcia prawnego, 74,5 godz. wsparcia grupowego. Dodatkowo zrealizowano 122 godz. wsparcia asystenckiego. Zrealizowano również konferencję dla urzędników i urzędniczek dotyczącą dyskryminacji, w której wzięło udział ok. 80 osób.
2. Ważnym partnerem w realizacji polityki równego traktowania są **organizacje pozarządowe**. W 2022 r. w ramach zlecenia zadań publicznych, zrealizowano **20 projektów społecznych w obszarze upowszechniania wolności i praw człowieka, równych praw kobiet i mężczyzn, oraz wspierania mniejszości etnicznych i narodowych przez organizacje pozarządowe**. Bezpośrednio zaangażowanych w nie było ok. 3 tys. osób. Projekty te realizowały cele i rekomendacje Modelu i polegały m.in. na kontynuacji działalności Gdańskiego Centrum Równego Traktowania – bezpłatnego wsparcia dla osób doświadczających dyskryminacji lub przemocy motywowanej uprzedzeniami, wsparciu prawnym psychologicznym i socjalnym dla kobiet doświadczających przemocy ze względu na płeć, grupy rozwojowe i wzmacnianiu dla osób LGBT+, grupy wsparcia dla osób doświadczających mobbingu, szkoleniach dla nauczycieli i dyrektorów szkół i dla specjalistów zdrowia psychicznego dot. sytuacji i potrzeb dzieci doświadczających dysfonkcji płciowej i dzieci LGBT+, stworzeniu Poradnika Równego Traktowania dot. wielowyznaniowości i bezwyznaniowości w gdańskich szkołach, przeprowadzeniu pierwszej edycji Gdańskiego Funduszu Równości, w której dofinansowano 16 oddolnych projektów dot. praw człowieka w społecznościach lokalnych, realizacji III Forum Kobiet Sportu, realizacja spektaklu Teatru Forum dotyczącego dzieci z doświadczeniem migracyjnym i bodyshamingu, cyklu warsztatów dot. równego traktowania nastolatków o szczególnych potrzebach, prowadzeniu coachingu dla matek powracających na rynek pracy, warsztatów wzmacniających kompetencje wychowawcze rodziców, działań na rzecz godzenia życia rodzinnego i zawodowego, w tym na rzecz szerszego włączania ojców w życie rodzinne, działań integrujących społeczności należące do mniejszości narodowych i etnicznych, w tym działania na rzecz Kaszubów i mniejszości ukraińskiej, realizacji gali Gdańskiej Nagrody Równości im. Pawła Adamowicza za działalność na rzecz praw człowieka w 2021 r.
3. W 2022 r. kontynuowano **proces edukacji wewnętrznej** w strukturach Miasta, dotyczącej dostrzegania i uszanowania różnorodności społeczności gdańskiej oraz jej potrzeb. Przeprowadzono szkolenia dotyczące dostępności we wszystkich jej obszarach oraz obsługi i współpracy z osobami z niepełnosprawnością dla urzędniczek i urzędników. Kontynuowane były również szkolenia z zakresu Modelu na Rzecz Równego Traktowania i Modelu Integracji Imigrantów dla nowych urzędników i urzędniczek w ramach służby przygotowawczej.
4. Kontynuacja działania **Gdańskiej Rady na rzecz Równego Traktowania**: w 2022 r. odbyło się 10 posiedzeń Rady. Rada ponadto regularnie włączała się w konsultowanie i wydawanie opinii o projektach aktów prawnych, procedowanych w Gdańsku.
5. Przyznanie Gdańskiej Nagrody Równości im. Pawła Adamowicza dla Marty Magott, zaangażowanej w działania na rzecz osób LGBT+ w Gdańsku.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydziały i Biura Urzędu Miejskiego, spółki i jednostki miejskie, Gdańska Rada ds. Równego Traktowania, partnerzy społeczni.

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Gdańsku na lata 2021-2031

Uchwała Nr XXXIII/840/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 lutego 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Gdańsku na lata 2021-2031 jest dokumentem określającym politykę miasta zmierzającą do pełnego włączenia osób z niepełnosprawnością we wszystkie dziedziny życia społecznego. Zakres oddziaływania Programu obejmuje m.in.: integrację społeczną i prawa obywatelskie, rynek pracy i przedsiębiorczość, edukację i kulturę, zdrowie publiczne i sport, przestrzeń publiczną, infrastrukturę i transport.

Beneficjentami programu są osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy Gdańska i ich rodziny. Pośrednimi odbiorcami są również instytucje i organizacje działające w obszarze niepełnosprawności.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Kontynuowano usługę **asystenta osoby z zaburzeniami psychicznymi** wspierającego ją w procesie rozwoju, usamodzielniania i włączania w różnych obszarach życia – zrealizowano ponad 17,2 tys. godzin usług, wsparciem objęto 85 osób.
2. Realizowano program **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”** finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu osobom z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. Z usług skorzystały 302 osoby, łącznie zrealizowano 81,8 tys. godzin usług.
3. **OzA – testowanie gdańskiego modelu wsparcia dorosłych Osób z Autyzmem** – projekt, który oferuje kompleksową, wielodyscyplinarną i zindywidualizowaną pomoc przez zapewnienie dostępu do szerokiego wachlarza usług społecznych, zawodowych, edukacyjnych i medycznych dla dorosłych osób z autyzmem (OzA) i niepełnosprawnością intelektualną zamieszkujących na terenie Gdańska, a ponadto osób z ich otoczenia oraz przedstawicieli podmiotów, instytucji i organizacji realizujących wsparcie. Testowanie modelu rozpoczęto w 2019 r., a zakończono we wrześniu 2022 r. Wsparciem w ramach projektu objęto 81 dorosłych osób z autyzmem. 208 osób podwyższyło swoje kompetencje zawodowe, z usługi wytchnieniowej i interwencyjnej skorzystało 38 osób, usługami asystenckimi zostało objętych 63 osoby, natomiast ze wsparcia w ramach treningów mieszkalnictwa skorzystało 21 osób.
4. **OzNI – Kompleksowe usługi społeczne realizują prawa do niezależnego życia osób z niepełnosprawnością intelektualną** – projekt ma na celu zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług społecznych przy wykorzystaniu instrumentów animacji środowiskowej i wolontariatu, a także rozwoju infrastruktury umożliwiającej realizację kompleksowego wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w Gdańsku. Testowanie modelu rozpoczęto w sierpniu 2022 r. Do udziału w projekcie zakwalifikowano 23 uczestników/uczestniczek.
5. Program **„Opieka wytchnieniowa”** finansowany w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługa polegała na zapewnieniu wsparcia członkom rodzin lub opiekunom w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z niepełnosprawnościami oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mieli możliwość m.in. załatwienia codziennych spraw, odpoczynku, podjęcia działań w kierunku zatrudnienia. Usługa realizowana była w ramach pobytu dziennego (w miejscu zamieszkania skorzystało 125 osób, a w ośrodkach wsparcia 28 osób) oraz w ramach pobytu całodobowego (skorzystało 26 osób).
6. Zabezpieczono **14 środowiskowych domów samopomocy** z 345 miejscami – 413 osób korzystających (utworzono Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób ze spektrum autyzmu) i **6 klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami** z 77 miejscami, z których skorzystało 109 osób.
7. Udzielono dofinansowania osobom z niepełnosprawnościami w zakresie **rehabilitacji społecznej** – w 2022 r. w ramach zadań ustawowych wypłacono dofinansowania 1739 osobom fizycznym w zakresie m.in. likwidacji wszelkiego rodzaju barier, w tym: architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych (w tym: dla 204 opiekunów). W ramach programu „Aktywny samorząd” na likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym przyjęto 553 wnioski oraz zawarto 505 umów.

	<p>8. Pozyskano środki i otwarto nabór wniosków do programów „Samodzielność-Aktywność-Mobilność! Mieszkanie dla absolwenta”, „Samodzielność-Aktywność-Mobilność! Dostępne Mieszkanie” finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>9. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w ramach Modelu mieszkań wspomaganych GPMS. W 2022 r. prowadzono 17 mieszkań wspomaganych, w których zapewniono 60 miejsc dla osób z niepełnosprawnością. Wsparciem objęto 87 osób.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Rozwoju Społecznego/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Pomorski Urząd Wojewódzki, Gdański Urząd Pracy, Biuro Prezydenta, Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Urbanistyki i Architektury, Wydział Programów Inwestycyjnych, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Zarząd Transportu Miejskiego, Gdański Zespół Schronisk i Sportu Wodnego, Gdański Ośrodek Sportu, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży i dorosłych, centra kształcenia ustawicznego i zawodowego, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, Straż Miejska, pracodawcy i podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe.</p>	

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023

Uchwała Nr III/21/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 11 grudnia 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Program osłonowy utworzony na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej oraz uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023, obejmuje swoim zasięgiem mieszkańców miasta Gdańska.

Cele Programu osłonowego:

- 1) zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub z niepełnosprawnościami i samotnych;
- 2) wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole.

Program osłonowy jest elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej miasta w zakresie:

1. poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach;
2. poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży;
3. kształtowania właściwych nawyków żywieniowych;
4. pomocy dzieciom żyjącym w rodzinach dysfunkcyjnych, w których występują: uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Program osłonowy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 jest rozszerzeniem i uzupełnieniem programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Odbiorcami wsparcia są osoby, których dochód mieści się w przedziale 150-180% kryterium dochodowego. W ramach Programu osłonowego udziela się wsparcia w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Realizacja Programu osłonowego pozwoliła na zwiększenie liczby odbiorców programu „Posiłek w szkole i w domu”.

1. Sfinansowano obiady dla **680 dzieci** w szkołach i przedszkolach. Program realizowało 168 szkół i przedszkoli.
2. Wydano gorące posiłki dla **26 osób** dorosłych.
3. Wypłacono zasiłki na zakup żywności dla **3881 osób**.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: placówki systemu edukacji, organizacje pozarządowe.

Gdański Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024

Uchwała Nr XXXIII/842/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 lutego 2021 r.

Ogólny zarys Programu

Celem głównym Programu jest zapobieganie występowania problemu przemocy w rodzinie oraz zapewnienie bezpieczeństwa, wsparcia i ochrony osób krzywdzonych w rodzinie.

Cel szczegółowy 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie problemu przemocy w rodzinie oraz propagowanie wiedzy, kształtowanie postaw i rozwijanie umiejętności życia w rodzinie bez przemocy.

Cel szczegółowy 2: Rozszerzenie oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinach.

Cel szczegółowy 3: Organizacja i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Głównymi grupami docelowymi Programu są: osoby doznające przemocy w rodzinie, w szczególności dzieci, młodzież i inne osoby zależne, zagrożone dyskryminacją, osoby stosujące przemoc w rodzinie, osoby będące świadkami przemocy w rodzinie, osoby/instytucje świadczące pomoc na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, rodziny zagrożone przemocą, - rodziny w kryzysie okołorozwodowym.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Prowadzono kampanię społeczną **„Dom bez przemocy”** – rozpowszechniano informacje o możliwości reagowania na doświadczanie przemocy w rodzinie i bliskim otoczeniu oraz miejscu zgłoszeń i uzyskaniu profesjonalnej pomocy. Zrealizowano 750 spotów radiowych. Całodobowo działał telefon interwencyjny i adres do korespondencji mailowej. W 2022 r. wpłynęło 309 zgłoszeń.
2. Prowadzono **7 programów profilaktycznych i specjalistycznych** dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w których uczestniczyło ponad 700 osób, w tym 56 dzieci.
3. **Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK)** podjął 8,3 tys. działań, pracownicy udzielili 3 tys. porad psychologicznych.
4. Zapewniono **bezpieczne miejsce pobytu** dla osób doświadczających przemocy. Z czasowego pobytu w hostelu OIK skorzystało 113 osób.
5. Realizowano **procedurę Niebieska Karta**, organizowano grupy robocze – w 855 rodzinach wszczęto procedurę i dla każdej powołano grupę roboczą. Łącznie w całym roku 948 rodzin objętych było pomocą grup roboczych.
6. W ramach kampanii społecznej **„Bądź po dobrej stronie”** prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania, w tym skierowane również do osób stosujących przemoc w rodzinach z problemem uzależnień. Wyemitowano 300 spotów radiowych.
7. Zorganizowano grupę wsparcia **warsztaty dla kobiet po przemocy i ich dzieci**, by wzmocnić poczucie wartości u kobiet z doświadczeniami przemocy, ich wiarę we własne możliwości, sprawczość, samodzielność.
8. Zrealizowano **program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie**, do którego przystąpiły 282 osoby, zrealizowano 305 sesji indywidualnych oraz 50 sesji grupowych. 16 osób ukończyło program.
9. Zrealizowano **program psychologiczno-terapeutyczny dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie**, w którym uczestniczyło regularnie 18 osób, spośród których 14 osób zaprzestało/ograniczyło negatywne zachowania.
10. Zrealizowano **program poradnictwa w zakresie kontroli zachowań „Im wcześniej tym lepiej”**, w którym uczestniczyło 30 osób, udzielono 166 indywidualnych konsultacji specjalistycznych.
11. W **Centrum Pomocy Dzieciom** świadczone kompleksową pomoc dzieciom i młodzieży, które były ofiarami przestępstwa (przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej). Wsparciem objęto 307 osób, w tym 147 dzieci i młodzieży, 160 rodziców/opiekunów prawnych, wsparcie otrzymało również 110 specjalistów.
12. W ramach **Miejskiego Systemu Interwencji Kryzysowej** współpracowało 31 różnorodnych podmiotów na rzecz skutecznego wsparcia osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, do MSIK wpłynęło 6 spraw.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Zespół Interdyscyplinarny w Gdańsku, Towarzystwo Wspierania Potrzebujących „Przystań”, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Stowarzyszenie „Przyjazna Dłoń”, Wydział Gospodarki Komunalnej.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami za lata 2020-2023

Uchwała Nr XLIX/1231/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Ogólny zarys Programu

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Gdańska jest dokumentem służącym podejmowaniu planowanych działań dotyczących inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania a także promowania dziedzictwa kulturowego przez samorząd terytorialny.

Głównym celem Programu jest dążenie do znaczącej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego, w szczególności w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów oraz zachowania krajobrazu kulturowego. Założenia Programu mają służyć wspieraniu i kreowaniu różnorodnych form i metod umożliwiających utrzymanie krajobrazu kulturowego oraz ratowanie obiektów o szczególnych wartościach historycznych, podnoszenie walorów zabytkowych i wykorzystywanie ich w promocji kultury i rozwoju turystyki w Gdańsku.

Realizacja Programu odbywa się na podstawie następujących priorytetów:

1. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego Gdańska.
2. Gdańsk kolebką „Solidarności”, miejscem, od którego rozpoczął się upadek żelaznej kurtyny, miejscem, gdzie ludzie zmienili losy Europy i Świata.
3. Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego Gdańska
4. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości Gdańszczan.

Ochrona dziedzictwa kulturowego w Gdańsku realizowana jest przez wiele jednostek miejskich.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich **efekty:****Priorytet I. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego Gdańska.**

1. W ramach poprawy stanu zachowania zabytków i stałych działań na rzecz ich utrzymania przyznano **dofinansowanie** na łączną kwotę **2 873 459,38 zł** na rzecz **remontów 18 zabytkowych obiektów:**
 - Kościół pw. Św. Mikołaja – konserwacja elewacji północnej,
 - Kościół pw. Św. Mikołaja – wzmocnienie sklepień w nawie południowej,
 - Prawosławny Kościół pw. Św. Mikołaja – konserwacja elewacji budynków parafialnych,
 - Dom mieszkalny ul. Ogarna 11 – konserwacja elewacji frontowej (północnej) i południowej (tylnej),
 - Kościół Św. Barbary – wykonanie izolacji poziomej przeciwwilgociowej ściany zachodniej,
 - Kościół Św. Barbary – konserwacja zachodniej elewacji wieży,
 - Mały Młyn – konserwacja elewacji południowo zachodniej i południowo-wschodniej,
 - Kościół Św. Bartłomieja i Opieki NMP – wzmocnienie fundamentów kościoła – etap II,
 - Kościół Św. Bartłomieja i Opieki NMP – wykonanie izolacji poziomej przeciwwilgociowej,
 - Kościół Św. Apostołów Piotra i Pawła – konserwacja południowej elewacji kościoła – przeszło drugie od strony wschodniej oraz wschodnia ściana transeptu,
 - Zespół pocysterski w Oliwie, dawny klasztor – remont dachów – część północna wschodniej połaci dachu skrzydła zachodniego,
 - Zespół pocysterski w Oliwie, dawny klasztor – odwodnienie budynku – kontynuacja wykonania ścianki osuszającej,
 - Bazylika Mariacka – konserwacja ołtarza antwerpskiego pw. Św. Adriana oraz konserwacja Bramy Cmentarnej,
 - Zespół Dworu Miejskiego – remont dachu Baszty Schultza,
 - Kościół Bożego Ciała – wykonanie i opracowanie interdyscyplinarnych badań konserwatorskich ścian wewnętrznych,
 - Kościół Bożego Ciała – wykonanie i opracowanie interdyscyplinarnych badań konserwatorskich, przeprowadzenie ekspertyz technicznych, sporządzenie projektu prac konserwatorskich i restauratorskich dla drewnianej ambony zewnętrznej, wraz z kruchtą i przybudówką,
 - Dom mieszkalny ul. Mariacka 6 – wykonanie ratunkowej konserwacji zwieńczenia szczytu budynku,
 - Bazylika Mariacka – konserwacja witraża ze sceną Ukrzyżowania Chrystusa.
2. Gmina Miasta Gdańska udzieliła dofinansowania w formie **dotacji celowej dla Województwa Pomorskiego** w wysokości **5 000 000 zł** z przeznaczeniem **na wykonanie robót budowlanych w obiektach zabytkowych:**
 - Teatr Wybrzeże w Gdańsku - modernizacja Dużej Sceny.
3. Kontynuowano **procesy realizacji projektu w formule partnerstwa publiczno-prywatnego** dla zadania:
 - zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w Gdańsku.

4. Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska poniosła **wydatki w zakresie ochrony zabytków na roboty budowlane** na łączną kwotę **33 056 439, 81 zł**. Realizowano następujące działania:
 - przebudowa i modernizacja dróg i infrastruktury podziemnej (ul. Góreckiego, ul. Strajku Dokerów, ul. Wilków Morskich),
 - zagospodarowanie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami,
 - przebudowa i modernizacja dróg i infrastruktury podziemnej wraz z zagospodarowaniem terenu (Polna, Wierzbowa, Przyokopowa),
 - budowa placówki przy ul. Dworcowej 11 na potrzeby realizacja zadań z zakresu usług społecznych,
 - przebudowa ul. Górka wraz z infrastrukturą techniczną,
 - przebudowa ulic Biskupiej, Na Stoku, Zaroślak i Salwator wraz z infrastrukturą techniczną,
 - dostosowanie budynków do wymogów przepisów przeciwpożarowych Branżowej Szkoły Specjalnej I stopnia nr 19 w Gdańsku, ul. Batorego,
 - przebudowa Domu Integracyjno-Rodzinnego przy ul. Batorego w Gdańsku,
 - remont instalacji wentylacyjnej w pomieszczeniach kuchennych w Szkole Podstawowej Nr 14 w Gdańsku, ul. Kartuska 126A ,
 - budowa boiska wielofunkcyjnego na terenie SOiT Conradinum w Gdańsku, ul. Piramowicza - program budowy i modernizacji boisk,
 - wymiana odcinka zewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji na terenie SOiT Conradinum w Gdańsku, ul. Piramowicza,
 - wykonanie ogrodzenia pomiędzy budynkiem Szkoły Podstawowej nr 11 w Gdańsku przy ul. Stryjewskiego a budynkiem pływalni - modernizacje w obiektach oświatowych,
 - remont i adaptacja lokalu przy ul. Buczka 16 na Starym Chełmie w celu prowadzenia działań społecznych,
 - modernizacja Długiego i Rybackiego Pobrzeża,
 - Dom Chodowieckiego i Grassa na ul. Sierociej – kontynuacja programu rewitalizacji.
5. Gdańskie Nieruchomości przeprowadziły **roboty budowlane i prace konserwatorskie** na łączną kwotę **17 290 820,63 zł** w zabytkowych obiektach w ramach Gminnego Programów Rewitalizacji:
 - Rewitalizacja Oruni w Gdańsku,
 - Rewitalizacja Dolnego Miasta i Placu Wałowego wraz ze Starym Przedmieściem w Gdańsku,
 - Rewitalizacja Biskupiej Górki i Starego Chełmu w Gdańsku.
6. Gdański Zarząd Dróg i Zieleni zlecił wykonanie **kwerendy historycznej** w celu rewaloryzacji Parku Oliwskiego na łączną kwotę **28 782 zł**
7. Muzeum Gdańska przeprowadziło w administrowanych przez siebie obiektach **prace konserwatorskie i remontowe** na łączną kwotę **6 746 387, 23 zł**. Prace przeprowadzono w następujących obiektach:
 - Twierdza Wisłoujście,
 - Kuźnia Wodna w Oliwie.
8. Hevelianum **kontynuowało prace projektowe, roboty budowlane i konserwatorskie** rozpoczęte w latach wcześniejszych na łączną kwotę **6 548 438 zł** w administrowanych przez siebie obiektach zabytkowych:
 - budynek Domu Wałmistrza ul. Reduta Miejska 1 - wzmocnienia fundamentów i ścian nośnych,

- budynki przy ul. 3 Maja 21 C, D i E - rewaloryzacja zespołu wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz zagospodarowaniem terenu w zakresie wymiany i wzmocnienia elementów konstrukcyjnych budynków,
- zespół Bożego Ciała przy ul. 3 Maja 21A i 21B w Gdańsku – wykonanie projektu technologicznego demontażu, zabezpieczeń i odbudowy zachodniej (drewnianej) części budynku przy ul. 3 Maja 21B na potrzeby prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej,
- Zespół Góry Gradowej - ekspertyza techniczna dot. przebudowy i użytkowania obiektu Kaponiery Południowej i muru Carnota,
- Zespół poforteczny Góry Gradowej – opracowanie analizy zakresu prac przedprojektowych i projektowych dot. rozpoznania skarpy południowej oraz skarpy zachodniej przy budynku Wozowni,
- przy ul. 3 Maja 9 na terenie Hevelianum wykonano odcinek ścieżki łączącej budynki Nowych Koszar oraz Wozowni.

Priorytet II. Gdańsk kolebką „Solidarności”, miejscem, od którego rozpoczął się upadek żelaznej kurtyny, miejscem, gdzie ludzie zmienili losy Europy i Świata

1. Europejskie Centrum Solidarności w ramach działalności statutowej zrealizowało następujące zadania na kwotę brutto **1 347 937 zł**:
 - dokumentowanie, gromadzenie, opracowywanie, digitalizowanie, udostępnianie materiałów archiwalnych, fotograficznych, audiowizualnych oraz pamiątek historycznych dziedzictwa kulturowego związanego z historią Solidarności i opozycją antykomunistyczną oraz Stoczną Gdańską,
 - zabezpieczanie i upowszechnianie jednego z najważniejszych dokumentów dziedzictwa ruchu społecznego "Solidarność"- Tablic z 21 Postulatami, które wpisane są na listę UNESCO - Pamięć Świata,
 - popularyzowanie dziedzictwa stocznego poprzez materiały promocyjne i szeroką ofertę edukacyjną dla szkół, odbiorcy grupowego i indywidualnego, w tym: lekcje on-line i stacjonarne, warsztaty, podcasty, spacer i zwiedzanie z przewodnikiem w przestrzeni miejskiej, cykl seminariów, obchody rocznic związanych z historią stoczni i „Solidarności”, programy szkoleniowe.

Priorytet III. Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego Gdańska

1. Biuro Rozwoju Gdańska ujęło w 20 planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przez Radę Miasta Gdańska w 2022 r. zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków, krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej, strefy ochrony dóbr kultury, strefy ochrony archeologicznej. Ponadto sformułowane zostały zasady kształtowania struktury przestrzennej oraz ochrony obiektów o wartości kulturowych.

Priorytet IV. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości Gdańszczyzn.

1. W ramach edukacji i popularyzacji wiedzy oraz szerokiego dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym Biuro Architekta Miasta zleciło wykonanie **opracowań badawczo – dokumentacyjnych obiektów oraz obszarów zabytkowych** za łączną kwotę **92 670,00 zł**:
 - Analizę historyczną wraz z określeniem sposobów poprawnego kształtowania zieleni miejskiej na terenach zachodniego frontu śródmieścia Gdańska, w kontekście uwarunkowań historycznych,
 - Przegląd historycznych form i układów zieleni w dzielnicach "Młode Miasto" i Polski Hak w Gdańsku wraz z wnioskami końcowymi dotyczącymi przyszłości gospodarowania zielenią,

- Pierwsza części materiału do publikacji książkowej "Między nowoczesnością a rekonstrukcją. 75 lat zmieniającej się koncepcji zagospodarowania Wyspy Spichrzów",
 - Pozyskanie skanów historycznych materiałów kartograficznych dotyczących Gdańska, ze zbiorów Biblioteki Gdańskiej PAN.
2. W ramach budżetu Biura Prezydenta oraz Biura Prezydenta ds. Kultury realizowano następujące **zadania popularyzujące i promujące dziedzictwo kulturowe miasta**:
- prowadzenie strony internetowej *www.gdansk.pl* wraz z serwisami tematycznymi w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego miasta w ramach współpracy z „Gdańskim Centrum Multimedialnym”
 - wydanie promocyjnej publikacji książkowej pt.: *Tak zmienił się Gdańsk 1990-2020*
 - promocja dziedzictwa kulturowego miasta we współpracy z mediami (TV ogólnopolska, Dzień dobry TVN, Dzień dobry TVN 3)
 - organizacja uroczystości rocznicowych i patriotycznych w mieście
 - dofinansowanie przez Gdański Fundusz Promocji Wydawnictw na kwotę **63 000,00 zł** publikacji poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego miasta:
 - *Gdańskie rzygacze*, Wydawnictwo Marpress
 - *Dwudziestolecie pomiędzy. Miniatury o Wolnym Mieście Gdańsku (1920-1939)*, Wydawnictwo Marpress
 - *Wybrałem Gdańsk. Wspomnienia brata Wilhelma Paściaka OP*, "Fundacja Centrum św. Jacka"
 - *Obrazowanie natury w nowożytnym Gdańsku. O kulturze kolekcjonerskiej miasta*, Wydawnictwo słowo/obraz terytoria
3. Za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej miasta gmina przyznała 69 **Nagród Prezydenta Miasta Gdańska w Dziedzinie Kultury** na kwotę brutto **345 000 zł**.
4. W ramach **promocji szlaków turystycznych** opartych o turystykę pieszą, wodną, rowerową, konną wykorzystujących walory dziedzictwa kulturowego gminy zrealizowano zadania na koszt. **12 682,48 zł** związane z utrzymaniem i modernizacją istniejących szlaków turystycznych.
5. Miasto Gdańsk przyznało dotacje w wysokości **881 902 zł** na realizację projektów kulturalnych oraz działań w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego **w ramach współpracy finansowej z organizacjami pozarządowymi**.
6. **Muzeum Gdańska** w ramach działalności statutowej przeznaczyło **3 540 373, 94 zł** na:
- pozyskiwanie, konserwację, opracowanie, udostępnianie, prezentowanie zbiorów stanowiących świadectwa materialnego i niematerialnego dziedzictwa Gdańska,
 - wydawanie publikacji dotyczących dziedzictwa kulturowego miasta,
 - pogłębianie zainteresowania i popularyzowanie wiedzy na temat Gdańsk oraz wzmacnianie tożsamości współczesnych Gdańszczan.
7. **Hevelianum** w ramach działalności statutowej przeznaczyło **657 931,6 zł** na:
- utworzenie i wyposażenie w Domu Zdrojowym w Brzeźnie Eko- laboratorium i Eko-doświadczalni oraz ekologicznej klasy plenerowej na terenie Domu Zdrojowego,

	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działalności edukacyjnej, rekreacyjnej, turystycznej oraz społecznej w Domu Zdrojowym w Brzeźnie oraz w zespole Góry Gradowej poprzez m.in. organizowanie szkoleń, organizowanie i wspieranie realizacji zajęć szkolnych, warsztatów, konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych, związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego miasta, • wydawanie i wspieranie publikacji (w tym folderów promocyjnych, przewodników) poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego miasta. <p>8. Pozostałe instytucje kultury miejskiej: Instytut Kultury Miejskiej, Gdański Archipelag Kultury, Centrum Sztuki Współczesnej „Łażnia”, Gdańska Galeria Miejska, Gdański Teatr Szekspirowski, Miejski Teatr Miniatura, Capella Gedanensis, Polski Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanensis, Gdański Ośrodek Sportu w ramach własnych zadań statutowych zrealizowały różnorodną ofertę edukacyjną i popularyzatorską wiedzy oraz szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym miasta.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Architekta Miasta</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Biuro Prezydenta, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Wydział Infrastruktury, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Projektów Inwestycyjnych, Biuro Rozwoju Gdańska, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdańskie Nieruchomości, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Muzeum Gdańska, Hevelianum, Europejskie Centrum Solidarności, Instytut Kultury Miejskiej, Gdański Archipelag Kultury, Centrum Sztuki Współczesnej „Łażnia”, Gdańska Galeria Miejska, Gdański Teatr Szekspirowski, Miejski Teatr Miniatura, Capella Gedanensis, Polski Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanensis, Gdański Ośrodek Sportu</p>	

Miejski Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na 2022 r.

Uchwała Nr XLVIII/1182/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 marca 2022 r.

Ogólny zarys Programu

Miejski Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na 2022 r. to kompleksowy plan działań mający na celu wspieranie lokalnego rynku pracy, prowadząc do zwiększenia poziomu jakości życia mieszkańców Gdańska.

Celem głównym Programu jest wspieranie zatrudnienia w Gdańsku realizowane poprzez **pięć celów szczegółowych**, tj.:

1. Zaspokajanie potrzeb kadrowych pracodawców oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości;
2. Aktywizacja zawodowa osób biernych zawodowo oraz osób bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
3. Pomoc mieszkańcom w wyborze szkoły, kierunków studiów, miejsca pracy, dalszego rozwoju zawodowego oraz pomoc w zatrudnieniu osobom bezrobotnym i poszukującym pracy;
4. Wspieranie pracodawców zatrudniających cudzoziemców podejmujących pracę w Gdańsku;
5. Pomoc mieszkańcom w dostępie do usług rynku pracy.

Dokument powstał w oparciu o szczegółową analizę sytuacji na rynku pracy wykorzystującą m.in. dane zawarte opracowaniach takich jak „Informacja o sytuacji na lokalnym rynku w Mieście Gdańsku”, „Sprawozdaniu z działalności Gdańskiego Urzędu Pracy” oraz w oparciu o dane statystyczne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku i Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Beneficjentami docelowymi programu są osoby bezrobotne, poszukujące pracy, cudzoziemcy oraz pracodawcy.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. Zaspokajanie potrzeb kadrowych pracodawców polega na dostarczeniu przedsiębiorcom odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, którzy posiadają umiejętności i doświadczenie potrzebne do wykonywania określonych zadań. Natomiast wspieranie rozwoju przedsiębiorczości polega na tworzeniu sprzyjającego środowiska dla rozwoju przedsiębiorstw. W tym celu Gdański Urząd Pracy (GUP) wspierał różnego rodzaju działania, takie jak:
 - **zatrudnienie subsydiowane dla 318 bezrobotnych mieszkank i mieszkańców Gdańska**, w tym prace interwencyjne (70 osób), roboty publiczne (124 osoby), refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (95 osób), dofinansowanie do wynagrodzenia osób 50+ (12 osób) oraz bony zatrudnieniowe (17 osób);
 - **szkolenia** pod potrzeby pracodawców (indywidualne, grupowe oraz w ramach umów trójstronnych) dla 444 osób bezrobotnych; ten wskaźnik nie uwzględniał tematyki z zakresu podstaw przedsiębiorczości;
 - **staże**, które umożliwiały praktyczne nabycie kompetencji i doświadczenia dla 327 osób;
 - podniesienie kwalifikacji i kompetencji pracowników zatrudnionych u gdańskich pracodawców w ramach **KFS** - dzięki tym środkom przeszkolonych zostało 2096 osób;
 - **dotacje dla nowopowstałych przedsiębiorstw**, czyli kompleksowe działanie w ramach którego 586 bezrobotnych gdańszczanek i gdańszczan zostało przeszkolonych w zakresie przedsiębiorczości, a 624 osoby otrzymały środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
2. Gdański Urząd Pracy w sposób szczególny wspiera niektóre grupy bezrobotnych i poszukujących pracy, poprzez specjalnie wydzielone przedsięwzięcia.
 - W 2022 r. GUP zorganizował dwa **programy specjalne** skierowane do kobiet wchodzących/powracających na rynek pracy po urlopie macierzyńskim/ wychowawczym, zarejestrowanych w GUP. Swoją pierwszą odsłonę miał program „Kobieta na Swoim”, w ramach którego własne działalności rozpoczęły 24 gdańszczanki, korzystając dodatkowo z oferowanego wsparcia pomostowego. Drugi program to czwarta edycja „Mamy na Etacie”. W minionym roku 3 kobiety z Gdańska podjęły zatrudnienie w ramach dofinansowania do wyposażenia stanowiska pracy, a obowiązkowy element specyficzny obejmował między innymi premie zatrudnieniowe dla pracodawcy i pracowniczki. Oba programy oferowały dodatkowo zwrot kosztów opieki nad dzieckiem.
 - Gdański Urząd Pracy corocznie zapewnia kompleksową ofertę aktywizacyjną dla osób z niepełnosprawnościami - **zatrudnienie bez barier**. W 2022 r. w ramach programów rynku pracy oraz zadaniu zleconemu partnerowi społecznemu - Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną Koło w Gdańsku, zostało objętych 51 osób rehabilitacją zawodową.
 - Gdański Urząd Pracy, dzięki zagospodarowaniu dostępnych funduszy, tj.: Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jak również programy operacyjne zasilane z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Krajowego Funduszu Szkoleniowego, skierował na różnego rodzaju formy aktywizacyjne i kształcenie ustawiczne łącznie **3889 mieszkank i mieszkańców Gdańska**.

Efektywność zatrudnieniowa, czyli odsetek osób kończących udział w danej formie wsparcia, które w okresie 3 miesięcy od zakończenia, podejmują/kontynuują zatrudnienie lub działalność gospodarczą wyniosła w 2022 r. 89,2%.

3. W 2022 r. kierunkiem **działań doradców zawodowych** była jak dotychczas aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez poradnictwo indywidualne oraz poradnictwo grupowe, z usług doradczych skorzystało 1670 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym 96 osób niezarejestrowanych w GUP.
- W ramach **usług doradczych** udzielono: 3294 porady indywidualne, w tym 115 porad dla osób niezarejestrowanych w GUP, porad grupowych – dla 154 osób.
 - W **warsztatach nad zwiększeniem motywacji do podjęcia pracy** skierowanych do osób długotrwale bezrobotnych do 30 roku życia uczestniczyło 56 osób. Celem warsztatów było: zwiększenie wiary w swoje mocne strony i własne możliwości, zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy oraz wzrost poczucia kontroli nad swoim życiem zawodowym. 50 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności było wspierane poprzez udział w warsztacie „Rynek pracy bez tajemnic”.
 - W 2022 r. dla obywateli Ukrainy przeprowadzono w języku ukraińskim - 86 grupowych spotkań informacyjnych „Drogowskaz”, w których uczestniczyło 478 osób.
 - W 2022 r. doradcy klienta objęli swoją usługą 9532 osób bezrobotnych, przeprowadzając z nimi **łącznie 56 283 spotkań**, tj. ok. 224 spotkań dziennie oraz 22 633 kontaktów za pośrednictwem telefonu lub e-maila. W wyniku aktywizacji zawodowej 7903 osoby podjęły pracę, w tym 508 osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.
4. **Najistotniejsze działania** realizujące założenia strategii / programu oraz ich **efekty**:
- W ramach udzielania kompleksowej pomocy w zakresie rekrutacji i selekcji kandydatów do pracy w 2022 r. zorganizowane zostały **73 spotkania rekrutacyjne** (giełdy pracy). W trakcie spotkań osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia mogły zapoznać się z warunkami pracy i płacy na danym stanowisku, zaś pracodawcy mieli możliwość bezpośrednich rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami.
 - Gdański Urząd Pracy w 2022 r. kontynuował usługę dla pracodawców w postaci **e-konsultacji „Rynek pracy przy kawie”**, podczas których pracodawcy przy użyciu platformy ZOOM mogli nawiązać video rozmowę z pracownikiem urzędu. W trakcie spotkań doradcy klienta omawiali usługi i formy wsparcia dostępne dla przedsiębiorców. W 2022 r. odbyły się **23** takie e-spotkania, w których udział wzięło w sumie **85 pracodawców**.
 - 12 maja 2022 r. odbyły się **Targi pracy branży HoReCa**. Wydarzenie kierowane było do mieszkańców Gdańska, w tym młodzieży. Na gości czekało ponad **300 ofert pracy** oraz **30 pracodawców**, wśród nich popularne hotele, restauracje, biura podróży i kawiarnie. Poza ofertami zatrudnienia w ofercie wydarzenia znajdowała się również Aleja Rekrutacji, konsultacje doradców zawodowych z Centrum Rozwoju Talentów oraz liczne atrakcje w strefie odpoczynku, m.in. pokaz molekularny oraz live cooking.
 - 19 września 2022 r. zorganizowano **IV edycję Festiwalu Pracy i Aktywności Seniorów**. Wydarzenia adresowane było do dojrzałych mieszkańców Gdańska, którzy na miejscu mogli skorzystać z ponad 300 ofert pracy dla osób powyżej 60. roku życia, inspirujących pomysłów na spędzenie wolnego czasu, gwiazd znanych z telewizji, eksperckich porad, badań medycznych. Z zaproszenia do wzięcia udziału w wydarzeniu skorzystało ok. 2500 osób.
 - W listopadzie 2022 r. GUP przygotował i udostępnił aplikację internetową www.jobmapa.pl, która umożliwia wyszukiwanie i przeglądania ofert pracy za pośrednictwem interaktywnej mapy całego Trójmiasta. Mapa zawiera propozycje zatrudnienia, które pochodzą z różnych źródeł, większość z nich to ogłoszenia zarejestrowane w Gdańskim Urzędzie Pracy, dużo jest również ofert zgłoszonych do Pomorskiego Kuratorium Oświaty, Urzędu Służby Cywilnej, Urzędu Miejskiego w Gdańsku, a także instytucji i jednostek podległych pod miejski magistrat.
5. **Centrum Rozwoju Talentów** przeprowadziło w 2022 r. **241 warsztatów i webinarów**, w których **uczestniczyło 4077 osób**, w tym 3099 dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. **2626 osób skorzystało z poradnictwa**

indywidualnego, w tym 884 osoby młode, uczące się, które otrzymały wsparcie w ich wyborach edukacyjno-zawodowych. W 2022 r. kontynuowano program „Ambasador Talentów” Projekt realizowany pod hasłem „bliżej Was, bliżej uczniów” skierowany jest do szkolnych doradców zawodowych z Gdańska i powiatu gdańskiego i obecnie liczy już 40 Ambasadorów. W tym roku po raz pierwszy wybrano w wyniku konkursu laureatów, którzy spełnili najwyższe standardy w prowadzeniu, upowszechnianiu i integracji działań z zakresu doradztwa zawodowego wewnątrz jak i na zewnątrz szkoły. Tytuł Ambasady Talentów otrzymały dwie szkoły podstawowe z Gdańska.

6. **GUP wspierał pracodawców zatrudniających cudzoziemców** podejmujących prace w Gdańsku:

- Umożliwienie zatrudnienia cudzoziemców poprzez zarejestrowanie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom. Łącznie w GUP zarejestrowano 53 755 oświadczeń (Miasto Gdańsk + powiat):
 - 99% pracodawców otrzymało zewidencjonowane oświadczenia drogą elektroniczną;
 - wydano 328 zaświadczeń o wpisie do ewidencji zezwoleń sezonowych, 84 zezwolenia na pracę sezonową, 2579 informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy – obejmujące 18 276 miejsc pracy;
 - przyjęto od gdańskich przedsiębiorców 31 755 powiadomień o zatrudnieniu obywatela Ukrainy (nowa forma legalizacji zatrudnienia obywateli Ukrainy).
- W ramach pomocy pracodawcom w zatrudnianiu cudzoziemcom zorganizowano 4 spotkania szkoleniowe on-line dla ponad 300 pracodawców, przygotowano i wysłano 4 newslettery dotyczące często zmieniających się przepisów. W 9 spotkaniach w języku ukraińskim wzięło udział ponad 200 cudzoziemców, zakresu doradztwa zawodowego i usług GUP.
- Punkt Pomocy Cudzoziemcom odwiedziło ponad 6400 osób, a telefon rozbrzmiewał ponad 7800 razy. Tak liczną grupę obsługiwali wzmocnieni o ukraińskojęzyczne osoby pracownicy GUP.
- Zorganizowano konferencję on-line „Zatrudnij legalnie. Zmiany w przepisach związanych z legalizacją pracy obcokrajowców”, w której wzięło udział 340 pracodawców.

7. Pomoc mieszkańcom w dostępie do usług rynku pracy.

W ramach działań promujących elektroniczne usługi GUP zorganizowano 6 szkoleń online dla klientów urzędu z zakresu:

- podjęć pracy;
- spraw urzędowych przez Internet bez wychodzenia z domu;
- przyznania dodatku aktywizacyjnego.

Działania przyczyniły się do wzrostu zainteresowania elektronicznymi usługami oraz ułatwiło klientom kontakt z urzędem drogą elektroniczną.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Gdański Urząd Pracy

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2020-2024

Uchwała nr XVII/419/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 listopada 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Wieloletni program gospodarowania zasobami mieszkaniowymi Gminy Miasta Gdańska na lata 2020-2024 określa kierunki polityki mieszkaniowej na kolejne 5 lat. Podstawą ich przedstawienia była analiza obecnego stanu technicznego zasobu oraz skala obecnego i szacowanego zapotrzebowania na lokale komunalne, w tym na najem socjalny w kolejnych latach. Wśród priorytetów wymienia się dążenie do sukcesywnego podnoszenia stanu technicznego zasobu oraz sprawniejszą realizację potrzeb mieszkaniowych osób wykluczonych społecznie. Główne kierunki polityki mieszkaniowej określone w Wieloletnim programie to: (1) racjonalizacja gospodarowania lokalami mieszkaniowymi; (2) warunki obniżenia czynszu poprzez obniżki dochodowe oraz obniżki techniczno- użytkowe; (3) zabezpieczenie środków finansowych na realizację procesu remontowego i modernizację budynków komunalnych; (4) budowa mieszkań przez GTBS i TBS Motława pod wynajem na rzecz Gminy Miasta; (5) pozyskiwanie nowych mieszkań komunalnych, w tym dla osób wymagających wsparcia; (6) pozyskiwanie nowych źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

- Działalność Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS)**
Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ludności Gdańska poprzez zwiększanie dostępności lokali mieszkalnych na wynajem. TBS-y prowadzą również działania z zakresu nabywania budynków lub ich części, a także sprzedaży lokali będących ich własnością oraz przeprowadzania remontów i modernizacji lokali z zamiarem ich wynajmowania. W 2022 r. TBS „Motława” Sp. z o.o. oddał na potrzeby Miasta łącznie 30 lokali mieszkalnych z dofinansowaniem z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.
- Działalność GIS Sp. z o.o.**
Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2022 r. były a w 2023 r. są kontynuowane prace przygotowawcze w ramach Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego dla inwestycji przy ul. Ogińskiego (43 lokale mieszkalne) oraz przy ul. Kolorowej (13 lokali mieszkalnych).
- Prace remontowe lokali mieszkalnych pozostających w zasobie miejskim**
W 2022 r. kompleksowo wyremontowano 133 lokale mieszkalne z zasobu komunalnego (120 lokali z dotacji celowej, 13 lokali z dotacji przedmiotowej). Działania te były nakierowane na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najbardziej potrzebujących członków gdańskiej społeczności. W 2022 r. Gmina Miasta Gdańska złożyła 19 wniosków o bezzwrotne finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat na remonty 125 lokali mieszkalnych (przyznano wsparcie w wysokości 16,7 mln zł, które zostanie wypłacone w 2023 r.) oraz 6 wniosków na remonty budynków komunalnych w ramach rewitalizacji (przyznano wsparcie w wysokości 17,4 mln zł, które zostanie wypłacone w 2023 r.).
- Zwiększenie dostępu do mieszkań dla osób potrzebujących wsparcia społecznego było możliwe dzięki kontynuacji **Gdańskiego Programu Mieszkalnictwa Społecznego (GPMS)**, w ramach którego w 2022 r. przekazano z zasobu lokalowego gminy kolejnych 10 mieszkań. Na mieszkania ze wsparciem przeznaczono 3 lokale. Beneficjenci programu zawierają umowę najmu, a jednocześnie są objęci wsparciem zapewnionym przez MOPR. Na mieszkania wspomagane przeznaczono 7 lokali: 1 lokal przeznaczony na program „Housing First – Najpierw Mieszkanie”, mający za zadanie pomóc osobom bezdomnym w wychodzeniu z tego stanu, 2 – dla repatriantów z Kazachstanu, 3 – dla uchodźców z Afganistanu, 1 – dla uchodźców z Ukrainy. Osoby, które korzystają z mieszkań wspomaganych przygotowywane są do prowadzenia samodzielnego życia lub mają zapewnioną pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia.
- W 2022 r. odbyła się 1 edycja publicznej oferty najmu, w ramach której 15 rodzin otrzymało **najem lokalu w zamian za wykonanie remontu we własnym zakresie i na własny koszt**.
- W 2022 r. przeprowadzono dwa nabory wniosków do programu dopłat do czynszów przy ul. Niecałej 9 i Szczygłej 4 (39 lokali mieszkalnych).

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Gospodarki Komunalnej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdańskie Nieruchomości, Gdańska Infrastruktura Społeczna Sp. z o.o., TBS-y

Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Gdańska

Uchwała Nr XIII/249/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 29 sierpnia 2019 r.

Ogólny zarys Planu

Plan Adaptacji Miasta Gdańska do zmian klimatu został opracowany w celu przygotowania władz miasta i mieszkańców do świadomego i odpowiedzialnego reagowania na zmiany klimatu oraz wynikające z nich zagrożenia.

Wizja adaptacji miasta do zmian klimatu do roku 2030:

Osiągnięcie zrównoważonego i akceptowanego społecznie rozwoju Gdańska, poprzez optymalne wykorzystanie posiadanych zasobów oraz walorów położenia miasta, zapewniających bezpieczeństwo w warunkach zmieniającego się klimatu.

Cel nadrzędny planu adaptacji:

Zapewnienie wysokiej jakości życia Gdańszczyzan, podnoszenie poziomu ich wiedzy, świadomości i aktywności oraz organizacyjne i techniczne dostosowanie miasta do zmieniającego się klimatu.

Cele szczegółowe planu adaptacji:

1. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi nagłych/miejskich.
2. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi od strony rzek.
3. Zwiększenie odporności miasta na występowanie powodzi od strony morza.
4. Zwiększenie odporności miasta na występowanie deszczy nawalnych.
5. Zwiększenie odporności miasta na występowanie wyższych temperatur maksymalnych.
6. Zwiększenie odporności miasta na występowanie ekstremalnie niskiej temperatury powietrza.
7. Zwiększenie odporności miasta na wzrost poziomu morza.
8. Zwiększenie odporności miasta na występowanie silnego i bardzo silnego wiatru.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia planu oraz ich **efekty:**

1. W 2022 r. zakończono prace nad aktualizacją **Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus**. Dokument został uchwalony przez Radę Miasta Gdańska we wrześniu 2022 r. Problematyka adaptacji do zmian klimatu została w nim istotnie wzmocniona i stała się jednym z głównych wyzwań rozwoju miasta. Strategia określa cztery nowe cele strategiczne dla miasta. Jednym z nich jest cel **Zielone Miasto**, związany z ochroną wszystkich komponentów środowiska i ograniczaniem zmian klimatu oraz odpowiedzialnym i zrównoważonym rozwojem odbywającym się z poszanowaniem przyrody. W ramach celu Zielone Miasto określono kierunek działań **1.3. Adaptacja do zmian klimatu oraz zabezpieczenie przed ich negatywnymi skutkami, zwłaszcza powodzią i suszami**. Wskazano również wskaźniki realizacji celu Zielone Miasto do 2030 r., które są związane z wyzwaniami klimatycznymi: redukcja emisji gazów cieplarnianych o 30%, zasadzenie 50 tys. drzew, zwiększenie pojemności zbiorników retencyjnych i miejskiej zieleni retencyjnej do 1 mln m³, wzrost mocy instalacji OZE do 90 MW. Adaptacja do zmian klimatu została ujęta również w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej – obowiązkowym elemencie Strategii wyznaczającym kierunki rozwoju przestrzennego miasta. Zapisano m.in. takie działania jak stworzenie nowych terenów zieleni, w tym Parku Południowego, tworzenie i uzupełnianie zadrzewień wzdłuż ciągów komunikacyjnych, wykreowanie sieci błękitno-zielonych pasm ekologicznych wzdłuż istniejących cieków wodnych, rozbudowa infrastruktury zabezpieczającej miasto przed powodzią oraz rozwój sieci infrastruktury technicznej.
2. **Rozwój systemu monitoringu i ostrzegania** – spółka Gdańskie Wody uzupełniła sieć pomiarów hydrologiczno-meteorologicznych o **dwa nowe punkty pomiaru** (na ul. Klinicznej oraz w Osowej). Fundacja ARMAG przeprowadziła **modernizację stacji w Gdańsku Wrzeszczu** – zakupiono nowy kontener oraz kalibrator.
3. W ramach uwzględnienia uaktualnionych prognoz zmian klimatu w dokumentach strategicznych uchwalono **20 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, których ustalenia dotyczą elementów wrażliwych na zmiany klimatu lub sprzyjają ograniczeniu ich negatywnych skutków, zwłaszcza w zakresie rozwiązań odwodnienia miasta i zagospodarowania wód opadowych, ochrony przeciwpowodziowej, ograniczania ryzyka ruchów masowych oraz ochrony, rozwoju i kształtowania systemu zieleni o istotnym znaczeniu klimatycznym i środowiskotwórczym. Przeznaczono w nich 24 ha pod różne formy zieleni.
4. W 2022 r. nastąpiło uzgodnienie i zatwierdzenie przez Wojewodę Pomorskiego opracowanego **Planu Zarządzania Kryzysowego**.
5. Realizowano kolejne działania związane z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury służącym zwiększeniu retencji:
 - wykonano **3 ogrody deszczowe** (Granitowa, Srebrna, schronisko Promyk) i **6 niecek trawiastych** (Małomiejska/Madalińskiego, Ptasia, Budowlanych, Rzeczpospolitej, Spadochroniarzy I i II, Bulońska-Myśliwska). Ponadto powstał system ogrodów deszczowych przy Międzynarodowych Targach Gdańskich;
 - Wydział Środowiska UMG udzielił **1 dotacji na wykonanie ogrodu deszczowego**;
 - kontynuowano prace związane z powstaniem kolejnych **zbiorników retencyjnych** – budowę zbiornika Jaškowa Dolina, opracowywano dokumentację dla budowy zbiorników Kartuska, Wileńska oraz M-2 Starogardzka, podpisano umowę na aktualizację dokumentacji dla zbiornika retencyjnego nr 3 Białowieska;
 - realizowano prace przygotowawcze do budowy infrastruktury małej retencji / ogrodów deszczowych na budowanych lub modernizowanych obiektach wodno-kanalizacyjnych.

<p>9. Zwiększenie odporności miasta na występowanie burz (w tym burz z gradem).</p>	<p>6. W celu ograniczenia ryzyka lokalnych podtopień rozpoczęto przebudowę systemu odprowadzania wód opadowych ze skrzyżowania ulic Nowe Ogrody i 3 Maja. Przebudowa infrastruktury odwodnieniowej w tym miejscu ma usprawnić odbiór wód opadowych. Inwestycja została zakończona w maju 2023 r. W 2022 r. wykonano również odwodnienie skrzyżowania ulic Bulońskiej i Powstania Listopadowego. Ponadto wykonano przebudowę kanalizacji deszczowej w ul. Stryjewskiego oraz renowację kanalizacji deszczowej metodą bezwykopową w al. Grunwaldzkiej, ul. Powstańców Warszawskich i Podwału Grodzkim.</p> <p>7. Kontynuowano budowę prawego wału przeciwpowodziowego Opływu Motławy.</p> <p>8. Odbyła się kolejna edycja ćwiczeń przeciwpowodziowych służb kryzysowych i straży pożarnej – po raz pierwszy z udziałem służb z sąsiednich gmin: Cedrów Wielkich, Kolbud, Pruszcza Gdańskiego i Żukowa. Ćwiczenia odbyły się w celu doskonalenia umiejętności praktycznych związanych z ochroną przeciwpowodziową w sytuacji kryzysowej, poznania materiałów oraz sprzętu wykorzystywanego podczas tego typu akcji oraz współpracy międzygminnej służb kryzysowych.</p> <p>9. Ochrona obszarów generowania świeżego/chłodnego powietrza - szczegółowe kształtowanie w planach miejscowych Ogólnomiejskiego Systemu Terenów Aktywnych Biologicznie (OSTAB) wyznaczonego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska (2018), między innymi jako system umożliwiający przewietrzanie miasta, powiązany z największym kompleksem leśnym Trójmiasta (TPK), otwartymi terenami rolnymi Żuław Gdańskich oraz wodami Zatoki Gdańskiej – głównymi obszarami generowania świeżego/chłodnego powietrza. Zapewnienie udziału powierzchni biologicznie czynnej od 10% na terenach zabudowy produkcyjno-usługowej do 70% na terenach zabudowy mieszkaniowej. Zachowywanie dużych kompleksów terenów leśnych, zadrzewionych i rolnych, wyznaczanie nowych terenów pod zieleń urządzoną ogólnie dostępną o znaczeniu ponadlokalnym, zwłaszcza w obrębie dzielnic rozwijającej się nowej zabudowy miejskiej.</p> <p>10. Rozbudowa systemu rozwiązań dla zapewnienia komfortu termicznego mieszkańców – wybudowano jeden nowy źródło uliczny (ul. Hoża). W rezultacie, na koniec 2022 r. do użytku mieszkańców i turystów były 43 źródła. W sezonie letnim rozstawiono zamgławiacze w następujących lokalizacjach: Gdański Ogród Zoologiczny, Targ Węglowy, Hevelianum, Stogi-plaża, Forum Gdańsk, Ołowianka, Pl. Kobzdeja, Pl. Świętopełka, Park Oruński, Skwer Bajki (Stogi, ul. Lenartowicza).</p> <p>11. Kontynuowano działania prowadzące do ochrony wód podziemnych i zasobów wody pitnej. W 2022 r. zakończono realizację projektu „Rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska, Sopotu i gminy Pruszcza Gdański”, w ramach którego m.in. opracowano modele przepływu zanieczyszczeń w wodach podziemnych oraz zweryfikowano zasoby dyspozycyjne i jakość wód podziemnych. Kontynuowano projekt „Gdański system monitorowania i prognozowania zagrożeń w wodach podziemnych”, którego cele to: rozpoznanie stanu wód podziemnych (poza obszarem zasobowym gdańskich ujęć wody), rozbudowa sieci obserwacyjnej, stworzenie narzędzi pozwalających na weryfikowanie bieżących problemów oraz prognozowanie zachodzących zmian w środowisku gruntowo-wodnym na terenie Śródmieścia. Ponadto nadal prowadzono prace badawcze związane z rozpoznaniem stanu dynamiki i zasolenia wód podziemnych w rejonie dzielnicy Gdańsk-Letnica oraz ujęć komunalnych „Czarny Dwór” i „Zaspa”. Zakończono prace badawcze w zakresie analizy ryzyka dla ujęć wody: Zakonieczyn, Smęgorzyno, Świbno, Krakowiec, Płonia Mała oraz Pręgowo.</p> <p>12. W ramach rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wybudowano lub przebudowano ok. 3,3 km sieci wodociągowej oraz ok. 1,4 km sieci kanalizacji sanitarnej. Trwały prace przygotowawcze umożliwiające w kolejnych latach realizację inwestycji: rozwoju sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, budowy lub przebudowy kluczowych obiektów (przepompowni ścieków, ujęć i pompowni wody, magistral wodociągowych i kolektorów sanitarnych). Kontynuowano działania w celu zwiększenia poziomu</p>
---	--

	<p>bezpieczeństwa energetycznego obiektów wodno-kanalizacyjnych. Dodatkowo w 2022 r. inwestorzy zewnętrzni wybudowali 11,9 km sieci wodociągowej oraz 6,9 km sieci kanalizacji sanitarnej.</p> <p>13. Wybudowano lub zmodernizowano łącznie ponad 12 km tras rowerowych – m.in. na ul. Kościerskiej – ciąg pieszo-jezdny o długości 2,5 km, ul. Bytowskiej – ciąg pieszo-jezdny o długości 1,9 km, ul. Kartuskiej – odcinek Otomińska-Nowatorów o długości 1,5 km, ul. Nowa Warszawska – droga o długości 1,4 km, ul. Bajki i ul. Sienna – pas rowerowy o długości 1 km.</p> <p>14. Prowadzone były działania edukacyjne, promocyjne i informacyjne, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • II Gdańskie Forum Zmian Klimatu – spotkanie odbyło się w formule warsztatowej. Mieszkańcy dyskutowali w 8 obszarach tematycznych: bioróżnorodność flory, bioróżnorodność fauny, jakość powietrza, stan rzek i powódzie, wzrastający poziom morza, zdrowie i grupy wrażliwe, zmiany temperatury i susze oraz wiatr, grad i burze. Pomysły mieszkańców zgłoszone podczas warsztatu zostaną skonsultowane z Radą Forum i posłużą do aktualizacji Miejskiego Planu Adaptacji; • konkurs „Mała beczka DUŻA SPRAWA”, w ramach akcji „Zadbaj o klimat – zbieraj deszczówkę”, w której mieszkańcy mogli otrzymać beczki na wodę deszczową. Rozdano 83 beczki z materiału pochodzącego z recyklingu o pojemności 300 l. W miejskich tramwajach i autobusach wyświetlano film edukacyjny dotyczący korzyści ze zbierania deszczówki oraz rozdyskrebowano plakaty zachęcające do tego mieszkańców; • konferencja „Zielona retencja – jak przeciwdziałać podtopieniom i suszom w miastach”, zorganizowana przez spółkę Gdańskie Wody, skierowaną m.in. do pracowników samorządowych, projektantów, architektów krajobrazu, aktywistów. Była to pierwsza w Polsce tak kompleksowa konferencja poświęcona tematowi błękitno-zielonej infrastruktury; • obchody Światowego Dnia Wody - komunikacja o konieczności ochrony zasobów wody, znaczeniu wody oraz konieczności jej oszczędzania. Kampania prowadzona była głównie w mediach społecznościowych pod hasłem „Grunt to woda” i dotyczyła znaczenia wód gruntowych.
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Środowiska</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Urząd Miejski w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku, Urząd Morski w Gdyni, Biuro Rozwoju Gdańska, Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o., Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdańskie Wody sp. z o.o. i inni</p>	

Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska na lata 2021-2023 z perspektywą do roku 2025

Uchwała Nr XXXIX/1020/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 września 2021 r.

Ogólny zarys strategii Programu

Program ochrony środowiska dla miasta Gdańska sporządzony został w celu realizacji polityki ochrony środowiska zbieżnej z najważniejszymi dokumentami strategicznymi i programowymi. Program stanowi instrument zarządzania środowiskiem w mieście i integruje wszystkie działania z zakresu ochrony środowiska i przyrody na szczeblu miasta, odnosząc się do strategii ochrony środowiska przyjętych w dokumentach na szczeblu województwa i kraju. We wdrażaniu programu uczestniczą podmioty organizujące, realizujące i kontrolujące zadania, w tym instytucje finansujące. W programie wyznaczono cele, kierunki, zadania i wskaźniki ich realizacji pokazujące oczekiwane kierunki zmian. Główne obszary interwencji to: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenie poważnymi awariami.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Usuwanie azbestu z terenu miasta.** W 2022 r. masa usuniętych materiałów azbestowych w ramach dotacji wyniosła 58,57 Mg, na co wydatkowano środki w wysokości 91 532,68 zł. Podpisano 34 umowy o dotacje.
2. Prowadzenie automatycznego **monitoringu stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego** na terenie Gminy Miasta Gdańska (w tym w szczególności badanie stężenia takich zanieczyszczeń jak: ditlenek siarki, tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, ozon, benzen), przygotowywanie i upowszechnianie, w różnych formach, informacji o stanie powietrza atmosferycznego (np. na stronie internetowej, panelach informacyjnych), zarządzanie informacją o jakości powietrza w oparciu o dane pochodzące z pomiarów i modelowania. Dotacja dla realizującej zadanie Fundacji Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Gdańsk-Gdynia-Sopot (ARMAG) wyniosła 500 tys. zł.
3. Organizacja **II Gdańskiego Forum Zmian Klimatu** w formule warsztatowej. Część panelowa Forum oraz prezentacja wyników udostępniona była wszystkim zainteresowanym osobom w czasie rzeczywistym (streaming) na platformie gdansk.pl. Spotkanie w ramach II Gdańskiego Forum Zmian Klimatu poprzedzone było akcją informacyjno-edukacyjną prowadzoną przy wykorzystaniu mediów społecznościowych, plakatów i animacji wyświetlanych w środkach transportu zbiorowego i obiektach użyteczności publicznej oraz artykułów tematycznych na portalu gdansk.pl, jak również w czasopiśmie o zasięgu lokalnym. W części panelowej mieszkańcy dyskutowali w 8 obszarach tematycznych m.in.: bioróżnorodność flory, fauny, jakość powietrza, stan rzek i powódzie, wzrastający poziom morza, zdrowie i grupy wrażliwe.
4. **Monitoring wód powierzchniowych** wraz z obliczeniem ładunku zanieczyszczeń odprowadzonych z terenu Gminy Gdańsk do Zatoki Gdańskiej. Monitoring prowadzony był w 45 punktach pomiarowych (w 29 punktach na ciekach wodnych, 9 punktach na zbiornikach wodnych oraz w 7 punktach na jeziorach). Zgodnie z zawartą umową zadanie zostało zakończone w roku 2023.
5. Prowadzenie obserwacji terenów, na których występują ruchy masowe ziemi tj. osuwisk zlokalizowanych na terenie Gdańska. Prowadzono **obserwację 34 osuwisk**. W ramach obserwacji wykonano monitoring 3 osuwisk, zlokalizowanych przy ul. Malczewskiego, ul. Ogińskiego, ul. Stromej, oraz ogólny monitoring obserwacyjny 31 osuwisk, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, budynków, infrastruktury komunikacyjnej lub przesyłowej.
6. Opracowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Gdańska nr 472/22 z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków **obliczania liczby i powierzchni nasadzeń zastępczych** na terenie Gminy Miasta Gdańska. Powstało w związku z koniecznością ustalenia jednoznacznych zasad postępowania z zielenią, które kompensowałyby liczbę wycinanych drzew i krzewów z nowymi nasadzeniami.
7. Prowadzenie monitoringu **stanu dynamiki i jakości wód podziemnych** w Gdańsku (w tym w strefach ochronnych oraz poza obszarem zasobowym gdańskich ujęć wody). Prace badawcze przyczyniły się do rozpoznania aktualnego stanu zasobów wód podziemnych w Gdańsku oraz dostarczyły kompleksowych informacji o zmianach zachodzących w środowisku gruntowo-wodnym w wybranych rejonach miasta i zagrożeniach pogorszenia ich jakości, co pozwoli na podjęcie skutecznych działań ochronnych.
8. Weryfikacja **stref ochronnych komunalnych ujęć wody** na podstawie przeprowadzonej „analizy ryzyka” dla ujęć wody: Zakoniczyn, Smęgorzyno, Świbno, Krakowiec, Płonia Mała oraz Pręgowo. Zgodnie z wymogami ustawy Prawo wodne opracowane „analizy ryzyka” przedłożono Wojewodzie Pomorskiemu wraz z uzasadnieniem odstąpienia od wyznaczenia terenu ochrony pośredniej dla ww. ujęć z wyjątkiem ujęcia wody drenażowego „Pręgowo”, dla którego wykazano utrzymanie strefy ochronnej składającej się z terenu ochrony bezpośredniej i pośredniej z niewielką propozycją korekty jej granic.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Środowiska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Wydział Programów Inwestycyjnych, Biuro Rozwoju Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku, Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna Sp. z o.o., Saur Neptun Gdańsk S.A./Gdańskie Wodociągi S.A., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Straż Miejska, Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o., Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Nadleśnictwo Gdańsk, Gdański Ośrodek Sportu, Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańskie Nieruchomości i inni.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Gdańska na lata 2018-2023

Uchwała nr LV/1569/18 Rady Miasta Gdańska w dniu 26 czerwca 2018 r.

Ogólny zarys Programu

Opracowanie programu ochrony środowiska przed hałasem wynika z obowiązku nałożonego w art. 119 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2022.2556). Wymóg ten wprowadzono do ustawy poprzez implementację Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Celem strategicznym Programu jest osiągnięcie normatywnych wartości poziomu hałasu w środowisku. Biorąc pod uwagę postępujący rozwój miasta i jego priorytety inwestycyjne, realizacja tego celu wymaga wieloletnich, kompleksowych działań. Cel ten realizowany jest przez zarządców źródłami hałasu oraz organy wydające decyzje administracyjne i akty prawa miejscowego mające wpływ na klimat akustyczny miasta. Źródłami hałasu są: komunikacja w mieście (drogowa, tramwajowa), linie kolejowe, przemysł oraz Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy.

Celem operacyjnym długoterminowym Programu jest zatem realizacja strategicznych zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem i usprawnieniami systemu transportowego miasta (drogi, koleje, tramwaje, lotniczy). Celem operacyjnym krótkoterminowym Programu jest likwidacja przekroczeń lub uzyskanie znacznej poprawy w możliwie dużej ilości obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, szczególnie

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia programu oraz ich **efekty:**

1. Ustanowiono Uchwałę Nr XLVIII/1198/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 marca 2022 w sprawie ograniczenia czasu funkcjonowania instalacji lub korzystania z urządzeń, z których emitowany hałas może negatywnie oddziaływać na środowisko na terenie Śródmieścia Gdańska.

Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad Oddział Północny:

2. **Budowa Obwodnicy Metropolitalnej Trójmiasta** – prace związane z budową drogi ekspresowej S-6 Słupsk–Gdańsk na odcinku Obwodnicy Metropolii Trójmiejskiej. Celem jest stworzenie bezpiecznego i sprawnego tranzytu komunikacyjnego, którego zadaniem będzie odciążenie obecnego układu dróg i ulic lokalnych, skrócenie czasu przejazdu, poprawę stanu bezpieczeństwa w sieci dróg krajowych oraz zmniejszenie uciążliwości ruchu drogowego dla otoczenia. Po zrealizowaniu inwestycji w wyniku odciążenia z ruchu tranzytowego odcinka S6 przewidziana jest znaczna poprawa przepustowości drogi wskutek zmniejszenia natężenia ruchu drogowego, który generuje hałas drogowy.
3. Budowa **ekranów akustycznych** – budowę ekranów akustycznych w ciągu drogi ekspresowej S-6 ze względów formalno-finansowych przeniesiono na 2023 r.

Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy:

4. Stosowanie procedury płynnego podejścia do lądowania (CDA).
5. Stała optymalizacja stosowanych standardowych procedur odlotów i dolotów: STAR.
6. Stosowanie procedury odladzania samolotów przy wyłączonych silnikach.
7. Kontrola certyfikatów hałasowych obsługiwanych na lotnisku samolotów.
8. Użytkowanie i utrzymanie w pełnej sprawności systemu ciągłego monitorowania hałasu lotniczego.
9. Rozpoczęto modernizację stacji pomiaru hałasu lotniczego polegającą na wymianie osprzętu pomiarowego na nowoczesne urządzenia energooszczędne.
10. Bieżąca współpraca z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej w zakresie optymalizacji profili tras dolotowych i odlotowych nad terenami zabudowanymi w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska.
11. Prowadzenie analizy tras dolotowych do lotniska w Gdańsku w zakresie skutków wprowadzenia zmian w ramach modyfikacji procedur AIP Polska.

Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska:roboty budowlane:

12. Budowa brakującego odcinka trasy rowerowej Hucisko – Forum.
13. Przejście przy Bramie Wyżynnej wraz z remontem jezdni ul. Wały Jagiellońskie.

przekraczających 5 dB w przypadku możliwości zastosowania rozwiązań uzasadnionych technicznie i/lub ekonomicznie.

Celem ilościowym Programu jest redukcja liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas:

- drogowy – o ok. 10%
- kolejowy – o ok. 50%
- tramwajowy – o ok. 10%
- w przypadku hałasu lotniczego – niedopuszczenie do zwiększenia się liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas.

14. Trasa rowerowa wzdłuż ul. Nowatorów.
15. Zagospodarowanie terenu leśnego Wronia Górka etap II.
16. Modernizacja układu drogowego dla obszaru ulic Przyokopowej, Polnej, Wierzbowej.
17. Modernizacja ul. Hallera odcinek II od ul. Kościuszki do ul. Klinicznej.
18. Przebudowa ulic Góreckiego, Strajku Dokerów, Wilków Morskich.
19. Rewitalizacja Głównego Miasta – ul. Za Murami – modernizacja jezdni i chodnika.
20. Budowa połączenia ul. Łuczniczej z ul. Niepołomicką.
21. Modernizacja mostu nad rzeką Radunią w ciągu ul. Niegowskiej.
22. Gdański Projekt Komunikacji Miejskiej etap IV A – wykonanie zamiennych ogrodów działkowych.
23. Rewitalizacja Głównego Miasta – ul. Pańska – modernizacja.
24. Uniwersytet Medyczny - budowa przejścia dla pieszych.
25. Budowa ul. Łagowskiej.
26. Rozbudowa skrzyżowania ulic Kartuska, Nowatorów i Fabryczna.
27. Przebudowa ul. Górka.
28. Budowa fragmentu drogi ul. Piotrkowskiej.
29. Modernizacja al. Grunwaldzkiej – na wysokości budynku nr 411 oraz od ul. Kołobrzeszkiej do ul. Derdowskiego.
30. Górki Zachodnie - przebudowa portu jachtowego - etap I.
31. Budowa kanalizacji deszczowej – ul. Stryjewskiego.
32. Rewitalizacja Głównego Miasta – ul. Węglarska – modernizacja.

Dokumentacja techniczna:

33. ul. Radiowa.
34. Przebudowa ul. Kielnieńskiej.
35. Ciąg pieszo-rowerowy od kładki nad obwodnicą do PKM Kiełpiniek.
36. Budowa ronda - ul. Starogardzka, Niepołomicka i Czerska.
37. Modernizacja al. Grunwaldzka – odcinek od ul. Derdowskiego do granicy miasta.
38. Modernizacja ul. Hallera od ul. Klinicznej do ul. Wczasy.
39. ul. Nowa Politechniczna – pozyskanie opinii w zakresie uwarunkowań środowiskowych.

Gdańskie Autobusy i Tramwaje:

40. Do gdańskiej floty dołączyły 3 autobusy typu mini marki Karsan Jest Electric, zasilane energią elektryczną.
41. Podpisana została umowa na zakup 10 elektrycznych autobusów standardowych i 8 przegubowych marki MAN Lion's City E.
42. Test autobusu zasilanego wodorem.
43. Modernizacja posiadanej floty – 10 Pesa Swing, 7 Düwag N8C.

Gdański Zarząd Dróg i Zieleni:

44. Realizacja **buspasów** - około 110 m na ul. Wały Jagiellońskie (wydłużenie buspasa od ul. Bastion św. Elżbiety do skrzyżowania z ul. Hucisko); około 65 m na ul. Jaškowa Dolina (wydłużenie buspasa od Ronda Pana Cogito do przejścia dla pieszych za zatoką autobusową); około 400 m na ul. Rakoczego (od ul. Piekarniczej do ul. Belgradzkiej). W sumie około 0,6 km.
45. Realizacja **pasów rowerowych** wzdłuż ul. Platynowej – projekt uwzględnił m.in. wykonanie pasów rowerowych od skrzyżowania z ul. Małomiejską do skrzyżowania z ul. Okulickiego w obu kierunkach, na odcinku od ul. Okulickiego do ul. Krzemowej wykonanie oznakowania P-27 „kierunek i tor ruchu roweru”, rozszerzenie strefy tempo 30 na całą długość ulicy.

	<p>46. W celu zapewnienia lepszego komfortu akustycznego i poprawy estetycznej otoczenia zrealizowano zadanie pn.: „Tramwajem po trawiastym dywanie - zielone torowisko przed Domem Zdrojowym w Brzeźnie” w ramach Budżetu Obywatelskiego 2021. Zieloną zabudowę torowiska wykonano w postaci roślinności trawiastej na powierzchni ok. 400 m² i długości ok. 100 m, pomiędzy ulicą Zdrojową i ulicą Południową.</p> <p>Wydział Środowiska UM:</p> <p>47. Prowadzono nadzór nad realizacją zadania zgodnie z zamówieniem publicznym "Modernizacja, outsourcing, utrzymanie, analiza i opracowania oraz asysta techniczna Systemu Monitoringu Hałasu (SMH) i Systemu Informatycznego Mapy Akustycznej (SIMA) m. Gdańska". Zadanie wykonywane jest w sposób ciągły w ramach zatwierzonego etapowania prac - w 2022 r. przyjęto IV etap prac. W ramach tego etapu sporządzono Strategiczną mapę hałasu Miasta Gdańska, którą przekazano Marszałkowi Województwa Pomorskiego oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska (mapa w trakcie weryfikacji). Na podstawie strategicznych map hałasu marszałek województwa opracowuje dla obszaru województwa projekt uchwały w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem. W ramach ww. umowy realizowane będzie utrzymanie i prowadzenie ciągłych pomiarów hałasu w Gdańsku.</p> <p>48. W 2022 r. prowadzono: 17 postępowań administracyjnych w sprawie pomiarów emisji hałasu do środowiska, 39 postępowań - opiniowanie w zakresie ochrony przed hałasem, 2 postępowania w sprawie wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu (1 zakończono wydaniem stosownej decyzji, 1 było kontynuowane w 2023 r.).</p> <p>PKP Polskie Linie Kolejowe:</p> <p>49. Spółka w 2022 r. nie prowadziła działań ujętych w Programie. PKP Polskie Linie Kolejowe SA przygotowuje się do wykonania działań zawartych w Programie zgodnie z terminem określonym w decyzji naprawczej Marszałka Województwa Pomorskiego. Zakład Linii Kolejowych w Gdyni zajmujący się utrzymaniem m.in. linii kolejowej nr 721 prowadził w 2022 r. na tej linii kontrole stanu technicznego, które nie wykazały konieczności szlifowania szyn zgodnie z zapisami Programu.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Środowiska</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańsk, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, PKP Polskie Linie Kolejowe Sp. z o.o., Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad Oddział Północny, Port Lotniczy im. L. Wałęsy</p>	

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2014–2030

Uchwała Nr XLIX/1104/14 Rady Miasta Gdańska z dnia 27.02.2014 r.

Ogólny zarys Planu

Głównym celem Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego jest zaplanowanie na lata 2014–2030 przewozów o charakterze użyteczności publicznej, realizowanych na obszarze Miasta Gdańska. Plan został przygotowany zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju transportu, które wynikają z istotnego znaczenia mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i negatywnych następstw niekontrolowanego rozwoju motoryzacji indywidualnej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

1. **Uruchomiono nową linię autobusową 289** na trasie: Wały Piastowskie - Wały Piastowskie - Podwale Grodzkie - Wały Jagiellońskie - Trakt św. Wojciecha - Nowiny - Kampinoska - Kolorowa - Pastelowa - Niepołomicka - Starogardzka Maćkowy; Maćkowy - Starogardzka - Trakt św. Wojciecha - Okopowa - Wały Jagiellońskie - Podwale Grodzkie - Wały Piastowskie - Wały Piastowskie
2. **Wydłużono trasę linii autobusowej 268** do węzła „Jasień PKM” i poprowadzenie jej przez wieś Czaple z jednoczesnym zwiększeniem liczby kursów.
3. **Wydłużono trasę linii autobusowej 267** do Centrum Magazynowego w Bysewie
4. **Rozbudowano System Informacji Pasażerskiej (w zakresie tablic SIP)**: wybudowano i uruchomiono 2 szt. nowych tablic SIP na przystankach autobusowych Zacna i Niedźwiednik; wymieniono na nowe 2 szt. tablic SIP na przystankach tramwajowych Uniwersytet Medyczny; wymieniono 2 szt. starych tablic LCD na tablice LED na pętli tramwajowej Oliwa; uruchomiono 6 szt. tablic SIP na przebudowanej ul. Kartuskiej; uruchomiono tablicę SIP na węźle integracyjnym Osowa PKP. W ramach realizacji projektu GPKM IVa, w roku 2022 r. (dokończenie projektu w roku 2023) zrealizowano:
 - stworzenie całkowicie nowej platformy (aplikacji), służącej do zarządzania tablicami SIP
 - wymianę na nowe 22 szt. starych tablic SIP
 - budowę 53 szt. tablic SIP, w całkowicie nowych lokalizacjach na terenie całego miasta.
5. **Rozwój interaktywnej mapy Tram&Bus Online** (mapa.ztm.gda.pl) prezentującej m.in.: rzeczywiste położenie autobusów i tramwajów, przebiegi tras linii, wirtualne tablice dla wszystkich przystanków obsługiwanych przez ZTM w Gdańsku oraz lokalizacje biletomatów wraz z dostępnymi biletami oraz sposobami płatności o następującej funkcjonalności:
 - dodanie funkcjonalności przystanków ulubionych,
 - dodanie zakładki z bezpośrednimi linkami do rozkładów jazdy dla wybranej linii, dostępnej na stronie ztm.gda.pl,
 - dodanie linków kierujących bezpośrednio do nowostworzonej strony, zawierającej rozkłady jazdy dla wybranych przystanków,
 - wyróżnienie przystanków w zależności od obsługiwanych linii – autobusowych, tramwajowych i mieszanych (autobusowo-tramwajowych).
6. W zakresie **sprzedaży biletów poprzez aplikacje mobilne** udostępniono możliwość zakupu biletów okresowych w kolejnych aplikacjach mobilnych tj. zbiletem.pl i GoPay

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Projektów Inwestycyjnych, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Wydział Gospodarki Komunalnej, Biuro Informatyki.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030

Uchwała Nr LV/1615/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r.

Ogólny zarys Planu

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030 stanowi element założeń określonych w dokumencie pn. „Strategia Rozwoju Miasta – Gdańsk 2030 Plus” w obszarze dotyczącym transportu i *zrównoważonej mobilności miejskiej*.

Plan powstał w ramach projektu CityMobilNet z programu URBACT III, realizowanego w latach 2016-2018. *Projekt CityMobilNet podejmował tematykę transportu w mieście - jednego z największych współczesnych wyzwań stojących przed miastami europejskimi.*

Plan Mobilności Miejskiej dla Gdańska, powstający przy *udziale mieszkańców, grup interesariuszy i ekspertów w różnych dziedzinach mobilności zawiera analizę sytuacji obecnej oraz karty działań, stanowiących klucz do zrównoważenia sposobu przemieszczania się osób na terenie miasta. Potrzeba opracowania dokumentu wynika z dynamicznego rozwoju miasta oraz wzrostu potrzeb transportowych jego mieszkańców, a co za tym idzie - konieczności i potrzeby ograniczenia dominującej roli samochodu prywatnego i jego negatywnego wpływu na mieszkańców i środowisko.*

W ramach dokumentu wyznaczono 6 głównych celów:

1. Poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego.
2. Wzrost bezpieczeństwa wszystkich użytkowników ruchu drogowego.
3. Poprawa dostępności do środków transportu alternatywnych dla indywidualnie wykorzystywanego samochodu osobowego, dla wszystkich podróżujących na wszystkich obszarach miasta.
4. Wzrost udziału podróży transportem zbiorowym w podróżach ogółem.
5. Redukcja negatywnego oddziaływania transportu na ludzi, zdrowie i środowisko.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Planu oraz ich efekty:

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gdańska 2030 składa się z 27 zadań. Realizacja (częściowa / całościowa) kilkunastu z nich nastąpiła w 2022 r.:

1. **Zastąpieniu przejść dla pieszych w postaci kładek i tuneli przejściami naziemnymi oraz wyznaczeniu brakujących przejść dla pieszych** na głównych ciągach komunikacyjnych i w pobliżu węzłów przesiadkowych. W kwietniu 2022 r. zostało otwarte przejście dla pieszych i przejazd rowerowy przez ul. Wały Jagiellońskie **przy Bramie Wyzynnej**. Połączyło ono istotne obszary generujące ruch piesz – CH Forum Gdańsk oraz obszar Głównego Miasta. Nowe przejście sterowane jest sygnalizacją świetlną. Aby ułatwić dostęp do przejścia przebudowane zostały przystanki tramwajowe. Wykonane zostały również chodniki w okolicy przejścia, a także przebudowano zatokę autobusową od strony Forum Gdańsk. W październiku 2022 r. otwarto przejście naziemne **przy Gdańskim Uniwersytecie Medycznym**. Wybudowano przejścia naziemne i przejazd dla rowerów z sygnalizacją świetlną przez al. Zwycięstwa i Trakt Konny w pobliżu przystanku tramwajowego „Uniwersytet Medyczny”. Ponadto, w ramach inwestycji przebudowano także perony tramwajowe, chodnik i trakcję tramwajową. Nowe przejście zostało oświetlone, a w jego pobliżu nasadzono nowy trawnik.
2. **Program poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych i przejazdach rowerowych**. Trwały prace przygotowawcze dla wykonania audytu nieosygnalizowanych przejść w dzielnicy Oliwa (do realizacji w 2023 r.). **Gdański Zarząd Dróg i Zieleni (GZDiZ)** prowadził działania bieżące mające na celu poprawę bezpieczeństwa niechronionych użytkowników dróg. Odbywało się to m.in. na wnioski lokalnych społeczności – mieszkańców, rad dzielnic, rad rodziców przy szkołach i przedszkolach, dyrekcji placówek oświatowych. Punktowa poprawa infrastruktury drogowej realizowana była staraniem własnym GZDiZ w oparciu o opracowywane projekty, jak również w ramach dostępnych dofinansowań, np. w ramach konkursu POIiŚ Bezpieczny pieszy – doposażenie przejść dla pieszych i doposażenie szkół w zakresie edukacji komunikacyjnej. Jednym z przykładów realizacji zadania jest zmiana organizacji ruchu w obrębie przejścia dla pieszych przez ul. Elbląską przy skrzyżowaniu z ul. Michałki. Zawężono tam jezdnię do jednego pasa ruchu w każdym kierunku po to, by zmniejszyć prędkość pojazdów i zwiększyć bezpieczeństwo osób przechodzących w tym miejscu przez ulicę. Dzięki ustawieniu nowego oznakowania pionowego oraz wymalowaniu znaków poziomowych obie jezdnie ul. Elbląskiej w sąsiedztwie przejścia dla pieszych zostały zawężone do jednego pasa. Takie rozwiązanie sprawia, że piesi przechodząc przez jezdnię w miejscu o dużym natężeniu ruchu, w tym również pojazdów ciężarowych, pokonują teraz już nie 4, a tylko 2 pasy ruchu. Dodatkowo na powierzchniach wyłączonych z ruchu zamontowaliśmy tzw. azyle segmentowe. To prefabrykowane elementy, które eliminują możliwość jazdy po zamkniętych fragmentach pasów ul. Elbląskiej. Zmniejszono tym samym ryzyko potrącenia pieszego i wyeliminowano możliwość wyprzedzania na przejściu dla pieszych.

Innymi przykładami realizacji zadania w 2022 r., jest m.in.:

- poprawa czytelności organizacji ruchu na przejeździe rowerowym w ciągu drogi technologicznej przy ul. Raduńskiej,
- wyniesienie niwelety chodnika i drogi rowerowej przy skrzyżowaniu ul. Pilotów i Jana Pawła II,
- azyle przy przejściach dla pieszych w ciągu ul. Wyzwolenia,
- próg zwalniających przed przejściem dla pieszych przy ul. Polanki na wysokości posesji 121,

- dodatkowe oświetlenie LED przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowaniu ul. Platynowej, ul. Kadmowej i ul. Rumla.

3. Audyt i certyfikacja warunków dla ruchu rowerowego i pieszego w szkołach podstawowych / ponadpodstawowych

W 2022 r. przeprowadzono audyty w kolejnych gdańskich szkołach: SP nr 35, SPS nr 37, SP nr 46, SP nr 52, SP nr 65, GSS – SP nr 70, SP nr 85, SP nr 86, ZSO nr 6 (SMS nr 94), GSP Lingwista, III SSP STO. Rozpoczęto również wdrażanie rozwiązań stanowiących zalecenia audytów dla ww. szkół:

- **Szkoła Podstawowa nr 35** – wyznaczenie przejścia dla pieszych przez ul. Wąsowicza wraz z oznakowaniem w obszarze skrzyżowania z ul. Derdowskiego, odświeżenie oznakowania oraz barier wygradzających, usunięcie zbędnego oznakowania pionowego B-36 w rejonie przedszkola.
- **Szkoła Podstawowa nr 46** – nowe zagospodarowanie skweru przed szkołą (poszerzenie chodnika, przeniesienie stojaków rowerowych przed główne wejście do szkoły).
- **Szkoła Podstawowa nr 65** – montaż nowych stojaków rowerowych na terenie szkoły.
- **III Społeczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Oświatowego** – odświeżenie barier wygradzających przed szkołą, montaż progu płytowego w rejonie zjazdu do szkoły, wygradzenie obszaru wejścia (zapewnienie widoczności), wyznaczenie zatoki Kiss&Ride w bezpośrednim otoczeniu wejścia do szkoły, zabezpieczenie rejonu skrzyżowania ulic Waryńskiego i Białej przed parkowaniem pojazdów, wyniesienie przejścia dla pieszych przy tunelu na ul. Białej oraz montaż oświetlenia dedykowanego dla przejścia dla pieszych.
- **ZSO nr 6** – Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego nr 94 – wyznaczenie miejsc postojowych Kiss&Ride, ograniczenie do niezbędnego minimum (tylko pojazdy budowlane) ruchu pojazdów samochodowych na terenie szkoły w czasie remontu elewacji budynków szkolnych, ograniczenie ruchu pojazdów samochodowych na terenie szkoły po zakończeniu remontu elewacji do pojazdów kadry nauczycielskiej, tylko na wyznaczonych miejscach, poprawa dostępności stojaków rowerowych poprzez umożliwienie przejazdu na rowerach drogą pożarową, odnowienie/wymiana oznakowania pionowego i poziomego w okolicy szkoły.
- **Szkoła Podstawowa nr 86** – poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów na ul. Przebiśniegowej przez wyeliminowanie ruchu pojazdów ciężarowych i przekierowanie go na budowany odcinek ul. Łuczniczej oraz wprowadzenie jednego kierunku ruchu i zmiany w ruchu komunikacji zbiorowej, odnowienie oznakowania poziomego przejścia dla pieszych na ul. Niepołomickiej i Wielkopolskiej.
- **Szkoła Podstawowa nr 52** – zmiana organizacji ruchu w rejonie szkoły przy ul. Kościuszki – wyznaczenie strefy Kiss&Ride, usunięcie części barier.
- **Gdańska Szkoła Podstawowa Lingwista** – przestawienie barier wygradzających/oznakowania pionowego w celu poszerzenia chodnika.

Ponadto, przy 77 placówkach edukacyjnych zostało wprowadzone dedykowane szkolne oznakowanie poziome – napis „SZKOŁA” i zielono-czerwone pasy.

4. Audyt i certyfikacja pracodawców przyjaznych mobilności aktywnej

Proces certyfikacji przeszły kolejne gdańskie firmy – uczestnicy w zeszłorocznej edycji kampanii **Rowerem do pracy i szkoły – Kręć kilometry dla Gdańska**. Certyfikaty zostały wręczone ich przedstawicielom podczas XI Kongresu Mobilności Aktywnej (wrzesień 2022 r.). Złote certyfikaty trafiły do: Stoczni Remontowej im J. Piłsudskiego S.A. oraz Multiconsult Polska Sp. z o.o. – oddział w Gdańsku. Srebrne certyfikaty otrzymali: Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Omega Pilzno ITIS Godawski & Godawski Sp. z o.o. – magazyn w Gdańsku, Akademia Sztuk Pięknych w

Gdańsku. Co warto zaznaczyć, ASP jest pierwszą uczelnią nie tylko w Gdańsku, ale i kraju, która przeszła pomyślnie proces certyfikacji.

5. **Poprawa warunków ruchu pieszego i rowerowego w Gdańsku**

W 2022 r. zrealizowano kolejne zadania w ramach Programu Budowy i Modernizacji Chodników. Są one skoordynowane z działaniami innych podmiotów, które realizują swoje inwestycje w zakresie modernizacji i rozbudowy sieci (gazowej, wodno-kanalizacyjnej, itd.). **Zrealizowano m.in.:**

- ul. Brukowa – chodnik i jezdnia,
- ul. Nad Jarem – chodnik i jezdnia,
- ul. Przy Torze – chodnik po jednej stronie wraz z jezdnią,
- ul. Pułaskiego – chodnik i nawierzchnia brukowa jezdni,
- ul. Zakopiańska – chodnik i jezdnia,
- ul. Świbnieńska (fragment).

W ramach innych miejskich programów (np. BO, rewitalizacyjnych), projektów i zadań bieżących również realizuje się inwestycje i działania poprawiające warunki ruchu pieszego. **Dzięki nim od 2022 r. gdańszczanie mogą korzystać z nowych chodników i ciągów pieszych na m.in.:**

- przebudowanych ul. Polnej, ul. Wierzbowej i ul. Przyokopowej,
- przebudowanej ul. Górka,
- ul. Kochanowskiego (między ul. Kościuszki i ul. Mickiewicza),
- ul. Czerwińskiego,
- ul. Rodakowskiego,
- ul. Góreckiego, Strajku Dokerów i Wilków Morskich,
- fragment ul. Piotrkowskiej i ul. Wieżyckiej,

Miasto stale pracuje nad budową kolejnych tras rowerowych w celu zagwarantowania rowerzystom bezpiecznej i spójnej sieci. Każdego roku realizowane są kolejne inwestycje, dzięki którym odnotowujemy więcej nowych odcinków infrastruktury dedykowanej rowerom. **W 2022 r. zrealizowano m.in.:**

- wymianę nawierzchni drogi rowerowej wzdłuż ul. Pomorskiej na odcinku od ul. Subisława do ul. Orłowskiej,
- wymianę nawierzchni drogi rowerowej wzdłuż ul. Witosa,
- drogę rowerową wzdłuż torowiska Nowa Warszawska,
- drogę rowerową pomiędzy Huciskiem a nowym, naziemnym przejściem dla pieszych na wysokości Bramy Wyżynnej,
- odcinek drogi rowerowej od ul. 3 Maja, przez ul. Rogaczewskiego, do ul. Pohulanka.

W 2022 r. zakończono budowę gdańskich odcinków rowerowych w ramach Szlaku turystycznego przez Trójmiejski Park Krajobrazowy wraz z łącznikami. Na przełomie 2021 i 2022 r. Miasto Gdańsk przeprowadziło konsultacje społeczne dotyczące aktualizacji Systemu Tras Rowerowych (STeR). Wzięła w nich udział przede wszystkim gdańska społeczność rowerowa. Wpłynęło 400 propozycji.

W 2022 r. powstały 622 miejsca postojowe dla rowerów. **Nowe stojaki rowerowe pojawiły się:**

- w czerwcu – nowe parkingi rowerowe zostały zamontowane na gdańskich kąpieliskach nadmorskich. Zamówienie obejmowało montaż nowych parkingów oraz prace naprawcze przy obecnych parkingach polegających na

regulacji wysokościowej i uzupełnieniu brakujących stojaków na platformach. Pojawiło się 7 nowych modułów z 4 stojakami.

- w listopadzie – odbył się montaż stojaków rowerowych na terenie miasta Gdańsk w ramach corocznej akcji „Zamów stojak”. Na podstawie zgłoszeń nadesłanych przez mieszkańców Gdańsk zostały zamontowane 183 stojaki. Parkingi są montowane w pasach drogowych oraz na terenach należących do gminy miasta Gdańsk.
- pod koniec roku zostało zrealizowane zamówienie na 20 modułów parkingów rowerowych. Pięć posłuży organizacji imprez plenerowych przez Miasto Gdańsk. Pozostałe 15 modułów zostało przeznaczonych na potrzeby parkowania rowerów w zasobie komunalnym miasta – montaż przy budynkach zarządzanych przez Gdańskie Nieruchomości. Moduł składa się z 5 stojaków ukształtnych na prostokątnej ramie.

Ponadto, w listopadzie 2022 r. podpisano umowę na budowę **kubaturowego parkingu na 500 miejsc rowerowych** przy dworcu Gdańsk Wrzeszcz. Dwukondygnacyjny obiekt mieścić będzie również pomieszczenia zaplecza techniczno-socjalnego dla kierowców autobusów oraz pomieszczenia techniczne dla parkingu. W okolicy dworca przebudowany zostanie również układ drogowy. Zakończenie prac jest planowane na jesień 2023 r.

Rok 2022 był rekordowy pod względem natężenia ruchu rowerowego w Gdańsku. Liczniki rowerowe w mieście zanotowały prawie milion przejazdów więcej niż rok wcześniej.

Gdańsk był również organizatorem corocznych kampanii promujących ruch rowerowy oraz aktywną mobilność – **Rowerowy Maj** i **"Rowerem do pracy i szkoły - Kręć kilometry dla Gdańsk", Gotowi do drogi - Autochodzik**.

W 2022 r. Gdańsk zgłosił swoją kandydaturę na miasto gospodarza do organizacji prestiżowej międzynarodowej konferencji Velo City organizowanej przez Europejską Federację Cyklistów (ECF). Jest to wydarzenie, w którym uczestniczy ponad 1000 osób z całego świata, które porusza różne aspekty tematyki rowerowej, zarówno w sferze transportu, jak i turystyki. Organizacja imprezy wiąże się z rozwojem infrastruktury rowerowej i korzyści gospodarczych, wynikające z przyjazdu przedstawicieli władz i międzynarodowego środowiska promotorów komunikacji rowerowej.

Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot i firma CityBike Global S.A. zawarły umowę w sprawie realizacji nowego systemu miejskich rowerów współdzielonych Mevo. System roweru publicznego złożony z 4,1 tys. jednośladów dostępny będzie w 16 gminach metropolii w całości najpóźniej od czerwca 2023 r. Gdańskowi przypadnie 54% całej floty, czyli dokładnie 2226 rowerów.

6. Program mikrozmian urbanistycznych w przestrzeni ulicznej

Gdański Zarząd Dróg i Zieleni współpracuje z radami dzielnic w sprawie mikrozmian w przestrzeni publicznej na ich obszarze. Raz w miesiącu przedstawiciele rad dzielnic, jeśli chcą omówić jakieś tematy dotyczące swojej dzielnicy, spotykają się z pracownikami różnych działów GZDiZ. Zgłoszenia często dotyczą właśnie drobnych zmian w przestrzeni ulicznej, np. nasadzeń i ich ochrony, montażu ławek, dobudowaniu odcinka chodnika. Na spotkaniach ustala się zakres i plan działania wobec danego zadania. Gdańszczanie zgłaszają swoje potrzeby, uwagi i propozycje dot. mniejszych lub większych zmian w przestrzeni ulicznej w trakcie wielu wydarzeń organizowanych przez miasto, np.: Porozmawiajmy przy stole (w 2022 r. spotkania odbyły się w dzielnicach Ujeścisko-Łostowice, VII Dwór, Zaspą-Młyniec oraz Orunia Górna-Gdańsk Południe), spacerzy gospodarcze (w 2022 r.: Osowa, Wrzeszcz Dolny, Chełm, Strzyża, Przeróbka, Jasień, Przymorze Małe, Wzgórze Mickiewicza, Oliwa). Ponadto, zmiany w przestrzeni publicznej mieszkańcy zgłaszają w ramach kolejnych edycji Budżetu Obywatelskiego. Gdańskie BO ewoluuje z roku na rok, aby jego forma była jak najbardziej dopasowana dla potrzeb mieszkańców. **W 2022 r. zrealizowano, m.in.:**

- nowe tereny rekreacyjne przy ul. Świbnieńskiej,
- **Zieleń wysoka przy placu przy al. Jana Pawła II i ul. Meissnera,**

- **Skwer Kwitnących Wiśni na Przymorzu (BO 2021),**
- Międzypokoleniowe aktywne, czynne i bierne wypoczywanie na tętniącej kwiatami polanie w ramach BO (BO 2021),
- 3 Tereny Rekreacyjne na 3 osiedlach dzielnicy Kokoszki (BO 2021),
- Zmieniamy dzielnicę, sprawdź swoją ulicę (Bergieła, Cedrowa, Porębskiego, Przemyska) (BO2020).

Poza realizacją inwestycji, na bieżąco, prowadzi się uzgodnienia i opracowuje dokumentacje projektowe dla kolejnych ulic i inwestycji dotyczących również ruchu pieszego.

Na wnioski mieszkańców, a także przy okazji przebudów, budów, wizji lokalnych, przestrzeń dedykowana pieszym jest na bieżąco zabezpieczana różnymi formami wygradzenia, co ma ją uchronić przed niszczeniem przez parkujące pojazdy.

7. **Ochrona praw wszystkich użytkowników przestrzeni poprzez skuteczne egzekwowanie obowiązującego prawa**

Straż Miejska i Policja podejmują interwencje dotyczących wykroczeń z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, np. działa na rzecz utrzymania ładu przestrzeni publicznej m.in. w związku ze współdzielonymi hulajnogami.

Straż Miejska współpracuje z Policją i Gdańskim Zarządem Dróg i Zieleni m.in. w sprawach dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przedstawiciele ww. jednostek wspólnie uzgadniają tymczasową i stałą organizację ruchu czy też rozwiązują bieżące problemy na gdańskich drogach wynikające ze zgłoszeń mieszkańców.

8. **Ochrona przestrzeni pieszych i poprawa jakości ruchu pieszego poprzez zabezpieczenie chodników przed niepożądanym parkowaniem pojazdów**

Działania w zakresie zabezpieczania chodników odbywają się na bieżąco (przede wszystkim) z budżetu własnego Gdańska. Ochrona przestrzeni dla niechronionych uczestników ruchu przed parkowaniem pojazdów jest uwzględniana w przy projektowaniu nowych inwestycji, jak i modernizacji już istniejących ciągów. Zmiany odbywają się zgodnie z obowiązującymi gdańskimi standardami dot. przestrzeni publicznych, np. wytyczanie równoległych miejsc postojowych w zatokach postojowych, separacja ruchu pieszego od samochodowego za pomocą zieleni.

Poprzez audyty BRD przy szkołach, wizje lokalne, spacer z mieszkańcami wskazuje się ciągi piesze, które wymagają zabezpieczenia przed rozjeżdżaniem ich przez pojazdy. Stosowane są różne formy wygradzenia – zieleni, elementy małej architektury (donice, fawki, stojaki rowerowe), a gdzie to konieczne – słupki i bloki. Ponadto, w celu ograniczenia parkowania na chodnikach wprowadza się zmiany w organizacji ruchu, np. ruch jednokierunkowy z wytyczonymi miejscami parkingowymi po jednej stronie jezdni, strefę za-mieszkania czy punktowe przewężenia przekroju jezdni. Wprowadzone rozwiązania mają również pozytywny wpływ na bezpieczeństwo pieszych i kierowców pojazdów, gdyż w wielu przypadkach poprawiły widoczność w newralgicznych punktach, np. przy przejściach dla pieszych czy w okolicach skrzyżowań.

W sprawach ochrony przestrzeni pieszych i uporządkowania parkowania, aktywnością wykazują się też mieszkańcy, którzy poprzez zgłoszenia problemów bezpośrednio do jednostek miejskich, przez Rady Dzielnic oraz projekty Budżetu Obywatelskiego przyczyniają się do ograniczenia degradacji chodników przez parkujące pojazdy oraz poprawy bezpieczeństwa i komfortu na ciągach pieszych. GZDiZ analizuje wszystkie zgłoszenia oraz pomysły mieszkańców oraz realizuje zasadne w ramach dostępnych zasobów.

9. **Efektywne zarządzanie parkowaniem w rejonach rekreacyjnych (np. pas nadmorski)**

W okresie wakacyjnym, od końca czerwca do początku września obowiązuje strefa płatnego parkowania w sektorze Jelitkowo (AJE), która obejmuje ulice Jelitkowską, Kapliczną, Wypoczynkową, Nadmorską oraz fragmenty ulic Piastowskiej i Pomorskiej.

W 2022 r. w okresie od 24 czerwca do 14 września, kierowcy mogli skorzystać z 6 płatnych parkingów sezonowych - Parkingi społecznie odpowiedzialne, które były prowadzone przez Fundację Społecznie Bezpieczni. Fundacja,

współpracując z Miastem Gdańsk, od 2018 roku realizuje projekt Parkingów Społecznie Odpowiedzialnych, gdzie osoby potrzebujące, mogą uzyskać stabilną pracę i wsparcie. W 2022 r., poza parkingiem przy ul. Nowotnej, Fundacja zarządzała parkingami:

- na Zaspie przy ul. Czarny Dwór (na przedłużeniu al. Jana Pawła II) – przy kąpielisku w Brzeźnie (318 mp),
- w Jelitkowie przy ul. Kaplicznej (55 mp) oraz ul. Błękitnej (126 mp),
- w Oliwie na Placu Inwalidów Wojennych (45 mp) – przy głównej bramie Parku Oliwskiego oraz przy ul. Cystersów (22 mp) – w sąsiedztwie Katedry Oliwskiej.

W okresie wakacyjnym (od 16 czerwca do 31 sierpnia) kierowcy mogą również korzystać z bezpłatnego (po pobraniu biletu) Eko Parkingu zlokalizowanego przy hali ERGO Arena (700 mp), zarządzanego przez Sopot. Wyjątkiem są dni, w których w hali odbywają się imprezy. W celu usprawnienia i zapewnienia alternatywy dojazdu do rejonów rekreacyjnych, przede wszystkim w okresie letnim, ZTM wprowadza każdego roku sezonowe linie tramwajowe i autobusowe. W 2022 r. od 25 czerwca rozpoczęły funkcjonowanie linie tramwajowe 63 i 68 obsługujące pasażerów na trasach Brzeźno Plaża – Chełm Witosy (linia 63, we wszystkie dni tygodnia w godzinach 09:30-17:00) i Stogi Plaża – Wilanowska (linia 68, w soboty, niedziele i święta w godzinach 09:30-17:00). Z początkiem wakacji uruchomiono także linię autobusową 607 (w piątki, soboty i niedziele w godzinach 09:00-17:00), która jeździła na trasie z Pruszcza Gdańskiego do Sobieszewa przez Rokitnicę oraz Wiślinę. Ponadto, na okres wakacji wydłużono trasy, zwiększono liczbę kursów wybranych linii transportu zbiorowego – 8, 9 oraz sezonowych 606, 612, 622, 658, które dojeżdżają do popularnych wśród mieszkańców i turystów miejsc, np. Stogi Plaża, Westerplatte, Oliwa Zoo. Na wszystkich liniach sezonowych obowiązuje taryfa zwykła.

10. **Priorytet ruchu dla transportu zbiorowego**

Gdański Zarząd Dróg i Zieleni we współpracy z Zarządkiem Transportu Miejskiego, wykorzystując dostępne narzędzia do obsługi priorytetów na skrzyżowaniach, prowadzi działania mające na celu lokalne skracanie czasu przejazdu przez skrzyżowanie poprzez, np. wyzwolenie dodatkowej fazy w cyklu sygnalizacji czy przedłużenie fazy bieżącej.

Sieć buspasów w Gdańsku jest rozbudowywana. W 2022 r. zrealizowano buspasy na:

- ul. Wały Jagiellońskie (od ul. Bastionu Św. Elżbiety do skrzyżowania z ul. Hucisko - wydłużenie buspasa),
- ul. Jaškowa Dolina (od ronda Pana Cogito do przejścia za zatoką- wydłużenie buspasa),
- ul. Rakoczego (od ul. Piekarniczej do ul. Belgradzkiej).

W połowie 2022 r. zawarto umowę na opracowanie koncepcji utworzenia buspasa dla autobusów w ciągu ul. Spacerowej – wykonawca ma 12 miesięcy na jej przygotowanie. W 2022 r. w Gdańsku zrealizowano 2 antyzatoki – na przystankach przy ul. Kochanowskiego i przy ul. Radarowej.

11. **Poprawa informacji pasażerskiej o zdarzeniach transportu zbiorowego**

W grudniu 2022 r. rozpoczęto odbiór 75 nowych tablic Systemu Informacji Pasażerskiej (SIP), które pojawiły się m.in. na przystankach przy Przychodni Morena, Galerii Bałtyckiej, Operze Bałtyckiej, Bramie Wyżynnej czy Szpitalu na Zaspie, Gospody, Harfowej czy Bażyńskiego. Oprócz samych tablic SIP w zakresie zadania znalazło się także wykonanie niezbędnej instalacji teletechnicznej oraz podłączenie ich do Systemu Informacji Pasażerskiej TRISTAR. Dodatkowo firma wykonała aplikację służącą do zarządzania nowymi tablicami, umożliwiającą również podłączenie do niej funkcjonujących już tablic oraz dalszą rozbudowę sieci tablic SIP.

12. **Ograniczenie emisji w transporcie zbiorowym**

W sierpniu 2022 r. do gdańskiej floty autobusowej dołączyły 3 elektryczne minibusy Karsan, obsługujące głównie wznowioną linię 100, która wozi pasażerów po Śródmieściu (m.in. Główne i Dolne Miasto). Pojazdy wyposażone są

w system odzyskiwania energii elektrycznej podczas hamowania. Wraz z nowymi minibusami dostarczone zostały 3 mobilne ładowarki do akumulatorów trakcyjnych. Pojazdy ładowane są na terenie zajezdni autobusowej. W sierpniu 2022 r. podpisano umowę na dostawę do Gdańska 18 nowoczesnych autobusów elektrycznych, których producentem jest firma MAN. To pojazdy o zasięgu nawet 401 km na jednym ładowaniu, przystosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ciągu 14 miesięcy ekologiczne autobusy pojawią się już w mieście. Gdański autobus elektryczny to model MAN Lion's City E. 8 spośród zakupionych 18 autobusów stanowią będą pojazdy przegubowe, 10 to autobusy standardowe.

W 2022 r. Gdańskie Autobusy i Tramwaje prowadziły również testy pojazdów transportu zbiorowego z napędem zeroemisyjnym: autobusu elektrycznego (po e-konwersji) Mercedes Citaro oraz autobusu wodorowego NesoBus.

Promocją transportu zbiorowego (w tym ekologicznego) na terenie miasta Gdańska, zgodnie ze statutem, zajmuje się Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku. Imprezy promujące komunikację miejską odbywają się corocznie we wrześniu w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu. W ramach rozwoju transportu tramwajowego, prowadzona była modernizacja napędów na bardziej energooszczędne i niezawodne – w 2022 r. trwała modernizacja 6 szt. wagonów N8C.

13. Opracowanie wytycznych w zakresie przeprowadzania niezbędnych badań i analiz w ramach projektów infrastrukturalnych w Gdańsku

We wrześniu 2022 r. Biuro Rozwoju Gdańska zaprezentowało Model dostępności pieszej (Mapa dostępności pieszej do przystanków transportu zbiorowego w Gdańsku). Jest to narzędzie, które pozwala efektywniej planować nowe inwestycje pod kątem ich dostępności dla pieszych.

Prace nad tym narzędziem trwały 2 lata. Model dostępności pieszej wykorzystuje technologię GIS – dzięki niej możliwe stało się dokładne pokrycie mapy Gdańska siecią istniejących w terenie ciągów pieszych: chodników, schodów, wydeptanych przez mieszkańców ścieżek i przejść. Każdy obszar miasta został zweryfikowany po to, by sieć była jak najbardziej zgodna z rzeczywistymi trasami poruszania się pieszo. Dotychczas odległość była określana w sposób, który nie do końca odzwierciedlał faktyczny stan infrastruktury pieszej i istniejących barier przestrzennych. Dzięki modelowi korzysta się z bardzo dokładnych i precyzyjnych danych.

Mapa umożliwia wskazanie obszarów o ograniczonym dostępie do transportu publicznego, co może mieć wpływ na tworzenie nowych przystanków oraz ciągów pieszych tam, gdzie są one potrzebne. Z perspektywy gdańskich planistów kluczowe jest również poszukiwanie powiazań pieszych i pieszo-rowerowych, co pozwala lepiej planować przestrzeń – to przekłada się na konkretne zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W zależności od potrzeb za pomocą modelu będzie można sprawdzać dostępność pieszą także innych punktów, obiektów czy obszarów w mieście.

14. Kontynuacja badania „Oceny komunikacji miejskiej w Gdańsku”

Badanie Ocena komunikacji miejskiej w Gdańsku zostało (ponownie) przeprowadzone w dniach 07-20.12.2022 r. również w formie anonimowej ankiety elektronicznej. Do realizacji tego zadania wykorzystano w tej edycji aplikację – Jestem z Gdańska, w której wysyłano przypomnienia jej subskrybentom o możliwości wypełnienia ankiety.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

Realizatorzy Programu /Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Gospodarki Komunalnej, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, Zarząd Transportu Miejskiego, Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Biuro Rozwoju Gdańska, Straż Miejska

Strategia Rozwoju Elektromobilności w Gdańsku do roku 2035

Uchwała Nr XXVIII/716/20 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 września 2020 r.

Ogólny zarys Programu

Strategia Rozwoju Elektromobilności w Gdańsku do roku 2035 to dokument uzupełniający Strategię Rozwoju Gdańska oraz Program Operacyjny Mobilność i Transport o aspekty związane z elektromobilnością.

Strategia adresowana jest do wszystkich mieszkańców, także do niechronionych uczestników ruchu. Promuje przede wszystkim transport publiczny oraz aktywne formy przemieszczania się po mieście. Realizacja założeń dokumentu ma przyczynić się do ograniczenia liczby podróży odbywanych samochodami osobowymi oraz ogólnej liczby samochodów w mieście.

Strategia powstała jako odpowiedź na Ustawę o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz w wyniku konkursu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dokument przywołuje m.in. przykłady dobrych praktyk w zakresie zrównoważonego transportu, krajowe i gdańskie dokumenty strategiczne w tym obszarze oraz nakreśla obowiązki w zakresie rozwoju elektromobilności nakładane na samorzady. Przede wszystkim jednak Strategia zawiera rekomendacje dla Gdańska, cele strategiczne oraz opis powiązanych z nimi działań.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

1. **Wznowienie systemu roweru metropolitalnego** (publicznego). Podpisano umowę z wykonawcą wyłonionymi w postępowaniu. Rozpoczęto renowację stacji, prace nad identyfikacją wizualną oraz produkcję rowerów. Nowy systemem ma być system mieszanym z 4099 rowerami (1000 tradycyjnych i 3099 z napędem elektrycznym). - działanie 1.1.6
2. Dostawa **trzech elektrycznych minibusów** dla spółki Gdańskie Autobusy i Tramwaje, podpisanie umowy na dostawę 18 autobusów elektrycznych oraz testy autobusu na wodór – działanie 2.2.1
3. **Aktualizacja zasad funkcjonowania hulajnóg elektrycznych** m.in. wyłączenie możliwości przejazdu i parkowania wzdłuż ulicy Długiej i Długiego Targu oraz decyzja o wyznaczeniu dodatkowych 100 miejsc postojowych dla hulajnóg, tak aby w sumie 330 – działanie 1.3.6

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Gospodarki Komunalnej**Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie:** Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku, Gdańskie Autobusy i Tramwaje, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdańskie Nieruchomości, Wydział Skarbu.

Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w mieście Gdańsku

Uchwała nr XXXI/856/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 listopada 2016 r.

Ogólny zarys Programu

Strategiczny Program Transportowy Dzielnicy Południe w Mieście Gdańsku został opracowany przez Biuro Rozwoju Gdańska w 2009 r. Celem Programu było ustalenie zasad realizacji układu transportowego w dynamicznie rozwijającej się dzielnicy Gdańsk- Południe. Program ten określa, jakie drogi i w jakiej kolejności należy wykonać, by poprawić sytuację komunikacyjną w południowych dzielnicach, wykorzystując dostępne w latach 2014-2020 środki.

Przeprowadzone w ramach Strategicznego Programu Transportowego Dzielnicy Południe w Gdańsku analizy będą powtarzane i aktualizowane z uwzględnieniem zmian zaistniałych w zagospodarowaniu. Ostatnia aktualizacja Programu miała miejsce w 2016 r.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

W trakcie przeprowadzonej w 2016 r. aktualizacji Strategicznego Programu Transportowego Dzielnicy Południe wynikającej z dynamicznego rozwoju dzielnicy Gdańsk Południe, **wytypowano 5 najistotniejszych elementów układu transportowego dla Gdańska Południe:**

1. Trasa Gdańsk Południe-Wrzeszcz (pierwotnie Nowa Politechniczna),
2. Nowa Bulońska Północna,
3. Nowa Warszawska,
4. Nowa Jabłoniowa,
5. Nowa Świętokrzyska.

Zadania 2. i 3. Wchodzą w skład **Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej – etap IV A**. Projekt jest realizowany w partnerstwie z Gdańskimi Autobusami i Tramwajami Sp. z o.o.

W 2022 r. zrealizowano poszczególne etapy następujących inwestycji:

1. **Budowa Trasy Gdańsk Południe-Wrzeszcz** – budowa 3,3 km linii tramwajowej wraz z drogą technologiczną. W 2020 r. pozyskano decyzję środowiskową - zaskarżono ją w II instancji. Ostateczna decyzja środowiskowa została wydana 30 marca 2022 r. W 2022 r. trwało projektowanie zadania.
2. **Budowa 2,7 km linii tramwajowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ul. Nowej Bulońskiej Północnej** – w 2020 r. zakończono roboty budowlane – inwestycja została odebrana
3. **Budowa nowych linii tramwajowych w dzielnicach Gdańsk Południe** – etap 1 - Budowa ul. Nowej Warszawskiej w Gdańsku – w 2020 r. ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy robót budowlanych, przetarg został rozstrzygnięty. Roboty budowlane rozpoczęły się 2021 r. i trwały przez cały 2022 r. Po odbiorze pasażerowie zaczęli korzystać z nowej trasy tramwajowej w marcu 2023 r.
4. **Budowa Nowej Jabłoniowej** – budowa układu drogowego wraz z buspasami w 2021 r. kontynuowano prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowej. Planowanym terminem zakończenia prac projektowych był III kw. 2022 r., jednak przedłużył się okres pozyskiwania uzgodnień, w tym pozwolenia wodno-prawnego – projekt w trakcie uzgodnień. W wyniku realizacji projektu powstanie układ drogowy o długości około 2,1 km.
5. **Budowa Nowej Świętokrzyskiej** – docelowa długość ma wynosić ok. 3,3 km. W 2017 r. opracowana została dokumentacja projektowa. W 2021 r. z uwagi na pojawienie się tematu inwestycji linii kolejowej PKM południe w śladzie ul. Nowej Świętokrzyskiej Władze Miasta podjęły decyzję o zmianie parametrów ulicy z 2x2 do 1x2. Etap I inwestycji tj. odcinek od Al. Havla do ul. Kampinoskiej zgłoszony został do dofinansowania w ramach Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład i to dofinansowanie uzyskał. W 2023 r. ogłoszony zostanie przetarg w celu wyłonienia wykonawcy.

Wydział/Instytucja wiodąca/a: Biuro Rozwoju Gdańska / Wydział Projektów Inwestycyjnych

Strategia Realizacji Systemu Tras Rowerowych dla Gdańska (SR STeR)

Uchwała nr XLVII/1049/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 16 grudnia 2013 r.

Ogólny zarys Strategii

Strategia realizacji systemu tras rowerowych (SR STeR) określa zakres, formę i kolejność rozwoju infrastruktury rowerowej. Dokument powstał w oparciu o rozbudowane konsultacje społeczne oraz analizy i studia wykonane przez Biuro Rozwoju Gdańska.

Na podstawie analizy wielokryterialnej wskazana została optymalna kolejność realizacji brakujących odcinków tras rowerowych. Przyjęto założenie, że priorytetowym działaniem z zakresu rozbudowy sieci tras rowerowych jest jak najszybsze zapewnienie kompletnej sieci tras głównych – budujących podstawowy szkielet powiązań rowerowych w mieście i zapewniających sprawne połączenia tranzytowe. Łącznie analizie wielokryterialnej poddano prawie 110 km brakujących fragmentów sieci tras głównych oraz wybrane odcinki zbiorcze, które podzielone zostały na 40 tras mogących stanowić odrębne zadania inwestycyjne.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich **efekty**:

1. Budowa drogi rowerowej w **al. Armii Krajowej** łączącej dzielnicę Śródmieście-Chełm (odcinek Rogaczewskiego-Pohulanka)– etap I, dł. 0,1 km;
2. Budowa drogi rowerowej pomiędzy **ulicami Kołobrzeska i Czarny Dwór** – dł. 0,2 km;
3. Budowa drogi rowerowej wzdłuż **ul. Wały Jagiellońskie** od Targu Rakowego do ul. Hucisko – etap 0 SR STeR, dł. 0,2 km;
4. Przebudowa **ul. Grudziądzkiej** wraz z wyznaczeniem pasów rowerowych na odcinku pomiędzy al. Hallera i ul. Chrobrego – dł. 0,4 km;
5. Budowa trasy rowerowej wzdłuż **ul. Nowatorów**, odc. od ul. Kartuskiej do ul. Budowlanych – etap III SR STeR, dł. 1,2 km;
6. Budowa trasy rowerowej wzdłuż **ul. Kartuskiej**, odc. od ul. Otomińskiej do ul. Nowatorów – etap III SR STeR, dł. 1,5 km;
7. Modernizacja drogi rowerowej w **ul. Pomorskiej** na odcinku od ul. Subisława do ul. Orłowskiej – dł. 1,1 km;
8. Wyznaczenie kontrapasa rowerowego w ciągu **ulic Bajki-Sienna** na odcinku od ul. Siennickiej do ul. Sucharskiego – dł. 1,0 km;
9. Wyznaczenie pasów rowerowych w **ul. Platynowej** na odcinku od ul. Świętokrzyskiej do ul. Rumla – dł. 0,2 km;
10. Budowa utwardzonej trasy rowerowej w **ul. Kościerskiej** – etap IV SR STeR, dł. 2,5 km;
11. Modernizacja trasy rowerowej w **ul. Bytowskiej** na odcinku od Kleszej Drogi do ul. Kwietnej – dł. 1,9 km;
12. Modernizacja drogi rowerowej w ul. Witosza na odcinku od ul. Miłskiego do ul. Łostowickiej – dł. 0,3 km;
13. Kontynuacja budowy trasy rowerowej w ciągu **ul. Nowa Warszawska** – etap II SR STeR, dł. 1,4 km;
14. Rozpoczęcie budowy trasy rowerowej w ciągu **ulic Marynarki Polskiej-Jana z Kolna** na odcinku od Węzła Kliniczna do przystanku SKM Gdańsk-Stocznia – dł. 1,5 km;
15. Zakup i montaż **276 stojaków dla rowerów**, w tym przy przystanku PKM Osowa, przy budynku Gdańskiego Centrum Świadczeń, przy budynkach Gdańskich Nieruchomości oraz modernizacja parkingów rowerowych na plażach, – etap 0 SR STeR.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Pełnomocnik Prezydenta ds. Komunikacji Rowerowej

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Projektów Inwestycyjnych, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska

Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030

Uchwała Nr XXV/747/04 Rady Miasta Gdańska z dnia 24 czerwca 2004 r. oraz Uchwała Nr XLVIII/1641/06 Rady Miasta Gdańska z dnia 16 lutego 2006 r.

Ogólny zarys Programu

Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016–2030 jest dokumentem strategicznym, określającym kierunki polityki miasta w zakresie działań zmierzających do redukcji zagrożenia życia i zdrowia związanego z ruchem drogowym. Podstawowe założenia Programu uwzględniają najważniejsze uwarunkowania regionalne i lokalne, w tym aktualne strategie rozwoju Województwa i Gdańska. Kluczowe z punktu widzenia polityki bezpieczeństwa ruchu drogowego, miejskie programy i obszary strategiczne – w szczególności dotyczące wizji rozwoju mobilności i transportu – stanowią podstawę niniejszego dokumentu i są komplementarne względem siebie.

Należy podkreślić, iż Gdański Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2016-2030 został przygotowany zgodnie z najważniejszymi rekomendacjami strategii krajowej, zdefiniowanej w dokumencie pn. Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2014–2020, a także strategii regionalnej określonej w dokumencie pn. GAMBIT Pomorski 2020.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

W ramach programu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gdańsku podejmowane są działania prewencyjne i operacyjne.

1. W ramach **Gdańskiego Programu Uspokojenia Ruchu** zrealizowano:

- strefy Tempo 30 – 4 szt. – 3km (łącznie jest 626,6 km, co stanowi 66,4% wszystkich dróg w Gdańsku),
- azyle – 17 szt.,
- progi zwalniające wyspowe – 67 szt.,
- progi zwalniające płytowe – 6 szt.,
- progi zwalniające liniowe – 6 szt.,
- wyniesione przejście dla pieszych – 6 szt.,
- mini rondo – 3 szt.,
- szykany (zawężenia jezdni) – 8 szt.,
- wyniesione tarcze skrzyżowań – 3 szt.,
- antyzatoka – 2 szt.,
- strefy zamieszkania – 2 szt.,
- separacja ruchu – 5 szt. (separacja ruchu rowerowego i pieszego od samochodowego)

2. **Gdański Program Edukacji Komunikacyjnej „Gotowi do drogi”**

Program edukacyjny przygotowujący dzieci do samodzielności w ruchu drogowym, skupiający się na edukacji w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zasad poruszania się po drogach. Skierowany jest do dzieci w wieku 4-9 lat, nauczycieli i rodziców. W 2022 r. zrealizowano:

- Konkurs „Odblaskowa Bombka” dotyczący edukacji w zakresie widoczności na drodze i elementów odblaskowych. Udział w konkursie wzięły 53 reprezentacje gdańskich przedszkoli, szkół podstawowych, zespołów przedszkolnych oraz zespołów szkolno-przedszkolnych (ok. 1350 dzieci). Nagrodą główną była wycieczka zabytkowym, gdańskim tramwajem oraz zestawy pomocy dydaktycznych w zakresie wychowania komunikacyjnego („Autochodzik”, „Drogowy Domek Edukacyjny”) i warsztaty o bezpieczeństwie na drodze.
- Zajęcia edukacyjne „Koła stop – robisz krok” dot. prawidłowego, bezpiecznego przekraczania jezdni. Udział w nich wzięło ok. 2100 dzieci w wieku 4-7 lat.

Całkowity koszt w 2022 r.: 24 600 zł brutto

3. **Audyt i certyfikacja warunków dla ruchu rowerowego i pieszego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych**

W 2022 r. przeprowadzono audyty w kolejnych gdańskich szkołach: SP nr 35, SPS nr 37, SP nr 46, SP nr 52, SP nr 65, GSS – SP nr 70, SP nr 85, SP nr 86, ZSO nr 6 (SMS nr 94), GSP Lingwista, III SSP STO. Rozpoczęto również wdrażanie rozwiązań stanowiących zalecenia audytów dla ww. szkół:

- **Szkoła Podstawowa nr 35** – wyznaczenie przejścia dla pieszych przez ul. Wąsowicza wraz z oznakowaniem w obszarze skrzyżowania z ul. Derdowskiego, odświeżenie oznakowania oraz barier wygradzających, usunięcie zbędnego oznakowania pionowego B-36 w rejonie przedszkola.
- **Szkoła Podstawowa nr 46** – nowe zagospodarowanie skweru przed szkołą (poszerzenie chodnika, przeniesienie stojaków rowerowych przed główne wejście do szkoły).
- **Szkoła Podstawowa nr 65** – montaż nowych stojaków rowerowych na terenie szkoły.
- III Społeczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Oświatowego – odświeżenie barier wygradzających przed szkołą, montaż progu płytowego w rejonie zjazdu do szkoły, wygradzenie obszaru wejścia (zapewnienie widoczności), wyznaczenie zatoki Kiss&Ride w bezpośrednim otoczeniu wejścia do szkoły, zabezpieczenie rejonu skrzyżowania ulic Waryńskiego i Białej przed parkowaniem pojazdów, wyniesienie przejścia dla pieszych przy tunelu na ul. Białej oraz montaż oświetlenia dedykowanego dla przejścia dla pieszych.
- **ZSO nr 6** – Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego nr 94 – wyznaczenie miejsc postojowych Kiss&Ride, ograniczenie do niezbędnego minimum (tylko pojazdy budowlane) ruchu pojazdów samochodowych na terenie szkoły w czasie remontu elewacji budynków szkolnych, ograniczenie ruchu pojazdów samochodowych na terenie szkoły po zakończeniu remontu elewacji do pojazdów kadry nauczycielskiej, tylko na wyznaczonych miejscach, poprawa dostępności stojaków rowerowych poprzez umożliwienie przejazdu na rowerach drogą pożarową, odnowienie/wymiana oznakowania pionowego i poziomego w okolicy szkoły.
- **Szkoła Podstawowa nr 86** – poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów na ul. Przebiśniegowej przez wyeliminowanie ruchu pojazdów ciężarowych i przekierowanie go na budowany odcinek ul. Łucznicznej oraz wprowadzenie jednego kierunku ruchu i zmiany w ruchu komunikacji zbiorowej, odnowienie oznakowania poziomego przejścia dla pieszych na ul. Niepotomickiej i Wielkopolskiej.
- **Szkoła Podstawowa nr 52** – zmiana organizacji ruchu w rejonie szkoły przy ul. Kościuszki – wyznaczenie strefy Kiss&Ride, usunięcie części barierek.
- **Gdańska Szkoła Podstawowa Lingwista** – przestawienie barier wygradzających/oznakowania pionowego w celu poszerzenia chodnika.

Ponadto, przy 77 placówkach edukacyjnych zostało wprowadzone dedykowane szkolne oznakowanie poziome – napis „SZKOŁA” i zielono-czerwone pasy.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Wydział Gospodarki Komunalnej, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku

Miejski Program Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2022–2024

Uchwała Nr XLIX/1241/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Ogólny zarys Programu

Organy państwa i jednostki samorządowe są ustawowo zobowiązane do zapewnienia ładu i porządku publicznego. To jedno z podstawowych zadań publicznych nałożonych na gminę (Gdańsk jako miasto na prawach powiatu) ustawą z dnia 5 sierpnia 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Rok 2022 był pierwszym rokiem w realizacji zamierzeń określonych w Miejskim Programie Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2022-2024, przyjętym przez powołaną przez Prezydenta Miasta Gdańska Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego.

Niemniej jednak należy podkreślić fakt, iż z uwagi na sytuację związaną z obowiązywaniem stanu zagrożenia epidemicznego wirusem COVID -19 nie wszystkie cele zostały zrealizowane.

Głównymi celami programu są:

1. poprawa poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Miasta przez zmniejszenie liczby przestępstw i wykroczeń,
2. wzrost poczucia bezpieczeństwa osób przebywających w przestrzeni publicznej i w miejscu zamieszkania,
3. kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży: otwartości, tolerancji, umiejętności rozwiązywania konfliktów, odpowiedzialności za własne czyny,
4. wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych oraz osób starszych,
5. zapobieganie zachowaniom patologicznym wśród dzieci i młodzieży,
6. pomoc osobom w kryzysie: wykluczonym społecznie, doświadczającym przemocy w rodzinie,
7. poprawa bezpieczeństwa osób starszych poprzez ograniczenie ryzyka stania się ofiarą przestępstwa,
8. poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym,

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:

Realizacja zadań ma prowadzić do osiągnięcia celu w postaci poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, ograniczenia skali przestępczości, zagrożeń oraz zwiększenia świadomości obywateli. Zakres działania programu obejmuje bezpieczeństwo w miejscach publicznych, bezpieczeństwo w miejscach użyteczności publicznej, w tym w szkole, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo pożarowe, bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne, bezpieczeństwo osób wykluczonych społecznie, bezpieczeństwo osób doświadczających przemocy w rodzinie. Zadania są realizowane poprzez edukację, aktywizację lokalnej społeczności oraz działania prewencyjne i pomocowe. Dodatkowymi działaniami są kampanie w mediach społecznościowych dotyczące narkomanii i alkoholizmu oraz możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej.

Wśród podprogramów zawartych w Programie, w 2022 r. zrealizowano:

1. **10 programów profilaktyczno-edukacyjnych** przez Policję; dotyczyły one m.in. kształtowania odpowiednich postaw i wartości w celu wyrobienia u młodzieży indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, podniesienia poziomu bezpieczeństwa osób w podeszłym wieku (bezpieczny senior), zapewnienia bezpieczeństwa turystów na terenie miasta (bezpieczny turysta). W programach tych wzięło udział ok. 24452 dzieci, młodzieży i dorosłych.
2. **7 z 8 programów edukacyjnych** przez Straż Miejską; dotyczyły one m.in. idei segregacji odpadów, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, tolerancji oraz zapobiegania przemocy rówieśniczej czy udzielania pierwszej pomocy. Uczestniczyło w nich ok. 20 242 dorosłych i uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i przedszkoli w Gdańsku.
3. **2 z 3 programów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego** prowadzone przez Państwową Straż Pożarną; w zajęciach dot. wiedzy pożarniczej, bezpiecznej ewakuacji udział wzięło 10 193 dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
4. **3 programy w zakresie edukacji komunikacyjnej** prowadzone przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni (GZDiZ) i Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku oraz. Działania GZDiZ obejmowały m.in. wdrażanie wychowania komunikacyjnego jako stałego elementu wychowawczego w placówkach oświatowych, a także aktywizacja nauczycieli oraz edukacja dzieci i rodziców. W ramach Programu Uspokojonego Ruchu Drogowego objęto fizycznym uspokojeniem ruchu 24 lokalizacje. Z kolei WGK zrealizował program nauki jazdy na rowerze w ruchu ulicznym dla 274 uczniów w 8 szkołach na terenie Gdańska.
5. **2 programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu** prowadzone przez Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień, w ramach kampanii „Kieruj bez procentów”, promującej bezpieczne kierowanie pojazdami bez używania substancji psychoaktywnych oraz kampanii „Młodość bez procentów”, promującej opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej dzieci i młodzieży. W obu programach wzięło udział 5553 uczestników.
6. **10 programów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osób bezdomnych, imigrantów, osób/rodzin w kryzysie** realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.
 - Ogólnie ok. 4527 osoby zostały objęte interwencjami służb mundurowych, streetworkerów, pracowników socjalnych MOPR oraz wzięły udział w poradnictwie i różnego typu spotkaniach.
 - Dzięki kampaniom społecznym związanych z pomocą w zakresie przemocy dotarto do kolejnych 300 tysięcy osób.
 - W ramach całodobowej pomocy specjalistycznej w sytuacjach kryzysowych przyjęto 8368 zgłoszeń, wykonano 20 interwencji wyjazdowych, udzielono 3004 porad psychologicznych, 867 porad w związku z przemocą w rodzinie.

<p>9. przeciwdziałanie patologiom społecznym, tj. alkoholizmowi, narkomanii, przemoc domowej,</p> <p>10. poprawa bezpieczeństwa pożarowego miejsc i obiektów, w tym w szczególności obiektów użyteczności publicznej.</p> <p>Beneficjentami programu są: mieszkańcy miasta, w tym dzieci z przedszkoli, młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz ich rodzice, osoby korzystające z pomocy psychologicznej, osoby z problemami patologicznymi, osoby w podeszłym wieku - seniorzy, imigranci zamieszkujący Gdańsk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielono wsparcia 782 osobom w kryzysie bezdomności, 113 osób korzystało ze schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, 48 migrantów otrzymało wsparcie socjalne oraz 10 mieszkań wspomaganych. <p>7. 2 programy w zakresie zasad postępowania mieszkańców z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego oraz zagrożeń dotyczących występowania chorób zakaźnych zwierząt realizowane przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii. Programy skupiły się na opracowaniu, produkcji i rozprowadzaniu w jednostkach mających kontakt ze zwierzętami lub udzielającymi im pomocy ulotek i materiałów informacyjnych na w/w tematy.</p> <p>8. 1 program w zakresie edukacji ekologicznej i selektywnej zbiórki odpadów i zagospodarowania odpadów komunalnych realizowany przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku, który poprzez stoisko edukacyjne przybliżył zagadnienia ekologiczne ok. 20000 uczestnikom festynów, spotkań i pikników.</p> <p>łącznie w ww. projektach, programach, konkursach, interwencjach, poradach, festynach i innych spotkaniach udział wzięło ok. 84 608 osób, w tym m.in. uczniowie przedszkoli, szkół, rodzice, seniorzy, osoby będące w kryzysie oraz wykluczone społecznie.</p> <p>Dodatkowo, włączając kampanie w mediach społecznościowych i inne formy masowego przekazu udało się dotrzeć z treściami do niemal 500 000 osób.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Komenda Miejska Policji w Gdańsku, Straż Miejska w Gdańsku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień oraz Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Gdańsku.</p>	

<p>Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2022 roku</p>	
<p>Uchwała XLVIII/1188/22 Rady Miasta Gdańska z dnia 31 marca 2022 r.</p>	
<p>Ogólny zarys Programu</p> <p>Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt ma służyć zmniejszeniu ilości bezdomnych zwierząt na terenie Gdańska.</p>	<p>Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Programu oraz ich efekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Do Schroniska dla Bezdomnych zwierząt w 2022 r. przyjęto 549 psów i 315 kotów. 2. Wydano do adopcji 196 psów i 187 kotów. 3. Oznakowano 292 psy i 241 kotów. 4. Wysterylizowano i wykastrowano 535 kotów wolno żyjących. 5. Zakupiono i wydano 21 240 kg karmy dla kotów wolno żyjących. 6. Zakupiono i rozdysponowano 10 dużych i 30 małych domków dla bezdomnych kotów.
<p>Wydział/Instytucja wiodąca/a: Wydział Gospodarki Komunalnej</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Gdański Ogród Zoologiczny, Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt, Wydział Środowiska, Straż Miejska, Gdańskie Centrum Kontakt</p>	

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska

Uchwała nr LI/1506/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 23 kwietnia 2018 r. zmieniona uchwałą Nr XII/218/19 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 czerwca 2019 r.

Ogólny zarys Studium

W kwietniu 2018 r. Rada Miasta Gdańska uchwaliła Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gdańska. Dokument przedstawia politykę przestrzenną miasta w perspektywie 30 lat, stanowiącą podstawę kształtowania prawa lokalnego w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Główną ideą Studium jest rozwój zrównoważony w każdym aspekcie: środowiskowym, ekonomicznym, społecznym i przestrzennym. Ideę zrównoważonego rozwoju w pierwszym rzędzie realizuje zasada rozwoju miasta do wewnątrz.

Ważne jest również podniesienie jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, ze wzmocnieniem infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego.

W ramach prac nad dokumentem została powołana Rada Studium jako organ doradczy Prezydenta. Członkami Rady byli przedstawiciele m.in. uczelni wyższych, pracodawców, organizacji pozarządowych, radnych miejskich, rad dzielnic, profesjonalistów związanych z planowaniem przestrzennym i architekturą. Na szczególną uwagę zasługuje nowatorskie zastosowanie gdańskiego modelu partycypacji społecznej dokumentu. Dzięki niemu w pracach nad projektem brało udział blisko 3 tys. osób w ramach 98 wydarzeń partycypacyjnych.

W 2019 r., zgodnie z ideą partycypacji społecznej, w wyniku uwzględnienia uwag

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Studium oraz ich efekty:

- Planowanie elementów wyrazu estetycznego miasta zgodnie z „**Koncepcją Regulacji Estetyki Miasta**” (KREM, 2015 r.); jest wyrazem polityki przestrzennej miasta i odpowiedzią na narastający problem wizualnej degradacji przestrzeni miejskiej, będącej skutkiem ubocznym dynamicznego rozwoju Gdańska. Zawiera zasady w zakresie estetyki i ładu przestrzennego, które są sukcesywnie wprowadzane do nowo sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, także tych 20 uchwalonych w 2022 r. Dotyczą one kolorystyki i formy elewacji i dachów oraz posadzek w przestrzeniach publicznych; przykładowe rozwiązania estetyczne zawiera broszura „Estetyczny Gdańsk”, która stanowić może pomoc dla zainteresowanych (do pobrania na stronie internetowej). Beneficjentami są wszyscy, korzystający z przestrzeni miasta.
- Tworzenie gdańskich przestrzeni lokalnych w oparciu o studium „**Gdańskie Przestrzenie Lokalne**” (GPL, od 2017 r.), które powstało w celu poprawy jakości lokalnych przestrzeni publicznych i skoordynowania działań na ich rzecz oraz z myślą o wsparciu osób składających wnioski do Budżetu Obywatelskiego. Informacje w nim zawarte mogą dostarczyć inspiracji oraz ułatwić wybór lokalizacji projektów. Tym samym studium skierowane jest do wszystkich korzystających z przestrzeni miasta i stanowi istotny element polityki przestrzennej. W 2022 r. opracowano 16 kart przestrzeni lokalnych wyznaczonych w lokalizacjach:
 - O.04. VII Dwór - rejon ul. Norblina,
 - Ś.05. Suchanino - rejon ul. Beethovenowa,
 - Z.08 Osowa - rej. ulicy Jednorożca,
 - Ś.01. Wzgórze Mickiewicza - rejon ul. Wojskiego i Jacka Soplisy,
 - P.15. Rudniki - rejon ul. Gdańskiego Kolejarza,
 - W.15. Wrzeszcz Dolny - rejon ul. Mickiewicza,
 - Z.03. Osowa - rejon starego dworca Osowa,
 - P.06. Młyniska - rejon ul. Reja,
 - W.11. Ząska Młyniec - rejon al. Jana Pawła II,
 - Z.06. Kokoszki - rejon ul. Azaliowej,
 - PD.11. Ujeścisko-Łostowice - rejon ul. Porębskiego,
 - PD.12. Ujeścisko-Łostowice - rejon ul. Wielkopolskiej i Pienińskiej,
 - O.08. Przymorze Wielkie - rejon ul. Obrońców Wybrzeża,
 - O.05. Przymorze Małe - rejon ul. Śląskiej,
 - W.19. Brzeźno - rejon ul. Krasickiego i Gałczyńskiego,
 - P.01. Nowy Port - rejon falowca.

W ramach pracy nad projektami kart przeprowadzono konsultacje z Radami Dzielnic i zainteresowanymi mieszkańcami w siedzibach poszczególnych jednostkach pomocniczych oraz online. Beneficjentami są wszyscy korzystający z przestrzeni publicznej.

- Bardziej przyjazne mieszkańcom planowanie ulic miasta w oparciu o „**Gdański Standard Ulicy Miejskiej**” (GSUM, od 2017 r.). GSUM jest odpowiedzią na potrzebę, sygnalizowaną przez mieszkańców w pracach nad Studium, kształtowania układu komunikacyjnego z uwzględnieniem cech przestrzeni publicznej. Potrzebę stworzenia GSUM zapisano w polityce przestrzennej miasta – Studium 2018 r. zmienionym w 2019 r. Beneficjentami są wszyscy korzystający z przestrzeni miasta. W 2019 r. partycypowano społecznie dokument, a w grudniu 2020 r. został przyjęty przez władze miasta (Zarządzenie nr 1753/20 PMG z dnia 18 grudnia 2020 r.). Od 2021 r. ustalenia

mieszkańców dokonano zmiany części Studium w dwóch fragmentach na Stogach.

Beneficjentami Studium są wszyscy użytkownicy przestrzeni miasta, w tym: mieszkańcy, inwestorzy, instytucje, turyści, organy administracji samorządowej i państwowej i inni.

i wytyczne dokumentu w zakresie kreowania przestrzeni publicznych wzdłuż ulic w Gdańsku wdrażane są do nowo sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – także w roku 2022.

4. Planowanie zagospodarowania przestrzeni nadwodnych w oparciu o „**Gdańską Politykę Wodną**” (GPW, od 2018 r.). Po przeanalizowaniu uwarunkowań dotyczących jakości przestrzeni nadwodnych i atrakcyjności zagospodarowania przestrzennego nabrzeży polityka wskazuje kierunki ich urzędzenia i zrównoważonego zagospodarowania. Prace nad dokumentem zostały zakończone w 2021 r. - Studium analityczno-koncepcyjne dotyczące wizji dla terenów nadwodnych, opracowywane w celu określenia zarówno kierunków zagospodarowania, jak i elementów wyposażenia nabrzeży i brzegów Wisły, Motławy, potoków i małych rzek oraz plaż Zatoki Gdańskiej zostało opublikowane. Beneficjentami są wszyscy użytkownicy nadwodnych przestrzeni publicznych. 2022 rok poświęcono na popularyzację opracowania poprzez prezentacje dla różnych grup zainteresowanych kształtowaniem terenów nadwodnych oraz poprzez publikację szeregu artykułów w prasie. W 2022 r. rozpoczęto także pracę nad analizą obszarów wyznaczonych w Gdańskiej Polityce Wodnej i tworzeniu tzw. „Błękitnymi kartami” potencjalnych miejsc pod małą retencją miejską.
5. „**Gdańska Polityka Zieleni**” (GPZ) określa spójną, planową i długoterminową politykę rozwoju zielonej infrastruktury w skali ogólnomiejskiej. Dokument ukończony w 2022 r. obejmuje syntezę uwarunkowań z naciskiem na czynniki ryzyka zmian klimatu oraz koncepcję rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury i uzupełnia wcześniejsze rekomendacje Gdańskiej Polityki Wodnej o wytyczne **dotyczące kształtowania zieleni w mieście**. GPZ ma na celu określenie i uszczegółowienie podstawowego systemu przyrodniczego miasta oraz wzmocnienie jego biologicznej ciągłości i bioróżnorodności, a także kontynuację procesu ukierunkowanego na **zwiększanie jej dostępności dla mieszkańców. Będzie punktem wyjścia dla działań wielu jednostek miejskich oraz m.in. urbanistów tworzących plany miejscowe w Gdańsku**. Pod koniec 2022 r. zakończono prace nad dokumentem i przeprowadzono proces konsultacji i opiniowania w jednostkach miejskich.
6. W połowie 2021 roku zakończono prace nad dokumentem **Szczegółowych standardów dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w mieście Gdańsku. Poradnik projektowania uniwersalnego**. Dokument zawiera zbiór wytycznych i zasad niezbędnych do projektowania nowych budynków lub remontów już istniejących, tak aby były dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami. Uwzględnia także lokalną specyfikę miasta oraz już funkcjonujące regulacje w tym zakresie. Ostateczna wersja dokumentu została przyjęta Zarządzeniem Prezydenta Miasta: **Zarządzenie Nr 1746/21 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 9.11.2021 r. w sprawie wprowadzenia Szczegółowych standardów dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w mieście Gdańsku - Poradnik projektowania uniwersalnego**. W 2022 r. prowadzono dalsze działania informacyjne oraz wdrażanie zawartych w nim rozwiązań, przy wsparciu Zespołu Koordynatorów ds. Dostępności Urzędu Miejskiego w Gdańsku.
7. Powołane w 2021 r. **Biuro Architekta Miasta**, powstałe z połączenia Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz Referatu Planów i Marketingu podlegającego Wydziałowi Urbanistyki i Architektury Urzędu Miejskiego w Gdańsku w 2022 r. kontynuowało swoje zadania, m.in. prowadzenie analiz urbanistyczno-architektonicznych na potrzeby wybranych inwestycji Miasta, prowadzenie procesów konsultacyjnych w tym zakresie; proponowanie i opiniowanie rozwiązań na rzecz poprawy estetyki obiektów i przestrzeni miejskich; udział w pracach Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Archetktonicznej; inicjowanie i organizacja konkursów architektonicznych i urbanistyczno-architektonicznych organizowanych i współorganizowanych przez Miasto; udział w debatach, konferencjach, seminariach i warsztatach branżowych związanych z planowaniem przestrzennym, projektowaniem architektonicznym i ochroną zabytków, w tym organizacja i współorganizacja tych wydarzeń;
8. Uchwalenie w 2022 r. 20 **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, które stanowią prawo miejscowe i są zgodne z polityką przestrzenną miasta wyrażoną w Studium, tj.:
 - 1) Nr 0157 MPZP rejonu hali widowiskowo-sportowej przy Placu Dwóch Miast,
 - 2) Nr 1431 MPZP Krakowiec - Górki Zachodnie w rejonie ulic Łowickiej i Łęczyckiej,
 - 3) Nr 1858 MPZP Ujeścisko - rejon ulic Piotrkowskiej i Wieżyckiej,

- 4) Nr 1850 MPZP Zakonieczyn w rejonie ulicy Aleksandra Dulin`a,
- 5) Nr 11106 MPZP Śródmieście - rejon dworca autobusowego,
- 6) Nr 0718 MPZP Wrzeszcz Dolny - rejon alei gen. Józefa Hallera 201,
- 7) Nr 1857 MPZP Piecki Migowo - rejon sądu przy ulicy Piekarniczej,
- 8) Nr 1432 MPZP Stogi - rejon ul. Tamka, Zimnej i Nad Brzegiem,
- 9) Nr 1853 MPZP Ujeścisko - zajezdnia autobusowa i tramwajowa w rejonie ulicy Warszawskiej,
- 10) Nr 0625 MPZP Zaspa-Młyniec - południowa część dawnego pasa startowego przy al. Jana Pawła II,
- 11) Nr 0864 MPZP Aniołki park leśny przy Uniwersyteckim Centrum Klinicznym,
- 12) Nr 1761 MPZP Orunia Górna - skwer przy ulicy Emilii Hoene,
- 13) Nr 2355 MPZP Jasień - rejon ulicy Jasieńskiej,
- 14) Nr 1524 MPZP Rudniki - rejon ulicy Tarcice,
- 15) Nr 0270 MPZP Oliwa Górna w rejonie ulicy Czyżewskiego 31A,
- 16) Nr 1851 MPZP Piecki Migowo - rejon ulic Piekarniczej i Lema,
- 17) Nr 0158 MPZP Jelitkowo w rejonie ulic Nadmorskiej i Kaplicznej,
- 18) Nr 0320 MPZP Brzeźno w rejonie ulic Krasickiego i Sybiraków,
- 19) Nr 1236 MPZP Suchanino - rejon ulic Schuberta i Nowolipie,
- 20) Nr 1317 MPZP Stogi - rejon ulic mjr. H. Sucharskiego i prof. W. Andruszkiewicza.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Rozwoju Gdańska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Wydziały i biura Urzędu Miejskiego w Gdańsku, jednostki i spółki miejskie.

Gminny Program Rewitalizacji

Uchwała nr XXXVIII/1012/17 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 kwietnia 2017 r., zmieniona uchwałą Nr XIV/304/2019 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 września 2019 r.

Ogólny zarys Programu

Gminny Program Rewitalizacji obejmuje działania rewitalizacyjne w 4 podobszarach rewitalizacji: Biskupia Górka / Stary Chełm, Dolne Miasto / Plac Wałowy / Stare Przedmieście, Nowy Port z Twierdzą Wisłoujście oraz Orunia. Program dotyczy zdegradowanych terenów o wartościach kulturowych, gdzienegatywne procesy społeczne, środowiskowe, gospodarcze i przestrzenne występują w szczególnym nasileniu. Zakłada intensywne prowadzenie procesów społecznych przy równoczesnych zmianach w strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Celem programu jest poprawa sytuacji w obszarze rewitalizacji w sferze społecznej, przestrzennej, środowiskowej i gospodarczej, podniesienia jakości życia i zmniejszenie różnic pomiędzy innymi obszarami miasta. Zakres oddziaływania nie ogranicza się tylko do obszaru rewitalizacji, ale obejmuje całe miasto, podnosząc jakość życia mieszkańców i kreując jego pozytywny wizerunek na zewnątrz. Głównymi beneficjentami są użytkownicy obszaru rewitalizacji.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia GPR oraz ich efekty:

1. **Kontynuowano działalność Centrum Wsparcia Seniora** na Biskupiej Górcie w wyremontowanym w 2019 r. lokalu przy ul. Biskupiej 4.
2. **Realizowano umowę na roboty budowlane** dot. zadania remont i adaptacji lokalu ul. Styp-Rekowskiego 16 do prowadzenia działań społecznych – Centrum Wsparcia Rodziny oraz Domu Sąsiedzkiego.
3. **Zakończono** przebudowę ul. Górka wraz z infrastrukturą techniczną; **Rozpoczęto** przebudowę ulic: Biskupia, Na Stoku, Salwator, Zaroślak wraz z infrastrukturą techniczną.
4. W ramach przebudowy i modernizacji elementów budynków mieszkalnych wraz z otoczeniem rozpoczęto przebudowę 10 budynków komunalnych. **Zrealizowano roboty budowlane w 10 budynkach WM:** Biskupia 20, Biskupia 29, Biskupia 30, Biskupia 33, Biskupia 4, Biskupia 8, Górka 11, Na Stoku 10, Zaroślak 1, Zaroślak 4.
5. **Kontynuowano opracowanie dokumentacji projektowej** i uzgodnienia z Gdańskim Zarządem Dróg i Zieleni oraz Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w sprawie urządzenia przestrzeni publicznej i terenów zieleni przy ul. Biskupiej.
6. **Zakończono realizację umowy z Fundacją Gdańską**, dzięki której zagospodarowano podwórka w kwartale ulic: Biskupiej, Salwator i Na Stoku oraz przestrzeń wzdłuż schodów między ul. Biskupią a Pohulanką.
7. **Kontynuowano działalność Klubu Aktywnego Mieszkańca** przy ul. Floriańskiej 3, wyremontowanego w 2020 r. W przestrzeni utworzono przedszkole dla dzieci z doświadczeniem uchodźczym.
8. **Kontynuowano działalność Youth Point** przy ul. Na Zaspę 53, wyremontowanego w 2019 r.
9. **Kontynuowano opracowanie dokumentacji projektowej** przebudowy placu przy przystani promowej na podstawie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej wybranej w konkursie wraz z zaleceniami i wytycznymi Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
10. **Zakończono roboty budowlane** przy przebudowie i modernizacji dróg wraz z infrastrukturą podziemną na ulicach: Góreckiego, Strajku Dokerów oraz Wilków Morskich.
11. **Zrealizowano roboty budowlane w 8 budynkach WM:** Bliska 9-9a, ks. Góreckiego 6, ks. Góreckiego 6a, Rybołowców 3a, Strajku Dokerów 11, Strajku Dokerów 17, Strajku Dokerów 19, Wilków Morskich 7.
12. **Zakończono umowę z Fundacją Gdańską** na porządkowanie terenu i podstawowe zagospodarowanie podwórek przy pl. ks. J. Gustkowicza i ul. Na Zaspę 53.
13. Prowadzono prace archeologiczne dotyczące zagospodarowania terenu przyległego przy ul. Królikarnia oraz **kontynuowano działania społeczne** w wyremontowanym budynku Królikarnia 13.
14. W zmodernizowanym w 2019 r. lokalu przy ul. Radnej 3/2 **kontynuowano działalność Centrum Wsparcia i Terapii Rodzin.**
15. **Trwało opracowanie dokumentacji projektowej** zagospodarowania terenu Placu Wałowego na podstawie wyłonionej w konkursie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej z uwzględnieniem zaleceń pokonkursowych i wytycznych Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
16. W ramach modernizacji i remontów budynków wraz z otoczeniem budynków komunalnych **wykonano remont budynku komunalnego przy ul. Plac Wałowy 5 i 9, Dolna Brama 4 i 6 i Pod Zrębem 5B.** Rozpoczęto także remont budynków

	<p>Królikarnia 1 i 2. Zrealizowano roboty budowlane w 4 budynkach WM: Dobra 2, Fundacyjna 7, Polna 1-4 oraz Toruńska 8.</p> <p>17. Zakończono przebudowę i modernizację dróg i infrastruktury podziemnej na ul. Przyokopowej, Wierzbowej i Polnej. Dwukrotnie ogłoszono przetarg dla ul. Chłodnej, Sempołowskiej, Królikarnia i Reduta Dzik.</p> <p>18. Rozpoczęto roboty budowlane dla zadania Zagospodarowanie terenu Opływu Motławy wraz z bastionami.</p> <p>19. Kontynuowano umowę ze „Stowarzyszeniem Opowiadacze Historii Dolnego Miasta“ na zadanie polegające na animacji społecznej mieszkańców kwartałów i wspólnej realizacji zagospodarowania podwórek przy ul. Chłodna 9-10 oraz przy ul. Przesmyk, Łąkowa, Jaskółcza i Dolna na lata 2020-2022.</p> <p>20. Zakończono roboty budowlane przy ul. Dworcowej 11 – placówka powstaje na potrzeby realizacji zadań z zakresu usług społecznych.</p> <p>21. Zakończono realizację robót budowlanych w ramach przebudowy budynku dawnego ratusza przy ul. Gościnniej 1 wraz z jego adaptacją na cele społeczne; budynek przekazano do użytkowania.</p> <p>22. Rozpoczęto przygotowanie dokumentacji dla projektu rewaloryzacji „Rynku Oruńskiego” wraz z przebudową układu drogowego i infrastruktury technicznej.</p> <p>23. W ramach modernizacji i remontów budynków wraz z otoczeniem zakończono roboty budowlane w 11 budynkach komunalnych (Trakt Św. Wojciecha 101, Trakt św. Wojciecha 103a, Trakt św. Wojciecha 109, Trakt św. Wojciecha 111, Trakt Św. Wojciecha 81, Trakt Św. Wojciecha 83, Trakt Św. Wojciecha 85, Gościnna 14, Gościnna 16, Gościnna 18, Rejtana 18), 1 budynek Rejtana 20 – w trakcie przygotowania. Wykonano remont 3 budynków WM: Junacka 5, Trakt Św. Wojciecha 65, Żuławska 17/18.</p> <p>24. Zakończono umowę z Gdańską Fundacją Inicjatyw Społecznych. Realizacja zadania odbywa się na podwórkach za budynkami przy ul. Trakt św. Wojciecha 93, 95, 97, 99, 101, 103a.</p> <p>25. Zlecono organizacjom pozarządowym zadania mające na celu pracę animacyjną z mieszkańcami oraz podtrzymywanie trwałości projektów unijnych, które zakończyły się w poprzednich latach.</p> <p>Efekty ww. działań są – zarówno w przypadku działań społecznych jak i inwestycji funkcjonalno-przestrzennych – monitorowane i oceniane w dłuższej perspektywie czasowej w cyklach trzyletnich.</p>
<p>Wydział/Instytucja wiodąca/a: Biuro Rozwoju Gdańska</p>	
<p>Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Urząd Miejski w Gdańsku, jednostki miejskie, wspólnoty mieszkaniowe, organizacje pozarządowe.</p>	

Studium Lokalizacji Obiektów Wysokościowych (SLOW)

Uchwała nr XXVIII/764/08 Rady Miasta Gdańska z dnia 25 września 2008 r.

Ogólny zarys Studium

W Studium zdefiniowano obiekty wysokościowe jako budynki/obiekty o wysokości ponad 40 m, wyznaczono obszary ich lokalizacji oraz podstawowe zasady postępowania z obiektami wysokościowymi. Określono, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uznaje się za podstawowy dokument decydujący o możliwości lub zakazie lokalizacji takiego obiektu.

Celem stosowania procedur SLOW jest ochrona krajobrazu miasta i jego walorów kulturowych przed lokalizacją nadmiernie wysokich obiektów, zaburzających ład przestrzenny i będących źródłem potencjalnych konfliktów.

Dokument opracowano jako wynik szerokiej partycypacji społecznej dla obszaru całego miasta. Stosowanie procedur SLOW wpływa na kształtowanie krajobrazu miasta, walory ekonomiczne przestrzeni i jakość życia mieszkańców. Dotyczy wszystkich korzystających z przestrzeni miejskiej.

Najistotniejsze działania podjęte w 2022 r. realizujące założenia Studium oraz ich efekty:

1. **Tworzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** z zastosowaniem procedur SLOW; w 2022 r. w wyniku analiz dotyczących każdego planu miejscowego uznano, że nie ma potrzeby przeprowadzenia żadnej pełnej procedury SLOW.
2. Bieżące **analizy wniosków o zmianę planu miejscowego lub sporządzenie nowego planu** m.in. w oparciu o SLOW; dotyczy wszystkich korzystających z przestrzeni miasta; efektem jest eliminacja wniosków, zawierających lokalizację obiektów wysokościowych, na podstawie SLOW w przypadku obszarów wyłączonych (bez zgody konserwatora zabytków) i niewskazanych.
3. Stosowanie **Lokalnych Standardów Urbanistycznych**, opracowanych z uwzględnieniem SLOW, przy analizowaniu wniosków dotyczących inwestycji realizowanych w ramach „lex deweloper”; w 2022 r. nie złożono ww. wniosków.

Wydział/Instytucja wiodący/a: Biuro Rozwoju Gdańska

Realizatorzy Programu / Wydziały i Instytucje partnerskie: Rada Miasta Gdańska